

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Ispravitelj: Ljubljana, Prešer-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti. Ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842; Praha číslo
78.180. Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.
Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Ženevska razprava o gospodarskih problemih Nesoglasja v gospodarskem odboru DN — Francoski glas o razorožitvi

Ženeva, 27. septembra. S. Gospodarski odbor Društva narodov je danes nadaljeval razpravo o poročilu italijanskega delegata Michelisa. Poročilo zahteva, naj se odstrani sedanji nered v svetovnem gospodarstvu s sistematičnimi mednarodnimi odredbami. Nadalje opozarja, da se je govorilo o evropskem sodelovanju v okvirju Društva narodov, o škodah pretiranega protekcionizma, o mednarodni ureditvi klavzule za največje ugodnosti in o gospodarskem sporazumu onih državnih skupin, ki imajo skupne gosp. interese. Nova svetovna gospodarska konferenca se kot neprimerna odklanja, pač se bodo pričela pripravljati dela za drugo svetovno žitno konferenco. O posameznih točkah poročila se ni dosegel sporazum in so pododboru poverili proučevanje spornih točk.
Pariz, 27. sept. AA. Jutrišnji »Temps«: Glavna naloga ženevske mednarodne

ustanove je uvrstitev miru s tem, da dela ovire vojni in ustvarja solidne podlage zaupanja v mednarodno sodelovanje. Kar mora torej predvsem zanimati Društvo narodov, so sredstva za mirno ureditev sporov, da se zalagajo z vsemi možnimi ukrepi varnost narodov. Razorožitev more priti šele kot posledica dosežene varnosti. Napredovala bo popolnoma naravno vsakokrat, kadar bodo v Ženevi doseženi uspehi na mirno ureditev mednarodnih sporov in splošne varnosti.
London, 27. septembra AA. Minister za zunanje zadeve Henderson se je danes vrnil v London iz Ženeve, kjer se je udeležil zborovanja Društva narodov. Novinarjem je izjavil, da sedanje zasedanje Društva narodov sicer ni tako pomembno kakor leta 1929, vendar pa ni zaostajalo za njim in je v mnogem koristilo. Pregledani so bili važni novi načrti za bodoče delo.

Odkritja o nemški oficirski zaroti Narodni socialisti so nameravali izvesti prevrat, ko bi državno brambo pridobili popolnoma zase

Leipzig, 27. septembra d. V procesu proti nemškim oficirjem, ki so obtoženi veleizdaje, so včeraj zaslišali kot pričie oficirje, ki so jih obtoženci skušali pridobiti za svoje načrte. Poročnik hanoverskega artiljerijskega polka, Winzer je izpovedal, da mu je v več ur dolgem razgovoru obtoženec Ludin dejal, da obstoja zveza med narodno-socialistično stranko in državno brambo, ter ga je pozval naj dela za načrte stranke. Vprašanje, ali namerava narodno-socialistična stranka izvesti v bližnji bodočnosti prevrat, je Ludin zanikal in izjavil, da gre za stvar, ki jo je treba dobro pripraviti. Izkušnje Hitlerjevega in Pappovega puča so pokazale, da ne gre izvesti prevrat, v katerem bi bila vojska proti nacionalističnim organizacijam. Predsednikovo vprašanje, ali je Ludin izjavil, da bodo narodni socialisti svoj prevrat izvedli, ko bodo gotovi pomoči državne brambe, je pričla odločno potrditi. Ludin mu je tudi dejal, da bi narodni socialistični voditelji v Monakovem stonili z njim v direktne zveze. Potrdil je tudi vprašanje, ali je Ludin dejal, da se mora na vsak način preprečiti nastop voljašva proti nacionalističnim organizacijam. Pri tem si je mislil: Hvala bogu, da so še ljudje, ki hočejo nekaj storiti proti pacifiz-

mu, internacionalizmu in antimilitarističnemu stremljenju.
Zanimiva je bila tudi izpoved preiskovalnega sodnika Brauneja, ki je izvedel aretacijo obtoženih oficirjev. Izjavil je, da poveljnik obtožencev, polkovnik Beck, ni hotel dopustiti aretacije. Najprej je hotel vedeti, za kaj gre, pri čemer je došlo do dolgih razburljivih razgovorov. Šele po sklicovanju na državnega predsednika in ministra državne brambe, ki sta bila poučena o zadevi, je mogel izvesti aretacijo.
Priča polkovnik Beck je izpovedal, da je aretacija treh oficirjev napravila nanj globok vtis. Govoril je o zadevi s šefom državne brambe, ki mu je dejal, da bi bilo najbolje, če bi se stvar tiho likvidirala. Kljub temu pa je došlo do aretacije. Na vprašanje, kaj bi storil, če bi mu obtoženec Ludin zaupal svoje načrte, je odgovoril, da bi ga sicer oštel, nikakor bi pa ne vložil kazenske ovadbe proti njemu.
Poročnik Winzer je končno še izjavil, da se bavi s problemom, s katerim so se obtoženi tudi ostali oficirski zbor. Med oficirji obstoja namreč splošno nezadovoljstvo s sedanjimi razmerami in so se naravnost veselili, ker se je poročnik Ludin odločil za dejanja.

Bivši belgijski minister o fašizmu Zanimive izpovedi prič v bruselskem procesu — Fašistični režim nevarnost za evropski mir

Bruselj, 27. septembra. AA. Atentator na italijanskega prestolonaslednika je bil danes obsojen na pet let ječe.
Bruselj, 27. septembra AA. Proces proti atentatorju De Rossi, ki je skušal ustreliti italijanskega prestolonaslednika, se je izpremenil v pravo politično obtožnico proti fašizmu. Najuglednejši italijanski emigranti Nitti, Turati, Salvemini in drugi so od sodišča zaslišani pojasnili vse strahote sedanjega režima v Italiji. Svoje izpovedi so podali na zahtevo obtožbenih braniteljev. Te izjave je pristopilo državno sodišče, da bi moglo kvalificirati obtožbeno dejanje.
Salvemini je kot profesor zgodovine iz-

javil, da bi bilo vsako njegovo delo v Italiji brezplodno, ker se v Italiji ne more pisati zgodovina, dokler vlada fašizem.
Belgijski senator in bivši minister De Brouquieres je kot pričla odgovoril na vprašanje obtožbenega branitelja odvetnika Pale, da pomeni fašistični režim nevarnost za mir v Evropi. Najprej je italijanski fašizem, je poudarjal, naperil svojo ost proti Jugoslaviji, nato pa skušal s stalnim iztavljanjem Francije razdražiti šovinistične strasti. Naposled je pričel polagati svoje upe v nacionalne socialiste v Nemčiji, ki pomenijo s svojimi fašističnimi parolami novo nevarnost za evropski mir.

Pred splošno stavko na Poljskem? Opozicija poziva delavstvo k stavki — Atentat v cerkvi — Nove aretacije poslancev

Katovica, 27. septembra. s. Poljske opozicijske stranke so v industrijskem revirju razdelile lepake, ki pozivajo delavstvo rudnikov in tvornic, naj proglasio trodnevno splošno stavko kot protest proti razpustu šlezijskega sejma in proti aretaciji Korfantyja. Včeraj popoldne je bil aretiran nekli Barnovici.
Varšava, 27. septembra. g. Državno pravdnštvo v Katovicah je izdalo tirailico z bivšim deželnim poslancom Komanderjem, ki pa je pravočasno pobegnil v Nemčijo.
Sejmske volitve v Šleziji
Varšava, 27. septembra AA. Predsednik republike Moscicki je podpisal ukaz, da naj se volitve v skupščino Gorenje Šlezije vrše 23. novembra 1930.

večja skupina vernikov zapuščala cerkev, je bila med nje vržena bomba. Osem oseb je bilo smrtno nevarno, osem pa lažje ranjenih. Osumljen atentata je bil aretiran nekli Barnovici.
Varšava, 27. septembra. g. Državno pravdnštvo v Katovicah je izdalo tirailico z bivšim deželnim poslancom Komanderjem, ki pa je pravočasno pobegnil v Nemčijo.
Sejmske volitve v Šleziji
Varšava, 27. septembra AA. Predsednik republike Moscicki je podpisal ukaz, da naj se volitve v skupščino Gorenje Šlezije vrše 23. novembra 1930.

Težke posledice ruskega žitnega izvoza Silan padec žitnih cen na svetovnih trgih — Rusija je najela v Angliji in Italiji ladje za izvoz žita

London, 27. sept. g. Na svetovnih žitnih borzah traja katastrofalna baisse dalje. Danes so se dosegle cene žita, ki so najnižje v zadnjih 2 letih. Pri tem pa se ne more napovedati, kdaj bo konec tega položaja. Kakor govore, je Board of Trade v Chicagu sklenil začasno zatvoriti žitne borze za kratkoročna žitna naročila inozemskih vlad. Ta odredba pa najbrže ne bo imela zaželjenega uspeha, ker je ameriški poljedelski minister Hyde moral priznati, da ima katastrofalna baisse na ameriških žitnih trgih, zlasti pa v Chicagu, svoj vzrok v dumpingu sovjetske vlade. Sedaj se posvečujejo o akciji, kako bi se dvignile cene žita. Poleg brodovja tovornih ladij, ki ga je najela sovjetska vlada v zadnjem času v Angliji za izvoz žita, je najela tudi več

je število italijanskih tovornih ladij za transport ruske pšenice v Anglijo in Ameriko. Enajst teh tovornih ladij je že zapustilo Genova ter so na potu v ruska pristanišča, kjer bodo naložili žito. V Liverpoolu, Chicagu, Winnepingu itd. je prišlo danes do nadaljnjegega senzalnega padca žitnih cen. V Chicagu je padla septembarska pšenica od 76.625 na 74.5, decembarska pšenica pa od 80.625 na 77.875. Isti padec so zabeležili tudi v Winnepingu.
Costes in Bellonte v San Franciscu
Newyork, 27. septembra AA. Na svojem krožnem poletu po Zedinjenih državah sta Costes in Bellonte prispela v San Franciscu.

AVSTRIJA PRED VOLITVAMI

Velenemci so definitivno odbili vstop v Vaugoinovo vlado — Tudi Kmečka zveza odklanja sodelovanje — Vaugoin napoveduje volitve

Dunaj, 27. septembra. AA. Korbiro poroča: Podkancelar Vaugoin, ki je prejel mandat za sestavo nove vlade, se pogaja s šefi strank. Predsednik krščansko-socialne skupine v parlamentu Buresch je izjavil, da je njegova skupina pripravljena sodelovati v Vaugoinovi vladi in jo podpirati v parlamentu. Predsednik velenemške skupine Waber pa je odgovoril, da je njegova skupina sklenila odbiti sodelovanje v Vaugoinovi vladi in da je ne bo podpirala v parlamentu. Na vprašanje Vaugoina, ali je ta sklep dokončen, je Waber odgovoril pritrdilno. Pogajanja z zastopniki Kmečke zveze še niso končana.
Dunaj, 27. septembra. d. Pogajanja podkancelar Vaugoina z voditelji p-sameznih strank bodo, kakor računajo v parlamentarnih krogih, trajala še par dni. Ker bodo brzkone neklerikalne stranke odklonile sodelovanje v Vaugoinovi vladi, tej ne bo preostalo drugega kakor nove volitve. Iz krogov Heimwehra se čuje, da prav tako ne namerava sodelovati v novi vladi.
Vezni predsednik Miklas je parlamentarcem, ki so ga včeraj posetili, sporočil, da ima podkancelar Vaugoin za svojo vlado naslednji načrt: predsedstvo, vojska in notranje zadeve Vaugoin (kršč. soc.), zunanje zadeve dr. Seipl (kršč. soc.), prosveta Schmitz (kršč. soc.), kmetijstvo Thaler (kršč. soc.), socialno skrbstvo dr. Resch (kršč. soc.), finance Winkler (Landbund), trgovina dr. Schürff (velenemec), pravosodje dr. Slama (velenemec). Zastopniki velenemcev in Kmečke zveze so takoj izjavili zveznemu predsedniku, da ne morejo sodelovati pri sestavi nove vlade. Oba parlamentarna kluba sta se včeraj popoldne sestala ter odobrila odklonilna odgovora svojih voditeljev. Zvečer je došel Vaugoin osebno v velenemški poslanski klub, kjer pa mu je njegov predsednik dr. Waber samo potrdil, da njegov klub ne mara v Vaugoinovo vlado. Podkancelar Vaugoin se je nato informiral, če bi hoteli velenemci zavzeti napram krščansko-socialni manjšinski vladi vsaj dobrohotno stališče. Ko mu je dr. Waber tudi to zanimal, se je Vaugoin poslovil z besedami, da potem ne preostane ničesar drugega, kakor izvedba novih volitev.
Vaugoin je odšel zatem v prostore Kmečke zveze, kjer je bil ravno zbran njen izvršilni odbor. Ker je bila odločitev odložena na danes, Vaugoin še ni mogel dobiti končnoveljavnega odgovora. Kmečka zveza pa je soglasno ugotovila, da je krščansko-socialna stranka kršila koalicijski dogovor in da so zmagali osebni in strankarski interesi nad splošnimi.
Ker je torej pričakovati, da bo sestavljena krščansko-socialna manjšin-

ska vlada, je računati s skorajšnjim razpustom Narodnega sveta. Po določbah nove ustave more zvezni predsednik razpustiti Narodni svet, vendar pa samo enkrat iz istega razloga. Nove volitve mora nato zvezna vlada odrediti tako, da se novo izvoljeni Narodni svet sestane najkasneje 90 dni po razpustu prejšnjega. Razpust pa more Narodni svet tudi sam skleniti z navadnim zakonom. Po novi ustavi imajo volilno pravico vsi moški in ženske, ki so dovršili 21. leto.
Ženeva, 27. septembra. d. Splošni politični položaj, ki se je razvil v Evropi v zadnjih tednih, ni posebno ugoden za delo Društva narodov. Po razburjenju, ki so ga povzročile nemške volitve, po prekinjenju francosko-italijanskih pogajanj o omejitvi pomorskega oboroževanja, po vseh o nemških zahtevah po pomnožitvi efektivnega stanja državne brambe in moratoriju za reparacijska plačila je demisijski dr. Schobrova vlade v Avstriji izzvala v ženevskih krogih še večje nerazpoloženje. V njej vidijo znak nestabilnosti političnih razmer v Avstriji in posledico ekstremističnih uspehov pri nemških volitvah. Splošno pa vsi obžalujejo odstop dr. Schobra, ki si je med vodilnimi državniki Evrope pridobil veliko zaupanje in tudi osebne simpatije.

Odborova seja Zveze jugoslovenskih mest Razprave o budžetiranju mestnih občin — Zastopstvo zagrebške občine — Drugi odlični udeleženci

Zagreb, 27. septembra. n. Jutri ob 5. zjutraj odputujejo v Ljubljano zagrebški mestni načelnik dr. Srkulj, zagrebški senator Šarić in magistratni svetnik Lamza, ki se udeležijo v ponedeljek v Ljubljani seje izvršilnega odbora Zveze jugoslovenskih mest. Glavna točka dnevnega reda je vprašanje budžetiranja naših mestnih občin. S tem v zvezi bodo zahtevala mesta, ki pobirajo razne najemnine, doklade, naj zapišejo zveza jugoslovenskih mest ministrstvo financ, da ostanejo ti dohodki mestom na razpolago še tudi za l. 1931, dokler se v sporazumu z državo ne izvrši reorganizacija dohodkov mest v vsej državi. Glavni referat o tem vprašanju bo imel zagrebški magistratni svetnik Lamza, dočim bo senator Šarić poročal o tekočih vprašanjih zvezne uprave.
Zagrebški župan dr. Srkulj bo z delegat-

ma zagrebškega mesta uporabil svoje bivanje v Ljubljani tudi za to, da si ogleda novo tamošnje klavnico, delavsko kuhinjo ter delavsko zavetišče. Če bo utegnil, bo obiskal še bana dravske banovine ter mu predlagal, naj bi podvzelj savska in dravska banovina skupne korake, da se prepreči že tolikokrat kritizirano zastupljanje in onečiščenje naših rek po premogovnikih.
Ljubljana, 27. septembra d. Za ponedeljkovo sejo izvršilnega odbora Zveze jugoslovenskih mest so poleg drugih prijaviili svojo udeležbo: II. podžupan beogradske občine Dragutin Krstić, župan mesta Pančeva Vasa Isajlović, osječki župan dr. Hengel, šef finančnega oddelka občinske uprave v Mostaru Mustafa Čišić, župan mesta Šabca Pavlović in župan Novega Sada dr. Borota.

Lepa manifestacija združne misli Kongres Saveza srpskih zemljoradniških zadrug v Beogradu — Združništvo se lepo razvija — Priznanje vladi za njeno delo

Beograd, 27. septembra. p. Danes dopoldne se je vršila v veliki dvorani nove univerze redna letna skupščina Saveza srpskih zemljoradniških zadrug. Zborovanja se je udeležilo veliko število delegatov iz vseh krajev področja tega saveza, navzoči pa so bili na otvoritveni seji tudi zastopniki ministrskega predsednika, ministra za poljedelstvo, trgovino in socialno politiko, nadalje zastopniki Glavne zadrugne zveze. Zveze nabavljajnih zadrug ter raznih drugih sorodnih organizacij in ustanov. Kongres je otvoril s kratkim pozdravnim nagovorom predsednik Saveza Milan Protić, ki je nato predlagal pozdravne brzojavke Nj. V. kralju, ministrskemu predsedniku ter ministrom dr. Frangču in Demetroviću. Takoj nato je bilo predčitano poročilo upravnega odbora o poslovanju saveza v minulem poslovnem letu. Poročilo navaja, da kažejo vse zadruge zadovoljiv razvoj. Zadruga misel se je zelo poglabila, k čemur je v nemali meri pripomogla ustanovitev Privilegirane agrarne banke, ki z

velikim razumevanjem podpira delo zadruge, še v večji meri pa delo vlade, ki poklanja posebno skrb seljaškemu narodu in njegovim potrebam. Ob koncu lanskega leta je štel Savez 1615 zadrugnikov z nad 10.000 vplačanimi deleži in skupnem iznosu nad 5.4 milijoni. Skupna garancija presega 54 milijonov. O poročilu se je razvila živahna debata, v kateri so vsi govorniki priznavali uspešno delo uprave, zahtevali pa so, naj Savez dela na to, da se bodo krediti za zadrušnike še bolj pomenili. Vse kar je nad 6 odst., je predrago. Blagovni promet se je razvijal prav povoljno ter so vse zadruge zaključile poslovno leto z dobičkom. Predlogi so bili soglasno sprejeti. V posebni resoluciji, ki bo predložena merodajnim činiteljem, je skupščina ohranila svoje želje in predloge, nakar je bil kongres zaključen. Zvečer se je vršila skupna večerja udeležencev, na kateri je bilo izrečenih več govortov, izražajočih priznanje in zahvalo vladi za njeno delo na zadružnem polju.

Grčija zavrača bolgarske napade Sklicatelji balkanske konference o bolgarski odpovedi — Izgovor z manjšinskimi vprašanjem naj samo zakrije prave bolgarske vzroke Bolgarija sama najbolj zatira manjšine

Atene, 27. septembra. č. V tukajšnjih političnih krogih so precej nerazpoloženi in razburjeni zaradi tega, ker je Bolgarija odpovedala svojo udeležbo na balkanski konferenci. Sklicatelji konference Papanastasiu je izjavil, da je konferenca že itak preobremenjena z mnogimi važnimi problemi in zaradi tega ni mogla sprejeti na dnevni red še kompliciranega manjšinskega vprašanja. Sicer pa to še ni nobeno ustanavljanje balkanske konfederacije, temveč se bo na konferenci govorilo samo o pripravah za njo. V ostalem pa ima tudi Grčija svoje manjšinsko vprašanje, zlasti na račun Bolgarske, pa ji ne prihaja na um, da bi načelnjala to vprašanje na balkanski konferenci. Evidentno je, da je manjšinsko vprašanje samo krinka, za katero bi hotela Bolgarija skriti pravi vzrok svoje neudelež-

be na balkanski konferenci. Ob tej priliki prinaša »Messagere des Athenes« pod naslovom »Kaj počenja Bolgarija z grško manjšino« članek, v katerem zelo ostro zavrača bolgarske napade in opozarja na to, da je Bolgarija v vrsti onih držav, ki najbolj brezobzirno zatirajo tujerodne manjšine.

Uvoz živine v CSR
Praga, 27. septembra AA. V zadnjem času je narasel uvoz svinj. Meseca avgusta je bilo uvoženih v Češkoslovaško 53 tisoč 433 napram 39.675 v juliju. Na prvem mestu stoji kot uvoznik Poljska s 23.152, na drugem Madžarska s 11.244, na tretjem Jugoslavija s 3000. Uvoz volov se je zmanjšal v avgustu na 7519 od 9000 v juliju. 5000 so jih uvozili iz Rumunije. Uvoz perutnine je zrastel v avgustu na 96.613 od 61.000 v juliju.

Seja VZS

Beograd, 27. septembra. p. Na današnji seji Vrhovnega zakonodajnega sveta so bil sprejeti razni pravilniki, med njimi pravilnik o zdravstvenih odborih, nadalje pravilnik o preiskovanju nalezljivih bolezni in izvrševanju poedinih zaščitnih ukrepov, pravilnik o cepenju proti besnilu, pravilnik o pokopavanju, izkopavanju in prenašanju mrličev in pravilnik o pobijanju nalezljivih bolezni v šolah, dočim je bil pravilnik o pobijanju malarije vrnjen odseku v predelavo.

Konference ministrov v Sarajevu

Dubrovnik, 27. septembra. č. Jutri popoldne prispejo v Dubrovnik preko Sarajeva ministri dr. Srškić, dr. Demetrović, Maksimović in Radičević. Obiščina uprava je razposlala vsem kulturnim in prosvetnim ter gospodarskim društvom vabila, naj se njihovi zastopniki udeležijo nocojšnjega sestanka v mestni posvetovalnici, da se dogovore o načinu svečanega sprejema ministrov, ki prihajajo z izrecnim namenom, da stopijo v stike s prebivalstvom. Občina je povabila tudi mnoge odlične osebe, da se udeležijo jutri ob 5. popoldne konference z ministri. Po tej konferenci odidejo vsi štirje ministri v Boko, nato pa v Crno goru.

Razvrstitev železničarjev

Beograd, 27. septembra. AA. V generalni direkciji državnih železnic je bila imenovana komisija za izpremembo uredbe o razvrstitvi in razporeditvi uslužbencev državnih prometnih ustanov z dne 12. januarja 1924. Predsednik komisije je Živan Stanković, načelnik občega odeljenja, za člane so bili imenovani Lazar Milošević, načelnik prometnega odeljenja, Miloš Jojić, načelnik strojnega odeljenja in Vladimir Steslić, načelnik gradbenega odeljenja, delovodja komisije je V. Kulenović, referent generalne direkcije državnih železnic.

Največja električna centrala na Balkanu

Beograd, 27. sept. p. Danes je bil na svečan način položen temeljni kamen za novo električno centralo, ki jo gradi beogradska mestna občina. Svečanosti so poleg zastopnikov mestne občine prisostvovali tudi zastopniki raznih gospodarskih korporacij. Po cerkvenih opravilih je imel zastopnik švicarske družbe, ki izvršuje gradbeno dela, na zbrane zastopnike kratek nagovor, v katerem je orisal dosežani razvoj del. Nova centrala bo dograjena do pomladi tako daleč, da bodo že začeli montirati stroje. V jeseni bo centrala že v obratu. To bo največja in najmoderneje opremljena centrala na vsem Balkanu.

Rehabilitiran sreski načelnik

Beograd, 27. septembra p. Prvostopno sodišče je danes razglasilo sodbo v procesu proti bivšem sreskemu načelniku vrnarskega sresa Svetozarju Popoviću, ki je bil obtožen poveljevanja državne denarja. Svoječasno je namreč neki uradnik tega načelstva poveljeval nad 100.000 Din in pobegnil v inozemstvo. Kot odgovorni staršina je bil pozvan na odgovor sreski načelnik. Sodišče ga je oprostil, ker se je izkazalo, da je na poveljevanju docela nedolžen.

Vzorčni sejem v Novem Sadu

Novi Sad, 27. septembra n. Danes dopoldne je bil svečano odprtjen novosadski vzorčni sejem skupno z razstavo. Otvoritvi so poleg drugih prisostvovali ministri trgovine in industrije dr. Juraj Demetrović, ban dunavske banovine Matij, njegov pomočnik, zastopniki vseh večjih občin iz dunavske banovine itd.

Zveza jugoslovenskih mest

Pri vsakem narodu in v vsaki državi imajo mesta nad vse važno vlogo. Ona so — ne da bi pri tem omalovali pomen države — žarišča kulture, središča gospodarstva in politična centra. Četno mesto, njihova finančna urejenost ter zadovoljstvo njihovega prebivalstva so najvišje gornje jamstvo vsaki vladi za mir in red v državi. Mesta so naravni reprezentanti naroda napram zunanjemu svetu. Po njihovem licu se presoja napredek države, njihov kredit je predpogoj državnega kredita.

Po svetovni vojski so bila vsa jugoslovenska mesta pred težkimi in velikimi nalogami. Tudi Ljubljana. Prej razmeroma malopomeno provincijalno mesto je postala takorekoč tretja prestolnica, ki je imela pred seboj skoro nepremagljive težkoče. Popraviti je bilo treba, kar je bilo zanujeno v dolgih letih vojne, preskrbeti je bilo treba stroho zvišanemu številu prebivalstva, povečati in obnoviti vse mestne naprave, ki so postale premajhne. Oslobojeni narod pa se je tudi zavedal, da mora njegovo reprezentančno središče spremeniti na bolje tudi svojo zanemarjeno zunanost.

Dolga leta je trajalo, predno so bila na razpolago vsaj skromna finančna sredstva. Razvrednotenje denarja pomenja vedno silno gospodarsko krizo in mnogo časa je potrebno, predno se prilagodi življenje novim valutnim razmeram. Ta okolnost je seveda ovirala napredek naših mest. Ko pa je bila premagana ta težkoča, se je pojavila druga: boj za finančne virov med državo, oblastmi, odnosno banovini in občinami. Povoljna rešitev tega nad vse perečega vprašanja se do danes še ni poredila.

A je vendar nujna potreba, ako nečemo, da se nenadoma ne zavre zopet napredek naših mest. Finančna razme-

jitev — da se tako izrazim — med državo, banovino in občinami je danes eden najvažnejših problemov v državi. Finančna politika v naši zemlji stremi za ciljem, zagurati državi kar mogoče dohodkov. Toda tudi občine ne znajo čarati in jim je zato čestokrat nemogoče, nadomestiti od države okupirane dohodke z drugimi.

Iz vseh navedenih razlogov nam je potrebna Zveza mest. Njena naloga je, da na eni strani ustvari in pokaže in izvaja interesno solidarnost naših mest, na drugi strani pa da zastopa pri državni upravi načela, spoznana za prava. Finančna politika naših mest mora biti z malimi izjemami enaka in dosledna. Sistem obdavčenja naj se ne spreminja vsako leto, ker nobeno gospodarstvo ne prenaša eksperimentov. Naj se pusti in trajno uvede, kar se je pokazalo v dolgotrajni izkušnji kot dobro, saj so interesi mest koncem koncev istovetni z interesi države.

Naša Zveza je še mlada, zato je še šibka. Manjka ji še potrebne tradicije, ki jo imajo občinske zveze v drugih državah. Nima še potrebnega aparata, ki bi v Beogradu izvrševal njene posle. Toda ne dvomim, da bo potreba sama silila na to, da se delovanje Zveze mest poglobi in razširi. Žrtve v doseg tega namena ne morejo priti v poštev, ker bo organizirano delo Zveze pripravilo posameznim članicam nešteto potov, mnogo dela in s tem tudi mnogo izdatkov.

Savez gradova mora postati glavni sodružnik vlade pri gospodarski izgradnji naše države. Preko ali mimo njega naj bi se v bodoče ne šlo, ker ne potrebujemo konfliktov, ampak sporazumov!

V tej želji pozdravljamo iskreno zastopnike jugoslovenskih mest, ki se zberbo jutri v naši Ljubljani!

Dr. Dinko Puc.

Velika rudniška nesreča pri Aleksincu

Voda je zalila rove, pri čemer je utonilo 17 rudarjev — Poginili so tudi vsi konji — Preiskava o vzroku nesreče

Aleksinac, 27. septembra. P. V rudniku v Kraljevići se je pripetila danes težja nesreča. V rovu, v katerem je bilo zaposlenih 20 rudarjev, je tako naglo udarila voda, da se rudarji niso mogli rešiti. Le trije, ki so bili najbližje izhodu, so se pravočasno dosegli dvigalo, vsi ostali pa so utonili. Poginili so tudi konji, ki so bili v rovu. Voda je zalila

vse rove, tako da kljub vztrajnemu prizadevanju do večera še niso mogli priti do ponesrečenec. Nesreča je izzvala med rudarji veliko razburjenje. Na lice mesta je bila odposlana uradna komisija, da ugotovi, ali je bil rov predpisanov zavarovan in koga zadene krivda za to nesrečo.

Ozadje avstrijske krize

Avstrijski predsednik Miklas je poveril s sestavo nove vlade dosedanjega podkanclarja Vaugoina. Ta je mandat sprejel in brzojavno pozval na Dunaj dr. Seipela, ki je na potovanju v skandinavskih državah. Seipel se je vabilu takoj odzval in se z letalom vrnil na Dunaj. Ta politik, ki je kljub formalnemu umiku iz politike še vedno faktični vodja avstrijske krstanske - socialne stranke, je tudi pravi inspirator sedanjega pokreta v Avstriji.

Krščansko - socialna stranka je l. 1914. merodajno posegla v avstrijsko zunanjo politiko in po sarajevskem atentatu z vso odločnostjo zahtevala vojno s Srbijo. Okrog »Reichspost« so se takrat zbirali najbolj fanatični sovražniki Srbov in vseh Slovanov, ki so smatrali, da je prišel ugoden trenutek, ko morejo na svoj način »pacificirati« Balkan. Krščanski socialci so imeli odločen vpliv na habsburškem dvoru in njihovo glavno glasilo, »Reichspost«, je v kritičnih dneh meseca julija slikalo vojno s Srbijo kot sveto dolžnost Avstrije. V svojem sovraštvu do Jugoslovenov so ljudje okrog »Reichspost« naravnost triumfirali, ko Srbija ni mogla sprejeti vseh ponižujočih zahtev avstrijskega ultimata. Čeprav se je že kazalo, da bo konflikt razveljavil svetovno vojno, so bili avstrijski klerikali v svojem sovražništvu še vedno prepričani, da bo madžarsko - germanska koalicija lahko definitivno pomandrala Jugoslovane na Balkanu.

Še danes živijo »Reichspost«, njena oklica in velik del avstrijske klerikalne stranke v precej isti mentaliteti kakor pred vojno. Mnoga znamenja kažejo, da so g. Seipel, Vaugoin in mnogi drugi voditelji te stranke tudi še danes mnenja, da bo vendarle še napočil dan, in to morda prav kmalu, ko bodo mogli svoje predvojne načrte vsaj deloma realizirati. V tem pravcu so usmerjene njihove glavne politične akcije.

Da bi mogli doseči svoje cilje, streme predvsem za čim večjim ojačanjem avstrijske oborožene sile. Ker je vojaštvo omejeno po mirovni pogodbi, so z vso silo podpirali snovanje Heinwehra in se potem vrgli na to, da bi to močno organizacijo vpregli v svoj voz. Odtod izvira znano demotivirano zavzemanje dr. Seipela za Heinwehr. Drugo sredstvo, ki naj služi tajnim imperialističnim ciljem, je restavracija habsburške dinastije. Tudi to akcijo vodi dr. Seipel, ki prav nič ne prikriva svojih stikov z bivšo cesarico Zito, nositeljico habsburške revanžne ideje.

Zmagati nemških narodnih socialistov, ki odkrito propovedujejo revanžno vojno in novo borbo za uresničenje aspiracij predvojne imperijalistične Nemčije, je najbrž glavni povod, da je tudi v Avstriji dvignila glavo ona skupina, ki teži za uresničanjem predvojnih avstrijskih sanj. Saj je interesno, da se kolone dr. Seipela v glavnem rekrutirajo iz istih vrst, kakor nemške narodne socialiste. V obeh taborih je predvsem zbrana visoka aristokracija. Stari prijatelji Hohenzollernov in Habsburžanov so se zopet znašli pod enako zastavo. Na drugi strani pa polnijo njihove vrste ljudje, ki niso izkusili bridkosti svetovne vojne in ki se zato ne strajajo novega svetovnega pohlaj, samo ako bi mogli uresničiti svoje fantazijske imperijalistične ideje.

Nostilji ten, za evropski mir tako nevarnih idej, pa se prav dobro zavedajo, da v Avstriji ne bodo mogli zaleteti z izvajanjem svojih načrtov, dokler ne razčistijo položaja na domačih tleh, t. j. dokler ne razbijejo močne falange socialnih demokratov. Ze dolga leta sem se bje v avstrijski politiki boji samo med tema dvema strankama. Vsa druga politična nasprotstva so neznatna. Zato ni dvoma, da je tudi sedanja vladna kriza nastala v znamenju boja proti socializmu, ki so ne le za zunanji svet garancija, temveč tudi za Avstrijo samo resničen jezik, da se ne more spustiti v nikake avanture.

Podunavska konferenca

Varšava, 27. septembra AA. List »Messager de Bologne« priobčuje članek da je bila podunavska konferenca posvetovanje tehničnih strokovnjakov in da se ni pečala s političnimi vprašanji.

Zato je ta konferenca v zvezi z agrarno konferenco v Varšavi. Zastopniki ki so se udeležili te konference, pripadajo državam, zastopanim na agrarni konferenci v Varšavi. List poudarja, da je tudi promet na Dunavu v zvezi s poljedelskimi vprašanji, s katerimi se je bavila varšavska konferenca.

Krakov, 27. septembra s. Danes se je tukaj sestel redakcijski komite mednarodne podunavske konference, da formuliira resolucijo, ki se bo poslala vsem udeležencem državam. Resolucije se tičejo zgraditve železnih pristanišč ter carinskih uradov v neposredni bližini pristanišč, zgraditve telefonskih brezžičnih signalov vzdolž Dunava itd.

Nova turška vlada

Ankara, 27. septembra AA. Ismet paša je sestavil novo vlado. V vladi so vse osebe, ki so bile v prejšnjem kabinetu.

Zopet izginil ugleden ruski emigrant

Praga, 27. septembra g. Kakor javljajo »Narodni listi«, je ruski emigrant prof. Kalatinski pred 8 dnevi na skrivnostnem način izginil. Profesor Kalatinski je bil odličen ruski arheolog ter se je udeleževal tudi politično, zaradi česar je moral l. 1928. pobegniti iz Rusije. Poizvedbe policije so doslej ostale brez uspeha.

Velike zaloge premoga v Afriki

Windhoek, 27. septembra. V južnoafriški Afriki so našli ogromne zaloge premoga, ki bodo omogočile tamkaj silen industrijski razvoj.

Delovanje mariborske Glasbene Matice

Maribor, 27. septembra.

Sinoči ob 20. je »mela Glasbena Matica 12. redni letni občni zbor. Predsednik dr. Tominec je podal obširno sliko društva nega dela v minulem letu. Bilo je 294 članov. Zlasti važen je bil obisk znanega pevskega zbora »Harmonie« iz Curiha. Še sedaj prihajajo dopisi od vodstva »Harmonie«, ki so polni navdušenja za Maribor in njegovo prebivalstvo in zlasti za — krasoto mariborskih dam, ki bo curiškim gostom ostala nepozabno v spominu. Iz tajniškega poročila g. Faganellija je bilo posneti med drugim, da je imel odbor 15 sej, iz blagajniškega (g. Bobič) pa, da potrebuje zavod letno okrog 200.000 Din, ki jih za silo in z velikim naporom krije iz učnine, državne, banovinske in mestne podpore ter iz podpor raznih dobrotnikov, med katerimi so na prvem mestu Posojilnica v Narodnem domu, dr. Škapin, gospa sproga fin. ministra in drugi. Ustanovna štana sta postala občina Krčevina in predsednik dr. Josip Tominec.

Nadzornik šole g. Bobič je poročal o vzornem in vestnem delovanju učnih moči in o lepem napredku učencev. Glasbena šola je imela 253, šolski pevski zbor 156 in šolski orkester 38 gojencev. Mladinski pevski zbor, nabran iz dijaštva vseh srednjih šol v Mariboru, je proizvajal Dvojakovega »Mrtvaškega ženina« in je stopil s tem koncertom na prvo mesto med mladinskimi zbori Jugoslavije.

O delovanju društvenega pevskega zbora je poročal njegov načelnik g. Arnač. Zbor je pod taktirko novega pevovodje g. Vasilija Mirka močno napredoval. Priredil je februarja koncert v proslavo 100. letnice rojstva dr. B. Ipavca, v poletju pa svoj prvi cerkveni, obenem 20. umetniški koncert, »Demestvenaj liturgije« v stolnici, ki ga bo ponovil v začetku oktobra in s katerim pojde gostovat tudi na Dunaj. Priredil je v aprilu tudi koncert v Prutu ter sodeloval ob najrazličnejših prilikah. Vaj je imel 84. odbohovih sej je bilo 12, zbor je štel 90 rednih članov in članice in 213 podpornikov. S toplimi besedami se je poročevalec spomnil mravlje v pevskem zboru in sploh v mariborskem kulturnem življenju, gospe Schwarzove in njenega nemurnega drobnega dela, in ji čestital k pedesetletnici, ki jo bo v kratkem obhajala. Prav tako se je s toplimi besedami spomnil velikega prijatelja lepe pesmi, pokojnega ravnatelja g. Puklavca, ki je zboru v ovoroki zapustil 1000 Din. Napisal je še sporočil referent, da si je zbor ustanovil svoj lastni jazz-band, ki bo nastopil že na prihodnjem družabnem večeru Matice.

Po arhiviranjem poročila ima Glasbena Matica danes 785 kompozicij. V preteklem letu si je pomnožila pevski material za 28 novih zborov. Pevski zbor razpolaga v tekočem z 230 zbori.

Za tekočo poslovno leto je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik dr. Jos. Tominec, prvi podpredsednik Janko Arnač, drugi Albin Horvat, odborniki A. Fajoneli, Ferdo Bobič, Iv. Lukman, Marija Rozman, Avgusta Santel, Avg. Šparl, Stanko Sila, namestnika dr. Fr. Cernek in Avg. Senak, pregledovalca računov Jos. Sever in Fr. Štor.

Vodnja katalonskih separatistov izgnan

Pariz, 27. septembra AA. Po poročilu iz Barcelone je španska policija odvedla bivšega voditelja katalonskih separatistov polkovnika Matina na francosko mejo in ga tu oddala francoskim oblastem.

Naši lahkoatletci na Dunaju

Dunaj, 27. septembra g. Danes se je pričel mednarodni lahkoatletski miting, na katerem sodeluje tudi nekaj naših lahkoatletov iz Zagreba (Glej »Sportni družbo« v sportni rubriki). O naših lahkoatletov je danes startal samo Buratović v teku na 110 m z zaprekami. Prvi je bil Nemes Trossbach v 15 sekundah, drugi Langmayer (Dunaj) 15,6, tretji pa Buratović za prsi za drugim. Zanimiv je bil tek na 500 m. Kot prvi je Rinner (Avstrija) postavil v 1:05 nov avstrijski rekord. Sledil mu je Nemes Engelhardt 1:06,6, kot tretji pa je prišel na cilj Deutscher (Avstrija) v 1:07,2. Tudi Deutscher je tekel v boljsem času kakor je bil dosedanj avstrijski rekord.

Hmelj

Zalec, 27. septembra. Redki nakupi pri čvrstih cenah. Za ponedeljek se pričakuje živahna kupnja.

Zatec, 27. septembra. (Tedensko poročilo.) h. V preteklem tednu je bila na žitiskem trgu tendenca mirna. Pri kmetih se je nadaljevalo nakupovanje. Nakupovanja so se udeležili domači komisijonarji in nekaj tujih pivovar. Promet je bil približno tako velik kakor v prejšnjem tednu. Ne prekinjeno zanimanje je bilo za boljše, srednji in za najboljši hmelj. Cene so bile od 350 do 550 Kc. Za najboljši in srednje dobri hmelj so bile cene čvrste. Javni markcijski urad v Zatecu je od petka registriral 12.000 met. stotov. Računajo, da je bilo do petka prodanih 80.000 met. stotov letošnjega hmelja.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, nestabilno vreme, zmerno toplo. — Situacija večerajšnega dne: Barometrična depresija, ki prehaja te dni preko severne Evrope, objema tudi naše kraje in povzroča slabše vreme z naglimi nevihtami, samo južno - zapadno in severno - vzhodno Evropo pokriva višji pritisk. Barometrijski pritisk je v splošnem narasel od 1 do 4 mm, največ v južnih predelih, v vzhodnih in severnih predelih pa se je nekoliko izpremenil in je večinoma neznatno narasel. Gibal se je od 757 do 761 mm. Temperature so večinoma narasle za 1 do 5 stopinj C, zlasti v Liki in južnih predelih, do čim je v severno - zapadnih krajih temperatura v splošnem padla za 1 stopinjo. Gibala se je od 10 in 18 stopinj v zaledju, med 16 in 20 pa v Primorju. Nebo je bilo večeraj jutraj samo v vzhodnih predelih ter v južni Bosni in Hercegovini vedrejšje ali pooblačeno, sicer pa večinoma popolnoma oblačno in ponekod tudi deževno, kakor v Liki in južnem Primorju. Morje je bilo v gornjem Primorju ob obali mirno, na odprtem in južnem Primorju pa valovito in nemirno.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Nadaljnje zboljšanje, mlo jesensko vreme, vendar trajanje vremena še ni zanesljivo.

Slovanske šole v Italiji

Kako je fašistični režim sistematično demontiral slovansko šolstvo v Julijski Krajini

Beograd, 27. septembra, d. Današnja »Politika« prinaša daljši članek pod naslovom »Slovanske šole v Italiji«, v katerem pravi med drugim:

V vseh pogodbah, ki govorijo o zaščiti manjšin in ki so podpisani po vojni, je bila posvečena posebna pažnja onim predpisom, ki se tičejo šol in drugih sličnih ustanov. Italijanska vlada si je bila v svesti, koliko važnost ima šolska vzgoja v ustvarjanju novih generacij ter je rešila to vprašanje popolnoma svojevrstno.

Novembra leta 1918. je bilo na ozemlju bivše avstro-ogrske monarhije, ki je pripadlo Italiji, 531 osnovnih šol in 827 hrvaških in slovenskih učiteljev. Poleg tega je družba Sv. Cirila in Metoda za Istro vzdrževala množično dečja zavetišča in v osnovne šole ter s tem še več doprinesla k vzbujujanju slovanske narodne zavesti. Od teh 531 šol, ki jih je poseščalo nad 90.000 učencev, jih je 149 ni dobilo takoj prvi dan po italijanski okupaciji do voljenja za nadaljnji obstoj. Ostalih 382 šol bi moralo predvideti izredne ure za učenje italijanskega jezika (tri ure na teden). Ta pouk je bil poverjen italijanskim učiteljem, ker večina jugoslovenskih učiteljev ni obvladala ali pa vsaj slabo obvladala italijanski jezik. Za tem so šolska oblastva od leta do leta povečavala število ur za učenje italijanskega jezika. Smrti in udarci osnovnemu pouku slovanskega jezika pa je bil podan z reformo leta 1923, ki je znana pod imenom Gentilijeva reforma. Načelo, ki ga je postavil čl. 4. kr. dekreta, št. 2185 od 1. oktobra 1923, je bilo, da se mora vršiti pouk po vseh osnovnih šolah v italijanskem jeziku. Gentilijeva reforma je ukinila prosto in jasno osnovni pouk v kateremkoli drugem jeziku razen v italijanskem. Kljub temu pa je zakon, čeprav samo na papirju, predvidel fakultativni pouk slovanskega in hrvaškega jezika. Do uporabljenosti teh določil pa nikoli ni prišlo, ker so odstavlili vse slovanske in hrvaške učitelje in jih nadomestili z italijanskimi, ki sploh niso bili večji drugje jezika. Ko je dr. Besednjak zaradi tega vložil v rimskem parlamentu 13. maja 1926 interpelacijo na ministra notranjih del g. Fedela, je ta odgovoril: »Naša dolžnost je, da italijanske državljane italijanski vzgajamo.« Gentilijeva reforma, izpolnjena z zakonsko uredbo Fedele z dne 22. novembra 1925, št. 8191 je imela za cilj popolno ukinitje javnega osnovnega pouka v hrvaškem in slovenskem jeziku v Julijski Krajini, oziroma v nemškem jeziku v tridentnem okraju.

Isti zakon je odredil, da lahko dobijo oni učitelji, ki so do tedaj poučevali v neitalijanskem jeziku, pravico do poučevanja v italijanskem, če položijo z uspehom izpit ob koncu leta po instrukciji ministra prosvete. Neki nov zakon z dne 24. decembra 1925 je dal italijanskim oblastvom v roke orožje, ki je bilo naperjeno zlasti proti uradnikom, ki so izpovedovali politično mišljenje nasprotno fašizmu. Po tem zakonu je mogel biti odpoklican vsak uradnik-Slovane, če je bil osumljen, da je neprijateljsko razpoloženo do Italije in režima, zlasti pa se je to nanašalo na učitelje. Število slovanskih učiteljev v Julijski Krajini je padalo dan za dnem. Ze v pričetku italijanske okupacije so bili odnudenjeni vsi, ki so poprej poučevali na šolah, ki niso več dobile dovoljenja za ponovno otvoritev. Prav tako je v septembru l. 1927. padlo na izpitih 35 učiteljev iz italijanskega jezika ter so bili takoj odnudenjeni iz službe. V novembru l. 1927. znaša njihovo število 60. Veliko število učiteljev, ki so položili z uspehom te izpite, ni ostalo več v Julijski Krajini, temveč so bili poslani v stare italijanske provincije. Pričetkom šolskega leta 1927-28 je bilo 40 slovanskih učiteljev poslanih v italijanske provincije, početkom leta 1928-29. 32 učiteljev, za njimi pa znatno število ob posameznih premeštitvah. Tako ni v Julijski Krajini niti več 30 jugoslovenskih učiteljev. Razumljivo je, da je bila tudi močna zveza učiteljskih društev razpuščena takoj po prihodu Italijanov v te kraje. S tem sta prenehala

tudi »Učiteljski list« in pa »Novi rod«, ki je bil namenjen deci.

Tako je bil osnovni pouk v slovanskem jeziku docela ukinjen, tako da obstoja danes na vsem območju Julijske Krajine izjemnišči mesto Reko, ki živi pod posebnim režimom, vsega skupaj ena šola, kjer se poučuje slovenski jezik. Toda vsemu temu se ne smemo čuditi, saj je dejal italijanski minister prosvete jasno, da je cilj, za katerim gre šolska reforma tale: Nove reforme zasledujejo popolnoma določen politični cilj, to je denacionalizacijo tujerodnih manjšin. Očividno je nemogoče iskrenejši in jasnejši izraziti šolsko politiko italijanske vlade napram nacionalnim manjšinam. Po besedah gospoda Fedela v senatu 6. junija 1927 znači uspeh te reforme afirmacijo italijanstva na meji. Reforma Gentile je uničila tudi višje jugoslovenske šole v Julijski Krajini, ki jih je bilo pod avstro-ogrsko monarhijo 7. dve slovanski gimnaziji, ena v Gorici, druga v Idriji, dve hrvaški gimnaziji (v Pazinu in Voloski) ter troje učiteljskih (v Tolminu, v Gorici in Pazinu). Tudi poslopje, ki ga je pričelo graditi v Pazinu dijaško podporno društvo za hrvaški internat, je prešlo z dekretom št. 1881 z dne 16. novembra 1927 v roke »Congregacione di Harica«. Tu so otvorili italijansko gimnazijo in tako govori g. Fedele po pravici, da je v praksi popolnoma prenehal slovanski pouk v Italiji.

Pariz, 27. novembra. AA. »Giornale d'Italia«, ki poroča, da je tržaški prefekt zaprl jugoslovensko šolo pri Sv. Jakobu v Trstu, pravi, da je bila protifašistično in protitalijansko gnezdo in da so jo subvencionirale jugoslovenske propagandistične ustanove. »Ta šola«, trdi »Giornale d'Italia«, »je bila prava nevarnost za italijanstvo v Beniciji in je podpirala teroristični pokret.«

Ozadje italijansko-francoskih pogajanj

Pariz, 27. sept. d. »Echo de Paris« se bavi s francosko-italijanskimi pogajanjmi o omejitvi pomorskega oboroževanja na Sredozemskem morju ter ugotavlja, da je Italija skušala v Zenevi napraviti odgovorno za prekinjenje pogajanj Francijo, kar pa nikakor ne odgovarja resnici. Z vsem prizdom objavljata tudi drugo pojasnilo o prekinjenju pogajanj, da Briand vsekakor ni hotel v krizi, v kateri se nahaja fašistična stranka, ojačiti Mussolinijeva položaja z zaključitvijo italijansko-francoske mornariške pogodbe, ki bi se lahko v trenutku Turatijske demisijske izkoristila v Rimu v politične namene. Nobena tajnost namreč ni, da so Grandija državni podtajnik in notranjem ministru Arpinati in šef fašistične milice Ferrucci, kakor tudi prejšnji generalni tajnik stranke Farinacci ostro napadali, ker je delal za odgoditev italijansko-francoskega pomorskega sporazuma.

Sodoma in Gomora izkopani

Carigrad, 27. sept. Kakor poročajo listi so jezuiti, ki kopljejo ob Mrtvem morju po nalogu bibličnega zavoda v Rimu, dejansko našli pogreznjena mesta Sodoma in Gomora. Našli so požgane hiše in v njih razne bišne predmete in drugo. Debeli plast pepela, ki leži nad stavbami, dokazuje, da je ob mesti, ki sta le poldrug kilometra oddaljeni, v resnici uničila ogromna množina žarečega pepela.

Ruske mornariške vaje

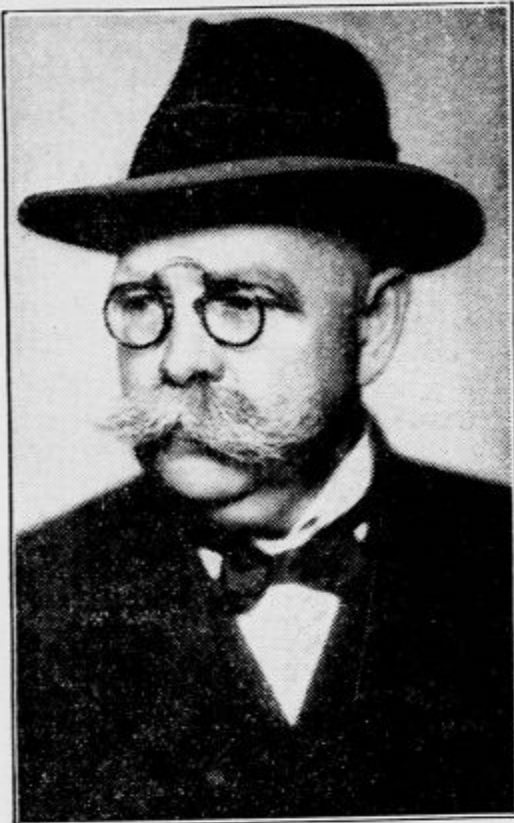
Moskva, 27. septembra AA. Crnomorska mornarica bo z dvema križarkama na čelu priredila v Črnem morju vojaške vaje. Ob tej priliki bo posetila Stambul, Mitleni in Pirej.

Naši kraji in ljudje

Zveza jugoslovenskih mest

(K ponedeljkovi seji zveznega odbora v Ljubljani)

V ponedeljek 29. t. m. se vrši v sejni dvorani zbornice za trgovino in obrt v Ljubljani tretja seja poslovnega odbora zveze jugoslovenskih mest. Na dnevnem redu je poročilo o dosedanjem delu upra-

Dr. Stjepan Srkulj, zagrebaški župan in predsednik Zveze jugoslovenskih mest.

ve ter trije referati o finančnih zadevah mest.

Zveza mest kraljevine Jugoslavije je bila ustanovljena l. 1928. ter je začela takoj z intenzivnim delom za ureditev velevažnih komunalnih vprašanj. Predsednik uprave je zagrebaški župan dr.

Inž. Milan Nešić, beograjski župan in I. podpredsednik Zveze jugoslovenskih mest.

Srkulj, podpredsednika pa sta podžupan Beograda dr. Stojadinović in župan Ljubljane dr. Dinko Puc. Sedež zveze je v Zagrebu, v Beogradu pa ima stalno ekspozituro zaradi številnih posredovanj, ki so potrebna v korist posameznih članov. V zvezi je združenih da-

Dr. Dinko Puc, ljubljanski župan in II. podpredsednik Zveze jugoslovenskih mest.

nes 75 mest Jugoslavije ter predstavlja zato velevažen faktor v delu za koristi jugoslovenskih mest, pa tudi za konsolidacijo upravnih razmer v državi. Zveza mest je pokazala v kratkem času obstoja mnogo inicijative in mnogo uspešnega dela ter ima za bodočnost še velike načrte za razvoj naših mest. Delo zveze je v današnjih razmerah zelo oteženo, kajti gotovo je, da nobena uprava v naši državi ne sloni na tako različnih zakonih kakor ravno občinska, zaradi česar je zelo težko določiti v delu zveze enotna načela. Glede na to je zveza storila ponovno potrebne korake, da se končno že ustvari enoten zakon za občine, ki je se-

daj tudi v delu. Mnogo pozornosti je posvečala zlasti finančnim vprašanjem mest. Kakor občine vseh drugih držav tako preživljajo tudi naše občine, zlasti pa mesta, težke finančne krize, ki jo povzročajo predvsem vedno novi in novi državni zakoni, ki kratkoma obremenjujejo občine z različnimi novimi davki kakor n. pr. za šolstvo, za stanarino učitelstvu, za policijo itd. Značilno je, da se del državnih bremen prenaša na občine skoraj v vseh državah Evrope in so zlasti občine Avstrije in Nemčije v tem oziru zelo težko prizadete. Naše občine so s prenosom državnih bremen nanje tako obremenjene, da je nujno potrebna sanacija občinskih financ. Občine je treba v finančnem oziru razbremeniti ali pa jim mora državna uprava odstopiti del svojih dohodkov, ker postanejo sicer dolga nevdružna breme ljudstva. Zveza mest ima v tem oziru hvaležno polje dela in posveča temu vprašanju mnogo pozornosti. Tudi prihodnja seja zveznega poslovnega odbora v Ljubljani je posvečena v prvi vrsti različnim finančnim vprašanjem naših mest in prav odkrito želi-

mo, da bi se uspeh tega dela videl že v prihodnjem proračunskem letu.

Zveza mest je poslala v inozemstvo finančnega strokovnjaka, da je proučil finančne razmere mest v inozemstvu. O tem je podal ministrstvu financ obširno poročilo. Vsi meročajni faktorji so točno poučeni o nevdružnih finančnih razmerah naših mest in tudi podeželskih občin ter je upati, da pridejo tozadevne želje do izraza v novem zakonu o samoupravnih financah, ki se pripravlja in ki je zelo nujno potreben.

Poleg tega je zveza posvečala mnogo pozornosti tudi drugim perečim vprašanjem naših mest ter je s številnimi intervencijami na meročajnih mestih dosegla mnogo ugodnih odločitev v korist naših mest.

Zveza je tudi članica Slovanske zveze mest, v kateri so vključene zveze Češko-slovaške, Poljske in Bolgarske.

Kljub kratkemu obstoju je postala velevažen faktor pri reševanju komunalnih problemov posameznih jugoslovenskih mest in so opravljene želje, da zavzame pri reševanju naših samoupravnih zadev prvo mesto.

V tem smislu pozdravljamo iskreno zastopnike jugoslovenskih mest v naši Ljubljani.

Kako napreduje gradnja cestne železnice

Ljubljana, 27. septembra. Dela pri gradnji cestne železnice na Gosposvetski, odnosno zdaj že visoko gori na Celovski cesti napredujejo z vsakim dnem. Pri gradnji in specialnih delih je zaposlenih skupno nad 50 delavcev in profesionalcev, ki so na poslu od zgodnjega jutra do večera.

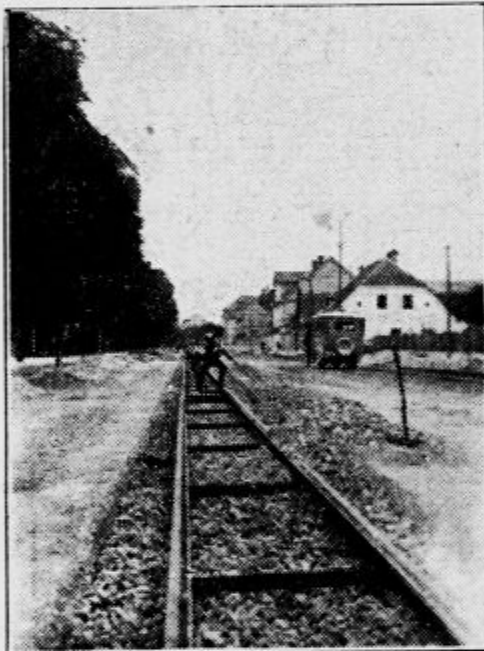
Tračnice na že zvaljanem temelju so zdaj položene že precej daleč od Knezove hiše, v kateri je Habjanova gostilna, do čim so še nezvarjene tračnice položene za enkrat do Seidlove hiše tik šišenske cerkve. Temelji v cesti pa so izkopani že skoraj vso Šiško, že naprej od mitnice ob gostilni pri Kmetu. V izkopani temelji so našli delavci povsod ostrega gruša, ki ga pripravljajo iz skal kar na cesti. Grušč je stisnjen in zvaljan že skoro do mitnice in bo imel težki valjar skoro že opravka na nadaljnji poti proti Zg. Šiški.

V minulem tednu so pridno zlagali in varili tračnice v takorekoč dve sami dolgi tračnici. Proces je precej kompliciran in je treba za to posebnih priprav. Ko so tračnice uravnane v isto črto, položijo specialni nastavljenici tvrdke »Elektrothermit« iz Berlina čez oba konca tračnic železno, do 250 kg težko pripravo. S to na obe tračnici privito pripravo pritiskajo obe skupaj kolikor je treba. Nato se prične priprava za varjenje samo. Po ostružanju na zgornjem delu, kjer je zareza za kolesa, vložijo v špranjo ploščico iz železa, da izpolni vrzel. Nato zopet položijo počez livni model iz posebnega peska, ki ga kopljejo nekje na Gornjem Avstrijskem. Izsušeni livni model drži skupaj železno ogrodje in kjer je vrzel, zalijejo to votlino s tekočim železom, ki zlije oba konca tračnic. Delavci nato počakajo, da se železo popolnoma strdi, nakar livni model razbijajo in odstranijo. Na mestu, kjer so zvarili tračnici ostane kup železa, ki ga nato odstranijo, mesto pa zgladijo s posebno pripravo. Stvar je razmeroma precej zamudna in draga, seveda pa je potrebna in mora pač tako biti.

Odkar se vrše priprave za zvarjenje tračnic, se vedno zbira na takem mestu velika množica pasantov, ki z vidnim zanimanjem prisostvujejo vsem takim delom. Naša slika nam prikazuje del tramvajске proge od prelaza na Gosposvetski cesti pa do pivovarne Union, ki je skoro že gotova in bo samo še zasuta.

Po mnenju vodstva in strokovnjakov bo tramvajska proga od konca Šiške in preko železniškega prelaza na Gosposvetski ce-

sti do Dunajske ceste dograjena v glavnem že do Vseh svetih. Pri tem sta misljena tudi odcepa na Gosposvetski cesti od Uniona do prelaza ter od prelaza do starih tirov pred kavarno Evropo. Potem preostajajo bolj komplicirana in težavnejša dela v mestu: po Selenburgovi ulici, v Grajski, Rimski cesti in dalje proti Viču. Vsa ta dela pa bodo dovršena pomladi, nekako do maja. V Šiški so morali prestaviti ponekod tudi telefonski kabel ter okrog 24 telefonskih drogov, ki so stali baš na začrtani progi.

Važno je tudi vprašanje remize. Sklenjeno je že, da se stara v Vodmatu opusti in proda, nova pa se bo zidala v Šiški precej višje od mitnice. Tu se pričinja skrb številnih nastavljenic, v prvi vrsti voznikov, uslužbenih pri Maloželezniški družbi. Nad 30 jih namreč zdaj stanuje v Zeleni jami in Vodmatu, kjer imajo številni tudi svoje hišice v vrtnici. Ker jim bo zvečer neprimerno hoditi tako daleč domov, se mnogi pečajo z mislijo, da bodo svoje hišice v Vodmatu prodali in se naselili v smeri proti St. Vidu. Mogoče je, da si bo ta ali oni sezidal tudi svojo hišico v onem koncu. Pri tem se mnogo ugiha tudi o tem, če ne bi kazalo, da bi družba sezidala v bližini remize večjo stanovanjsko hišo za svoje uslužbence.

Naša notranja kolonizacija

Beograd, 23. septembra. Dejstvo, da se ob približno 13 milijonih vsehupnega prebivalstva naše države nahaja okoli dva milijona našega naroda raztresenega po svetu, pod tujim gospodstvom in izseljenega deloma začasno a deloma tudi stalno, mora vsakega domoljuba, kateremu skrb za kar najkrepkejši razvoj naše narodne države ni samo na jeziku, dovesti do zelo resnega razmišljanja. Od 15 milijonov našega naroda skoraj ena sedmina izseljena, ali drugače odsekana od njega!

Večina naših izseljencev biva v Zedinjenih državah Severne Amerike, kjer si je precejšen del naših rojakov že pridobil ameriško državljanstvo. Naši ljudje, ki so si tamkaj ustvarili svoj dom, se pač ne povrnejo več v svojo staro domovino. Na vrnitev mislijo samo tisti, ki so pustili svoj dom, svojo družino v stari domovini, ker so se izselili le v namenu, da si kar najhitreje prislužijo čim največ, da bi s svojimi prihranki podprli domačijo v stari domovini. Taki izseljenci se trudijo in mučijo z najtežjimi deli, večinoma v rudnikih, in se vračajo v domovino večinoma popolnoma izčrpani. Njihovi prihranki — če so ljudje imeli srečo in jih ni pripravil ob zaslužek štrajk ali industrijska kriza — gredo večinoma za popravilo domačije, za kak prikup zemljišča, za plačilo dolgov in kaj podobnega, ali pa gredo tudi za bolezen, nakopano na težkem delu v inozemstvu, če ne morda — po glasu. Dočim n. pr. v Italiji tvorijo denarne pošiljave izseljencev v staro domovino zelo važno postavko v državnem gospodarstvu, je ta postavka v našem državnem gospodarstvu skoraj brezpomembna.

Položaj naših izseljencev v Južni Ameriki je precej podoben položaju naših ljudi v Zedinjenih državah. Tudi tu imamo stalne in začasne izseljence, samo da se način njihovega življenja in pridobivanja z bog krajevnih in podeželskih razmer nekoliko razlikuje. Ta prevladujoča poljedelstvo in pomorsko delo v Južni Ameriki pa se morajo smatrati naši izseljenci skoraj izključno za začasnne. Delovne prilike

so tu tako neurejene in težke, da skoraj ni misliti na stalno naobčevanje iz zvezništvu — pod rušo. In velik del stalnega opazovanja s strani naših izseljencev samih — »Slovenski Tednik« v Buenos Airesu skoraj v vsaki svoji številki svar: pred priseljevanjem — da naj naši ljudje ne iščejo sreče v Argentini, Braziliji in drugih južnoameriških državah, je vendar tok našega izseljevanja krenil proti Južni Ameriki, odkoder se velik del izseljencev vrača potem z največjim razočaranjem.

Precej stare so naše izseljenke naselbine v Nemčiji, zlasti na Westfalskem, v tamošnjih rudniških predelih. Večino teh izseljencev moramo smatrati za stalno izseljeno. Ne pa tako onih, ki v novejših časih iščejo zaslužka v Franciji, ker so to večinoma ljudje, ki imajo svoje domove v domovini in jim gre le za boljši ali pa sploh za zaslužek, ki ga v domovini v resnici ali pa tudi samo domnevno ne morejo dobiti. So pa to večinoma rudarji, ki iščejo zaslužka v svoji stroki, ne pa da se, kakor oni, ki se selijo v Ameriko in so večinoma kmetjski ljudje, oprijemajo vsakega dela, seveda najhujšega, samo da je kaj zaslužka.

Nekaj naših izseljencev, zlasti iz južnih krajev, je našlo pot celo tudi v Avstralijo, odkoder je njihov povratek, če ni prisiljen, pač popolnoma izključen. Če se torej pomisli, da je tudi danes, ko nismo razkosani, temveč imamo svojo državo, skoraj dva milijona našega naroda izven naše države in izseljenega v daljni, večinoma prekomorski tujini, se naravnost vsiljuje vprašanje, ali naša država, katero ves svet občuduje zaradi njenih naravnih bogastev, zemlja, ki je n. pr. po svoji površini skoraj enaka Italiji, pa šteje komaj dobro tretjino njenega prebivalstva, v resnici nima prostora in kruha za svoje ljudi, da se jih mora kar cela sedmina potikati po tujini s trebuhom za kruhom?

V zvezi s tem vprašanjem pa se moramo seveda tudi vprašati, kaj je prav za prav naša dolžnost v tujini, zakaj si niso iskali zaslužka v svoji domovini? Tu pa je treba predvsem ugotoviti, da

sta samo dva predela v naši državi, ki dejanski ne moreta preživljati svojega prebivalstva primorsko-črnogorski Kras in pa panonska ravan. Istra, Lika, gorski del Dalmacije in Črna gora so vedno dajale dober prispevek k vsakoletnemu kontingentu naših izseljencev, dočim pa je panonska ravan, Prekmurje, dajala in še danes daje veliko število sezonskih poljedelskih delavcev, ki iščejo zaslužka v tujini, ker je na velikih posestvih stroj izpodrinil človeško delo. Da naš narod zlasti na Primorskem silijo k izseljevanju še tamošnje razmere, je splošno znano. Povsod drugod pa najde naš človek kruha na domačih tleh, samo če ga resnično išče. Glavni nagib za izseljevanje je pač po hlep po hitrem velikem zaslužku, po kar najhitrejšem obogatitju, dasiravno se denar nikjer, zlasti pa v neznani tujini ne pobira po cesti in je delo v tujini mnogo težje, človeško moč mnogo bolj izčrpa, joče kot pa v domovini. Je pač in ostane nepobitna resnica, da bi zlasti naš kmetijski človek, če bi delal doma tako pridno, tako neudrudno, s tolikim naporom vseh svojih moči, kakor dela v tujini, da prihrani one dolarje, ki jih po nekaj letih ves izmagan in izčrpan prinese domov, zaslužil ravno toliko ali pa še več in bi bil telesno in duševno čil in zdrav ob delu v prosti naravi, ne pa od rudniških in tovarniških naporov telesno in duševno ubit.

Ali če človek v resnici ne more na svoji zemlji, v svojem kraju in njegovem bližnjem in oddaljenem okolišju najti dovolj kruha in zaslužka zase in za svoje? Ali naj ne gre v tujino?

Ne! Naša država s svojim neizmernim, komaj načetim naravnim bogastvom ima dovolj dobrega kruha ne samo za vse svoje državljane, temveč tudi še za marsikoga drugega. Ali ni vendar čudno, da se Bošanci in Hercegovci selijo v Ameriko, na njihovih rodnih tleh pa najdeta tuje priseljence vseh mogočih rodov in jezikov? Ne! Naš človek, če že res ne more dobiti kruha in zaslužka v svojem domačem kraju, naj se ne izseljuje v inozemstvo, temveč naj si ustvari svoj dom v drugem kraju naše domovine, kjer bo po svojih sposobnostih ustvaril blagostanje sebi in svoicem in bo njegov trud prinašal korist in dobiček domovini, ne pa tujcu.

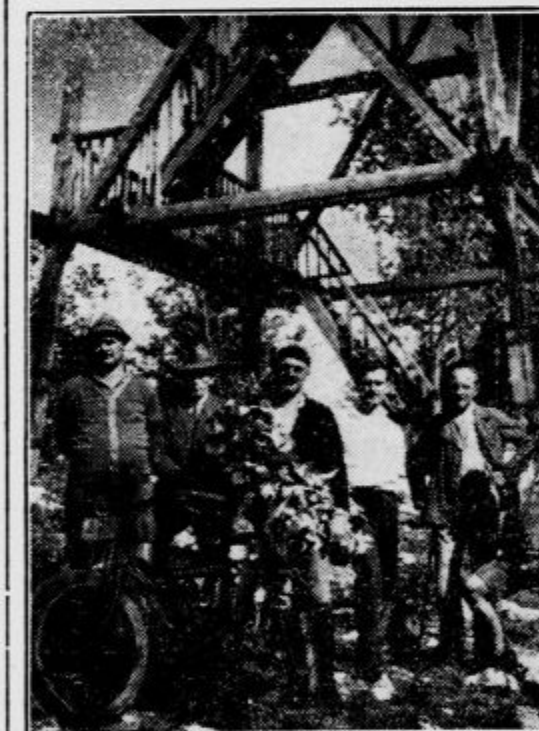
Treba je pač organizirati notranje naseljevanje v naši državi, notranjo kolonizacijo, da se omeji, ako ne že popolnoma prepreči kuga izseljevanja. O podrobnostih prihodnjih.

Pri zaprtosti in hemeroidih, motnjah v žlečodu in črevesu, oteklosti jeter in vranice, bolečinah in hrbtu in križu je naravna »Franz Josefov« grenčica, večkrat na dan požitja, krasen pripomoček. Zdravniške izkušnje so ugotovile pri trebnih obolenjih, da deluje »Franz Josefov« voda sigurno razkrajajoče in vselej milo odvajajoče. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Na Boč (980 m) z motornim kolesom

Poljčane, 27. septembra. Kaj takega si gotovo naš vzhodni Triš glav — Boč ni mislil, da ga bo na njegovem vrhu tik pod stolpom pozdravilo brnenje motornega kolesa... In tudi vsem drugim, ki so se letos v tako obilnem številu povzpeli nanj in na še znameniti njegov stolp, bo šlo to kaj težko v glavo. Pa vendar je resnica, kar poglejte sliko.

Vozač, ki se je podal te dni v strmo glavo vožnjo, je znani bivši trikratni prvak Slovenije v motorni vožnji g. Pepo Baumann iz Poljčan, ki je prejel svojčas tudi od mesta Maribora prvo nagrado. Res je šlo težavno, a šlo je! Cela ekspedicija ga je spremljala na tej edinstveni

vožnji, da prisostvuje kot priča izrednemu dogodku. Spremljevalci so zmagovalcu ob prihodu na vrh izročili iz zelene bukovke spleten venec. Odkar se je gospod Baumann ob priliki neke sportne prireditve na Ljubelju skoraj smrtno ponesrečil, se ni več v tej stroki udeleževal. S tem pa, da se je povzpел vrh Boča, se je zopet pokazal usposobljen za dirke.

Za novi Dom rudniških upokojencev

Horastnik, 27. septembra. Kakor znano, je zgradila l. 1928. občina Trbovlje »Dom rudniških upokojencev« v Horastniku. V tej čedni stavbi, ki stoji na Logu blizu rudniške kolonije, je dobilo potrebno stredo 22 upokojenih rudarjev in rudarskih vdov z družinami. Tudi danes bi marsikateri dosluženi rudar rad šel v pokoj, a ne ve, kje in kakšno stanovanje bi dobil, kajti kdor od rudarjev gre v pokoj, mora zapustiti rudniško stanovanje. Da bi se preselil kam daleč od rudnika, mu ne kaže, ker je drugje tudi težje za kurjavo, ki si jo pri rudniku na odvalu lažje nabere. Saj se nam tudi to zdi socialna krivica, da ravno tisti, ki je nad 30 do 40 in še več let kopal »črni« diamant pod zemljo, ne dobi kot upokojenec nobenega kurjave več brezplačno. Preskrbeti si ga mora sam.

Ker občina v tej težki gospodarski krizi ni zmožna graditi še ene hiše za upokojence, je zrasla misel v rudarskih vrstah, da si poskusijo sami pomagati in seveda de-

KDOR TRDI

da je kurjenje velika skrb in da je kurivo drago, gotovo še ni poskušal kuriti s

ZEPHIR PEČJO 10 katera 24 greje eno sobo

Večji tipi grejejo 3 do 4 sobe enako. Na zahtevo brezplačni popis:

Zephyr tvornica peči d. d., Subotica

Samoprodaja za Ljubljano:

BREZNIK & FRITSCH.

Samoprodaja za Celje:

D. RAKUSCH.

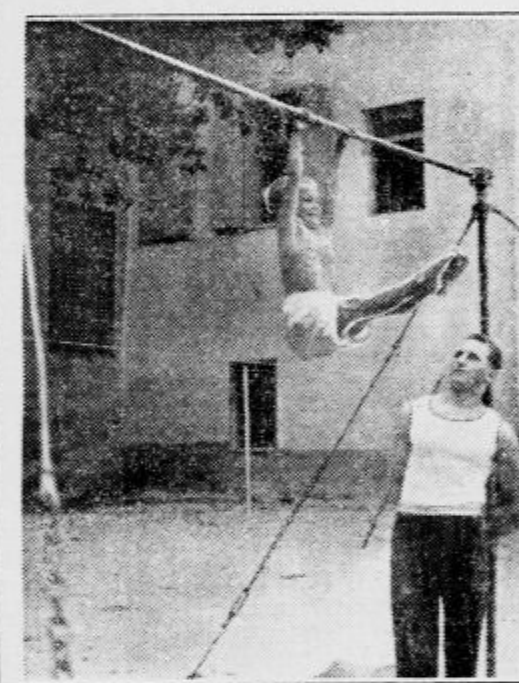
Samoprodaja za Maribor:

PINTER & LENARD.

loma prositi tudi druge za pomoč. Zamislilo se je to tako, da bi vsak rudar prispeval s sorazmernim prispevkom v fond za gradbo še enega »Doma rudniških upokojencev«. Naprosena bo za pomoč v prvi vrsti TPD Delavska zbornica, občina in drugi. V odbor za gradbo te hiše naj bi prišli zastopniki: druge delavske skupine, TPD, krajevnega odbora bratovske skladnice, občine in Delavske zbornice. Pravilnik za to že izdeluje Delavska zbornica v Ljubljani.

O vsem tem se bo govorilo in razpravljalo na nedeljskem shodu ob 15. v dvorani Konzumnega društva rudarjev v Horastniku. Vabljeni so vsi zainteresirani, posebno pa rudarji.

Najmlajši telovadec Sokola v Laškem

in menda tudi v vsej banovini najmlajši, ki že mnogo zna, je štiriletni Fricek, ki naj bo vzor ne le mladini, temveč tudi odraslim članom Sokola. Vse njegove skrbi ga vežejo na društvo. Zvečer, preden gre spat, in jutraj, ko vstane, je njegovo prvo opravilo: ponovitev že naučenih vaj. V njem dozoreva prvovrsten telovadec. Discipliniran ni samo pri telovadbi, temveč tudi izven telovadnice: strumno pozdravlja vsakogar: »Zdravo!« Tako lep zgled najmlajšega brata vpliva dobro. Škoda le, da Sokol v Laškem nima še svojega doma, niti ne prave telovadnice. V pokretu pa je akcija, da bo tudi Sokol v Laškem drugo leto imel svoj ponosni lastni dom.

Pozor dame!

Trajno ondulacijo z najnovejšim nemškim aparatom »Fuva« izvršuje po nizkih cenah brzo in brez bolečin frizerski salon J. KRIZKA, Novo mesto, Ljubljanska c.

Za spominsko ploščo žrtvi planin

Prinášamo sliko v Kamniških planinah ponesrečenega Rudolfa Pečarja, ki ga kaže kot igralca SK Slovana. Pokojnikovi prijatelji se obračajo ob tej priliki ponovno na njegove stanovske in sportne tovarišče ter tudi člane sportnih in planinskih društev s prošnjo za prispevke v kritje

stroškov za nabavo spominske plošče, ki se naj vidi za pred Vsemi svetimi na mestu nesreče. Prispevke prejema podružnica Slovenskega planinskega društva v Kamniku, restavracija Koželj, ali pa oredno društvo v Ljubljani.

Naši javnosti!

V nemi bolesti, ki nam stiska srce ob tragičnih tržaških dogodkih, nam je v največjo uteho zares bratsko sočustvovanje celotnega češkoslovaškega naroda, ki se je v idealni ljubezni do trpečega slovanskega brata nesebično postavil nam ob bok, da nam nudi svojo bratsko pomoč in podporo v trenutku nesreče in gorja.

Ako kdaj, to pot se je pokazalo, da jugoslovensko-češkoslovaška vzajemnost ni fantom, ni puhla fraza brez vsebine! Pokazalo se je, da je jugoslovensko-češkoslovaška Liga, ki si je napisala na svoj prapor braistvo in vzajemnost s Čehoslovaki, na pravi poti!

In kaj sledi iz tega spoznanja?

DA BODI VSAK ZAVEDNI JUGOSLOVEN ČLAN TE ORGANIZACIJE!

A kako se naj oddolžimo češkoslovaškemu narodu za vse one ganljive izraze in dokaze srčnih simpatij in istinite bratske ljubavi, ki smo jih bili deležni baš v zadnjih dneh?

Menimo, da bi se najprej lahko zahvalili in dali duška iskreni hvaležnosti s tem, da bi letos proslavili češkoslovaški državni praznik 28. oktobra, dan narodne osvoboditve tako sijajno in slovesno, kakor doslej še nikoli!

Uverjeni smo, da bo s tem soglašala vsa naša javnost. Zato vabimo vse one posameznike, korporacije in društva, ki osvajajo naš predlog, k sodelovanju pri tej proslavi.

Prijave sprejemajo podpisane Lige.

Jugoslovensko-češkoslovaška Liga v Ljubljani. Jugoslovensko-češkoslovaška Liga v Celju.

Jugoslovensko-češkoslovaška Liga v Ptuj. Jugoslovensko-češkoslovaška Liga v Mariboru.

Odziv naše javnosti

Gornji oklic, ki je bil objavljen pred tednom in ga danes ponavljamo je našel živ in navdušen odmev v naši javnosti. Jugoslovensko-češkoslovaška Liga v Ljubljani je dobila že lepo število prijav iz vseh družabnih slojev za vstop v Ligo. Med drugimi sta priglasila svoj pristop g. podban dr. Otmar Pirkmayr in g. rektor univerze dr. Metod Dolenc. Uverjeni smo, da bodo njunemu zgledu sledile vse prominentne osebnosti v našem javnem življenju, sploh pa vsak, ki se čuti Jugosloven in Slovane! Članarina letnih 20 Din je tako neznatna, da jo zmore vsakdo! Nadalje je Liga dobila to-le pismo:

»Jugosl. čsl. Liga, Ljubljana. Na poziv »Naši javnosti« čast mi je, da stavim celokupno vojno muziko za nameravano proslavo in sicer brezplačno na razpolago. — Treba je le, da p. t. naslov izposluje pri g. komandantu 40. p. p. (polkovnik Jovan

Kako rastejo Jesenice z okolico

Velik gospodarski razmah gorenjskega industrijskega kraja — Brezprimerna podjetnost in marljivost delavstva pri reševanju stanovanjske krize

Jesenice, 27. septembra. Gradbena sezona na Jesenicah in v okolici se bliža k svojemu koncu. Kakor minuli dve leti, v katerih so v našem industrijskem kraju zgradili izredno veliko poslopj, predvsem delavskih stanovanjskih hiš, tudi letošnje poletje zaznamuje visoko bilanco gradbenega dela, ki je dalo zaslužka stotinam sezonskih delavcev, pripomoglo do lastnih bivališč številnim družinam, kraju pa samem pa dajo precej drugačno in lepšo zunanost.

Tudi letos se v središču mesta ni mnogo gradilo, pač pa so mnogo poslopj temeljito popravili in razširili. Tako se izvršujejo dela pri razširitvi in popolni adaptaciji vile, bivše lasti dr. Janka Pretnarja, katere sedanji lastnik je župan Čufer. Vila je bila nad 15 let v le napol dograjenem stanju, sedaj pa jo je novi lastnik dal preurediti, da sliči domala gradišču, v katerem bo urejenih veliko število prostorov, svetlih in zračnih stanovanj. Sredi mesta je gostilničarka ga Hrovatova dala preurediti del svoje hiše, da je tam, kjer je bil prej živinski hlev, prostoren trgovski lokal. Istotam je dal preurediti svoje gospodarsko poslopje Avton Tršan, ki je tam uredil več trgovskih lokalov. Na Murovi je popolnoma porušil svojo staro hišo in dal zgraditi novo, vili slično hišo g. Blaž Klina, delavec v železniški kurilnici, nekoliko dalje pa g. Franc Zalokar, ki ima namesto prejšnje nizke lesene hiše, lepo enonadstropno zidano hišo.

Na Savi je g. Viktor Gostinčar porušil svoje gospodarsko poslopje in na tem mestu zgradil veliko stanovanjsko enonadstropno hišo. Prizidek k svojim hišam sta dala napraviti g. Franc Torkar, delovodja v tovarni in trgovka g. Franja Karbova. Temeljito se je podaljšala in preuredila mestna župna cerkev, ki je dobila tudi novo streho, pomladi pa dobi ta impozantna stavba še primeren zvonik. Dela za zgradbo carinskega poslopja na Jesenicah razpisuje baš te dni banska uprava ter so vsa domnevanja, da se bo zgradila carinarnica v

Cvejič) odobrenja za moj predlog. Muzika je pripravljena za eventualno baklado, za serenačo pred čsl. konzulatom, za promenačni koncert za časa sprejemanja pri tem Konzulatu, za fanfare na Gradu, sploh — kakor bi o tem sklepal odbor Jugosl.-čsl. Lige. Nazdar! Zdravo! — Višji kapelnik dr. Josip Cerin.

Dalje je Ligin odbor prejel obvestilo, da bo dala tovarna kovinasti izdelkov M. Lajovic v Ljubljani, odločena na posebno efektan način izraziti hvaležnost napram češkoslovaškemu narodu, vsem svojim uslužbencem dne 28. oktobra prost dan, za kar ji gre vse priznanje.

Liga bo prihodnji teden sklicala na sestanek in posvetovanje vsa društva in posameznike, ki se bodo prijavili, da žele sodelovati 28. oktobra. Prepričani smo, da bodo naša narodna društva naravnost tekmovala v udeležbi pri tej vsenarodni manifestaciji.

Kranju, brez podlage. Računa se, da bo tudi bivaš Povšenova hiša, ki kvari zunanost mesta, prihodnje leto izginila. Načrte za novo impozantno stavbo je že napravil arh. ing. Drago Fatur. V tem poslopju bo nastanjeno uradnišče sodišča, v pritličju in v ozadju poslopja pa so v načrtu predvideni sodni zapor.

Zelo veliko hiš gradijo letos na skrajni periferiji naše občine in tudi onstran nje. Poleg klavnice na Plavžu sta sezidala čedni stanovanjski hiši železničar Ivan Razdrh in tovarniški delavec Jože Beden, ob cesti proti plavžu enonadstropni hiši tovarniški delavec Ivan Halekar in železniški kurjač Verhovnik, ob cesti, ki vodi k Sv. Križu, pa vilam slični hiši želez. strojevodja Franc Koblar in ključavničar Rudolf Pristov. V središču jeseniškega polja pod hribom Telečniksi delavci Matevž Puc.

V Novi vasi si je tik pod hribom Telečnikom zgradil lepo vilo tovarniški delovodja Tleine, nižje doli ob progi pa tov. delavec Valentin Zupan in Janko Tušar. Izkopani fundamenti in naloženi kupi kamena pričajo, da se bo na tem mestu zgradila v bližnjem času cela vrsta hiš. Največ pa se gradi letos zopet na desni strani Save za tovarno KID, na tako zvanem naselju Pod Mežaklo. Pravega imena to naselje še do danes nima. Nekateri pravijo tej novo nastali vasi »Sibirija«, ker tu vlada dolga zima, kamor ne prisije solnce kar pet mesecev, drugi pa jo nazivajo Trpinca vas, vas delavskih trpinov, ki so si z žuljavimi rokami sami splinirali stavišče, samotič navozili material in si tudi sami postavili hiše. Poleg omenjenih so si tu zgradili večja ali manjša stanovanjska poslopja naslednji tovarniški delavci: Koblar Peter, Luka Anton, Dolinar Franc, Logar Albin, Klavžar Peter, Jekler Matevž. Koblar, dalje vdova Markelj, Rovnan Maks, Polajnar Alojz, Kozjek Jakob in Hafner Matevž. Zasilne barake pa so si postavili in bodo poleg njih v bližnji bodočnosti zgradili hiše delavci: Fajš Franc, Ravnik

Ivan, Ravnik Franc in Učar Alojzij. Dalje so si splinirali stavišče in navozili material: Steblaj Franc, Kiršner Rupert, Krmar Ivan, Volčič Vinko, Traman Ivan, Hafner Jakob, Kalan Ivan, Čufer Anton, Razinger Josip, Zvagen Jernej, Vister Stanok, Pucelj Barbara, Zupan Franc, Pukšič Alojz, Frelj Josip in Pretnar Anton. Kakor vsa znamenja kažejo, bo nastala tu v doglednem času dolga delavska vas. Tam, kjer so se pred leti še kašatili bukovi in smrekovi gozdovi, stoje danes dolge vrste delavskih stanovanjskih hiš: žal pa ozemlje, na katerem stojijo, spada pod občino Gorje, kamor je dobri dve uri hoda, dočim loči novo naselje od jeseniške občine samo reka Sava. Treba bo ukreniti, da se ta delavska kolonija priključi občini Jesenice, kamor tudi gravitira, saj je prebivalstvo tega naselja v vseh primerih tesno zvezano z gospodarskim razvojem Jesenic. Na vsak način pa bodo morali merodajni krogi skrbeti za to, da se čimprej zopet zgradi nižje doli tega kraja most preko Save, ker ga je narasla reka l. 1926 odnesla.

Ne pregledajte tega znaka kajti potem spoznate pravo terpentinovno milo

Ideal vsake gospodinje!

Manom Antona Bulovca

Nos omnes una manet nox et calcanda semel via Leti.

Ne da bi ti mogli stisniti roko v slovo, si odšel eden najmlajših izmed nas v večnost za 14 drugimi našimi tovariši, s katerimi smo l. 1899. skupaj maturirali na staro ljubljanski licealni gimnaziji. Vselej, kadar smo se potem shajali k našim jubilejnim sestankom, na katerih smo obujali spomine na srečna dijaška leta in na pisane dogodiščine mladostne naše razposajenosti, si bil ti med nami, vedno vder in vesel, poln zdravega humorja, dovptov in hudomušnosti. Kruta bolezen, ki te je pred tremi meseci napadla, te je kljub najskrbnejši negi in kljub vsem prizadevanjem večjih zdravnikov — žal — mnogo prezgodaj ugrabila ljubljeno družino in nam, tvojim do dna duše razžalostnim sošolcem in prijateljem. Tvoje krasne zbirke metuljev in hroščev, tvoji spisi pričajo, kako neizrečeno si ljubil prirodo, kako je zdaj vzela vase tvoje po bolezi izmučeno telo, dočim se je duh tvoj dvignil v brezkončne višave po plačilo, ki je namenjeno pravičnim in ki si si ga zaslužil s številnimi dobirimi deli in neprecenljivimi uslugami, ki si jih radevolje izkazoval vsakemu, kdorkoli se je do tebe obrnil.

Nisi tožil, a videlo se ti je, da si težko prenašal režim, ki je pred in med svetovno vojno vladal v sodni palači, težko si čakal dneva, ko bo mogoče narodu in tebi svobodnejše zadihati. Zato si neprestano in z bistrim očesom zasledoval potek dogodkov na vseh frontah. Nisi verjel izumljenim uradnim poročilom o zmagah centralnih sil. Kolikokrat si mi rekel: »Pogum, naša reč dobro stoji. Pucajo puške pučajo topovi, nam pa puca zora — »vse bode in pravice!« — V najbolj kritičnih trenutkih si upal v končno zmago jugoslovenstva. Učakal si dan svobode, svobodneje si zadihal in sodil si v imenu zakona in v imenu jugoslovenskega kraja, dokler nisi l. 1924. stopil v pokoj. Šel si v zasluženi pokoj, toda ne, da bi počival mirveč da bi vajen trdega dela delal dalje za narod in zase ter da bi svoji ljubljeno družini zagotovil brezskrbnejšo bodočnost. Sredi dela in načrta pa te je neozdravljiva bolezen prisilila odložiti pero, zapustiti svoj mirni dom in se podati v dom trpljenja in bolečin. Neizogibna smrt je končala tvoje muke, povzročila pa je tvoji obitelji in številnim tvojim prijateljem brezmejno bol. Tih in dostojanstven spreved, ki se je dne 25. t. m. pomikal proti Sv. Križu, je

pričal, kako si bil čislán med svojimi stanovskimi tovariši in kako številni so tvoji prijatelji in znanci, ki so prihiti od blizu in daleč, da te sprejmo na tvoji zadnji poti. Odsel si k veliki armadi, ne bo te več k našim sestankom, ostaneš pa nam v neizbrisnem spominu do konca naših dni. Have, anima pia!

Sošolci.

Skrivnost dveh okostnjakov

Ljubljana, 27. septembra. Nekdanja Samotna, sedaj Costova ulica, ki se odcepi nasproti pokopališča Sv. Kristofa na levo in bo s časom ena prav lepih cest v bežigranskem okraju, že sedaj ni več samotna. Ob obeh krajih je zrastle iz tal več lepih novih vil, več pa jih je še v delu. Kakih 500 m od Dunajske ceste proti železniški progi v bližini podaljšane Vošnjakove ulice so pričeli delavci te dni kopati ob desni strani ulice tudi temelje za vilo prof. Kranjca. Delavci stavbenega podjetja Slokan so krepko prišli za delo in v kvadratu izkopali zemljo že precej globoko.

Danes zjutraj so nadaljevali z izkopavanjem in sredi četverokota nenadoma našli na dvojni grob. Ko so odstranili s lopatami in krampi zemljo, so nemalo presenečeni uzrli v zemlji pred seboj dva vzporedno ležala okostnjaka. . . . Skoro istočasno so drugi delavci v desnem kotu našli na več človeških kosti, ki pa so bile razmetane in so skoro gotovo tudi sestavine dveh okostnjakov.

Delavci so o zadevi takoj poročali stražnici 2. na Dunajski cesti, ki je obvestila policijsko direkcijo. V Samotno ulico sta se podala namestnik policijskega zdravnišča g. dr. Jurečko ter policijski uradnik g. Florjan.

Pri nadaljnjem ogledovanju obeh popolnoma dobro ohranjenih okostnjakov so ugotovili, da ima desni tik poleg sebe nož, precej dolg kuhinjski nož, brez lesenega ročaja, tako da je bilo videti kakor da ga je prvotno držal v roki. Zdravnik je nadalje ugotovil, da sta to kostnjaka dveh moških, ki sta umrli v srednji starosti, kajti zobe sta imela še popolnoma ohranjene. Kakšne smrti sta umrli, je seveda drugo vprašanje. Svet tam okrog je bil še pred leti popolnoma zapuščen. Travniki so bili obrobjeni z visoko živo mejo, skratka: kraj je bil zelo pripraven za kakršenkoli zločin. . . . Zadaž na travnikih so bile postavljene le vojaške barake, ki so se segale prav do Dunajske ceste.

Policija je odredila zaenkrat, da so okostnjake prepeljali na pokopališče k Sv. Križu, v ostalem pa je odredila obširno preiskavo, ki bo morala v prihodnjih dneh dognati, ali so to okostnjaki vojakov, ki so umrli naravne smrti ali pa se je zgodil tam krvav zločin, ki doslej še ni zaželežen v analih ljubljanske kriminalne kronike.

Tramvaj jo je povozil

Ljubljana, 27. septembra. Dopoldne okrog 10. se je dogodila na Karlovski cesti nasproti tovarne koles Tribuna: nesreča katere žrtev je postala 40 letna babica Ljudmila Žirovnikova, stanujoča v Janežičevi ulici št. 12 na Prulah. Žirovnikova je odšla okrog 9. od doma po opravkih, nakoč se je pomudila nekaj časa v bližnjem vinotoču. Izpila je kozareček vina, nato pa se je namenila domov. Sla je baš čez cesto, ko je nenadoma privozil iz Florjanske ulice proti Karlovski cesti tramvajski voz, ki ga je hotela Žirovnikova prehiteti. Čeprav je voznik na vso moč zvonil, je Žirovnikova vse eno skočila čez tir — tik pred vozom. Na tiru pa se je tako nerodno zasukala, da jo je mahoma voz pograbil in jo povlekel s seboj. Prizor, ko jo je voz zadel v glavo in jo pograbil za obleko, je opazovalo več pasantov, ki so, čim je mogel voznik ustaviti, žensko takoj dvignili od tal ter jo zanesli v vežo hiše 3 na Karlovski cesti. Iz Batjelove tovarne so istočasno že telefonično obvestili rešilno postajo in je po nekaj trenutkih pridrvel rešilni avto. Nezvestno, hudo okrvavljeno Žirovnikovo, so v vsej naglici naložili na avto, ki jo je odpeljal v splošno bolnico.

Kakor so ugotovili zdravniki ima ponešrečena več hudih ran na glavi. Udrti ima lobanjsko kost. Poleg tega ima več prask na vsem telesu, nevarne pa so tudi notranje poškodbe. Kakor smo se zvečer informirali v bolnici se Žirovnikova, ki je mati dveh nedoraslih in nepreskrbljenih otrok, ves dan sploh ni zavedla. Njeno stanje je vsekakor obupno in bo le težko ostala pri življenju.

Otrok zažgal dom

Krško, 26. septembra. Okrog poldne je zapel rdeči petelin na koci Vajdiča Jožefa v Ardrem št. 24 in mu upepelil s slamo krito koč in svinjak.

Ker se je pričelo v vseh vinogradih podirati grozdje, se je tudi Vajdič napotil v vinograd, da z ostalimi starejšimi člani rodbine pobere gnolbo. Tudi drugi vaščani so bili istočasno zaposleni v vinogradih in zato ni nihče pazil na otroke, ki so pasli v bližini hiš v vasi, kjer so napravili

ognej. Med otroki se je igral 6-letni kočarjev sinček Justin, ki je vtaknil neko polemo v ogenj in ga smodil. S tlečim polemom je odbrzel nato k hiši in je poleno iz neznanega vzroka vtaknil v krmo. V par trenutkih so že z vso močjo zaplapolali močni ognjeni zublji in opozorili sosedo na nesrečo. Izmed prvih je prihitela na mesto požara sosedo ga. Terezija Zorkova, kateri se je posrečilo rešiti kokozi in prašiča. Vse ostalo pa je uničil ogenj in je zgorela koča, svinjak, vsa krma, krompir, pšenica, obleka in vsa oprava tako, da je danes nesrečni oče, ki mora skrbeti za številno družino z 8 otroki, berač. Posestvo je bilo sicer zavarovano, pa se baje zavarovalnica zadnje čase sploh ni plačevala — zato je izguba tem občutnejša.

Po I. državni strelski tekmi

Ljubljana, 27. septembra. Na poročilo o strelski tekmi v »Jutru« z dne 11. t. m. podajam nekaj stvarnih ugotovitev:

Tekem se je glasom statističnih podatkov udeležilo v letu 1922. 358 tekmovalcev, leta 1923. 443, l. 1924. 522, l. 1925. 634 (247), l. 1926. 567, l. 1927. 564, l. 1929. 571 in leta 1930. 646. Ugotavljam, da je ravno letos bil na udeležbi dosežen višek. Glasom strokovnih poročil v »Lovcu«, se je dosedaj vseh tekem od početka udeleževalo lovstvo, družstvo »Ostrorelcevi« in vojaštvo.

Glede udeležencev izven Slovenije pa ugotavljam, da pogrešamo že nekaj let na naših tekmah tri tekmovalce, in to dva iz Sente ter tretjega iz Novega Sada. Na videz je bila druga leta večja udeležba, ker so tekme trajale samo en dan, ter je to g. poročevalca spravilo v zmo. Tak je dejanski stan.

Na tekmah vidimo vsa leta ene in iste tekmovalce. Vidnega napredka ni. Vzrok temu je v prvem redu naraščajoča brezbriznost članstva, gojena in podpirana po znanih malkontentih in lastnih vrstah. Krive so deloma tudi težke gospodarske prilike. Vendar to ni glavni vzrok. Omeniti moram tudi prosto razpolaganje z brezplačno municijo prva leta po vojni, kar pa se zadnja leta žal ne dogaja več. V bodoče bo dobrodošel oni, ki bo kril vse efektivne stroške in zagotavljal, da priredimo v tem primeru tekme brezplačno.

Streljanje na ljubljanskem vojaškem strelišču kot enemu najboljših, ne bo šlo nikdar hitreje od rok, ker je za tekme v takem obsegu — premajhno. Zadojilosti se moramo s tem, kar imamo. Glede tehnične strani streljanja na letelce globe pa opozarjam na dejstvo, da je dovoljeno streljati le v smeri stalnega kritja in ne proti hišam ter postavljenim vojaškim stražam. Za življenjsko varnost slednjih odgovarja osebno vodja tekme in nikdo drugi. Jasno, da je navselet gosp. poročevalca iz navedenih razlogov v tem terenu neizvedljiv. Pogoji na bežečega zajca so bili letos v zmislu običajnih mednarodnih predpisov poostreni. Če je v lovskih krogih dobro znani gosp. poročevalac v dvomu, naj si ogleda tozadevne predpise. Nikakor pa se ne strinjam z njim, da bi na tekmah streljali na take daljave, kjer se bežeča divjad lahko zadene s polemom, ne pa strelom iz puške.

Kakor že omenjeno, prihaja za bodoče tekme v poštev edino tukajšnje vojaško strelišče. Mogli bi odstraniti tu in tam kak nedostatek, to pa le pri generalni popravni celotnih naprav. Za tako delo bi potrebovali večje kredite. Za prihodnje tekmovalce z veseljem sprejemamo sodelovanje vseh nezadovoljnih, in to posebno v kritjih. Čakali pa bomo nanje najbrž zaman.

Pohvaliti moram ravno sodelovanje vojaštva, ki je bilo dobro poučeno in se je po danih navodilih kljub vedni izmenitvi točno ravno. Odločno poudarjam, da je ravno vojaštvo storilo več ko svojo dolžnost ter smo dolžni ravno komandi Dravske divizijske oblasti in sodelujočim vojakom najtoplejšo zahvalo.

Da organizacija tekme ni bila ravno najslaša, kakor trdi gosp. poročevalec, navajam v svojo obrambo izjave za presojo mednarodnih činiteljev, ki trdijo, da je ravno v ljubljani organizacija najbolj provedena. Ne more pa vodja tekme za to, če nekateri nezadovoljni tovariši ne znajo streljati in zato ne pridejo do svojih nagrad.

Naposled poudarjam v pomirjenem nezadovoljnih, da je bilo ob nastopu naliva v nedeljo popoldne tekmovalce za kratek čas ustavljeno, pač zato, ker so zaradi dežja počele padati lepke s tarč in ni imelo zato smisla ob takih pogojih streljati. Ob tej priliki je bilo na zahtevo člana mariborske podružnice SLD v kritju nesporno ugotovljeno pravilno ravnanje vojaštva pri tarčah.

V bodoče prosim gosp. poročevalca, preden se postavi v pozicijskega sodnika, da svoje trditve prej dobro pretehta in se vpraša, zakaj je tako, ne pa drugače. V ostalem sem skromnega mnenja, da spada jo razprave tehnične narave v strokovni list »Lovca«, ne pa v dnevno časopisje. Ne kaže svoje lastno društveno delo teptati v blato, temveč obratno podpirati. V bodoče pa vabim vse tovariše brez razlike k tesnejšemu sodelovanju, z odkritim pozivom: Ne razdirajmo, temveč gradimo!

Vilko Turk, vodja tekme.

Knjižarna Tiskovne zadruge

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA ŠT. 54

se je preselila

v Šelenburgovo ulico 3

VOGALNA HIŠA ŠELENBURGOVE IN KNAPLOVE UL. BIVŠI TRGOVSKI LOKALI TVRDKO GR ČAR-MEJAC

Danes ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer!

Premiera!

Richard Tauber

Najboljši današnji tenorist — komorni pevec
v najnovejšem zvočnem vefilmu petja, sladkoopojnih arij, po-
pevk in nepozabne vsebine.

POT K SLAVI

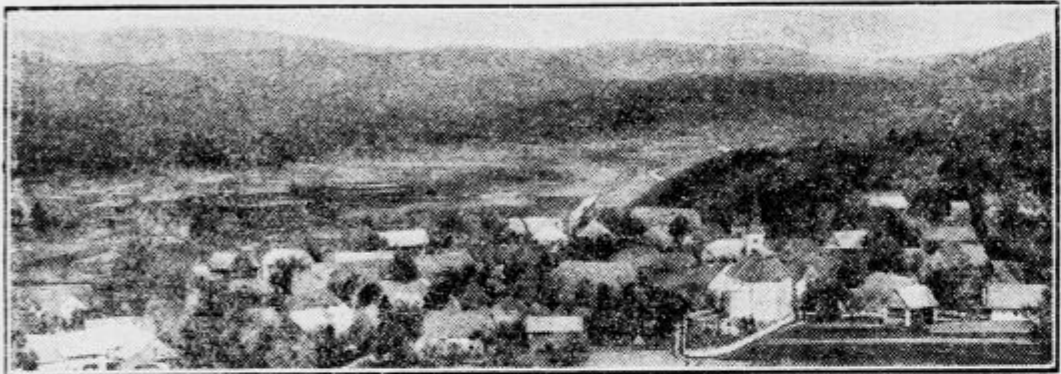
Muzikalno vodstvo:
PAUL DESSAUSodeluje:
LUCIE ENGLISHNabavite si takoj vstopnice v predprodaji pri
blagajni kina od 10. dopoldne do pol 13. ure in
od 14. ure dalje!

„Elitni kino Matica“

Telefon 2124

Izven sporeda: 1. Zvočna humoreska »Pevci mojstri«.
2. Predobjava filmske operete »Tango ljubeznik«.

Nepozabna narodna svečanost v Hotederšici

Podrobnosti o krasnih manifestacijah ob razvitju zastave za visoki
drog ob državni meji

Pogled na prijazno Hotederšico.

Iz Hotederšice nam pišejo:

V »Ponedeljku« in »Jutru« ste sicer že poročali o izredni narodni svečanosti, ki smo jo imeli v nedeljo pri nas, vendar pa je bila ta svečanost tako pomembna in je naredila na domačine in vse druge udeležence tako globok vtis, da boste gotovo odstopili v »Jutru« še malo prostora za nekatere podrobnosti o njej.

Prebivalci od nekdanje narodno zavedne Hotederšice so sklenili postaviti ob meji poleg običajnega kamenitega državnega mejnika visok drog in dvigniti nanj jugoslovensko zastavo. Po poštvovalnosti domačinov in osobja obmejnih državnih organov so bila kmalu zbrana potrebna sredstva in že pred tedni so domači fantje postavili pri obmejni stražnici 36 m visok smrekov drog. »Jutro« je takrat o tem obširno poročalo. Naloga ni bila lahka, pa se je spretnim fantom brez ovire posrečila.

Pretekli teden je bila dogotovljena tudi nova zastava, krasno in dragoceno delo. Zastava je 8 m dolga in ima v sredi velik, umetniško vezan državni grb. V nedeljo smo, kakor že poročano, zastavo slovesno razvili in prvi dvignili na visoki drog.

Za Hotederšico in vso okolico je bil ta dan velik narodni praznik. K svečanosti se je zbrala velika množica več tisoč ljudi in celo iz Ljubljane je prišlo nad vse častno število akademikov in Primorcev. Akademiki so šli iz Logatca peš v Hotederšico in so nosili na čelu jugoslovensko zastavo, koračnice pa so si prepevali sami; na vsem potu so jih ljudje simpatično pozdravljali. Zbrala pa so se v Hotederšici tudi sosedstva, gasilska in druga društva iz Logatca in od drugod, prišli so zastopniki občin iz vse okolice, prisostvovali pa so svečanostim tudi obmejna četa, orožniki in finančni stražniki z mnogimi gg. oficirji. Lepo je bilo tudi število narodnih noš. Hotederšica sama se je oblekla vsa praznično in menda ni bilo hiše, s katere ne bi vihrala državna zastava in ki ne bi bila okrašena z zelenjem.

Udeleženci proslave so se zbrali ob 3. popoldne pred Gasilskim domom, kjer jih je najprej pozdravil in se jim zahvalil za udeležbo predsednik pripravljalnega odbora g. Karel Brus. Za njim sta govorila v imenu akademikov idrijski rojak, tehnik g. St. Ferjančič in v imenu Primorcev tržaški rojak, akademik Ivo Višnjevec. Oba sta spo-

ročila pozdrave obmejnemu prebivalstvu, v navdušenih besedah pozdravila novo jugoslovensko zastavo kot znak naše lepše bodočnosti, naših pravic in naše moči. Končala sta z vzkliki kralju in Jugoslaviji, z vzkliki, ki se jim je z navdušenjem odzvala vsa ogromna množica.

Ko je govoril še zastopnik Katoliškega prosvetnega društva iz Dol. Logatca g. Škvarča, se je množica z vojaštvom vred uvrstila v mogočen sprevod, ki je z državno zastavo in godbo

Obmejna straža ob novi zastavi, dan po slovesnem odkritju

na čelu, odšel proti meji in se tam v polkrogu razilil okrog pripravljenega droga. Tajnik pripravljalnega odbora g. Korenč je imel prisrčen govor, s katerim je izročil zastavo v varstvo obmejnemu vojakom, hrabrim varuhom naše Jugoslavije. Svoj vznemirljivi govor je zaključil z vzklikom kralju in Jugoslaviji. Med navdušeno vzklikanje množice so se vlili mogočni in svečani akordi naše državne himne, ki jo je zaigrala godba.

Med sviranjem himne so novo zastavo razvili in jo dvignili na visoki drog, s katerega je ponosno zaplapolala nad jugoslovensko zemljo, vnovič pozdravljena od viharne vzklikanja kralju in Jugoslaviji, pa zavezniki državama Českoslovaški in Franciji. Pogranična četa je pozdravila zastavo s častno salvo, nakar so se vsi udeleženci v vzorni disciplini vrnili nazaj v

Hotederšico. Godba na čelu je igrala zanosne koračnice, udeleženci sami pa so prepevali narodne pesmi. V Hotederšici se je razvila najprej na vrtu gošpoda Turka, potem pa, ker je začelo deževati, v prostorih gasilskega in prosvetnega doma prisrčna domača zabava.

Razvitju zastave ob meji je na italijanski strani ob meji prisostvovala večja skupina karabinjerjev, vojakov in miličnikov s svojimi oficirji. Vedli so se tako disciplinirano, da niso z ničemer kvarili slovesnega razpoloženja na naši strani. Poznalo se jim je, da jih ta svečanost ne le zanima, temveč jim tudi imponira. Saj pa je bila tudi res tako izredna in prisrčna manifestacija ljubezni do naroda in države, da je morala narediti velik vtis tudi na tujca. Domačinom in vsem udeležencem pa bo ostala v neizbrisnem lepem spominu.

Zahvala

Podpisani pripravljalni odbor se iskreno zahvaljuje vsem, ki so s svojo udeležbo od blizu in daleč pripomogli, da se je naša nedeljska proslava v Hotederšici tako lepo in veličastno izvršila. Posebno se zahvaljuje zastopniku g. bana sreskemu načelniku dr. Tekavčiču, komandantu pogranične čete gošpoda kapetanu Alviroviću, žandarm-

rijskemu poročniku g. Čuliću in drugim odličnim gostom ter govornikom gg. St. Ferjančiču, I. Višnjevcu in Jos. Škvarči.

Za pripravljalni odbor: Karel Brus, predsednik; Fran Korenč, tajnik.

»Gliha« pri novi radenski šoli

Slatina Radenci, 26. septembra.

V četrtek se je vršila v Slatini Radenskih slavnost, ki je bila sicer skromna a tem bolj prisrčna. Pri gradnji nove državnice osnovne šole je delavstvo slavilo svojo običajno »Gliho«, katere se je udeležilo precej domačinov. Nova stavba je, kar se tiče zidarskih del, dograjena in bodo te dni postavili še strešni stol ter jo pokrili z opeko. Tako dograjena stavba se bo preko zime osušila in se bodo zidarska dela nadaljevala takoj pomladi.

Gradbeno podjetje je dalo dograjeno zidovje na vrhu lepo okrasiti z zelenjem in državnimi trobojnicami. Delovodja g. Razlag je raz vrha stavbe v kratkem in poljudnem govoru orisal pomen tega dne za delavstvo ter nato po starem običaju popil 3 kozarce vina ter vrgel prazne čaše na stavbo. Za njim je povzel besedo župan in predsednik krajevnega šolskega odbora g. Jakob Zemljčič ter v zbranem govoru kratko očrtal historijat gradnje. Govoril je nato katehet g. Škofič, v imenu staršev, kojih otroci bodo obiskovali to šolo, pa je naposled upravitelj pošte gosp. Slavko Vutković v lepem govoru poudaril potrebo moderne osnovne šole.

V prostorih zdraviliške restavracije je nato priredilo gradbeno podjetje malo zakusko, kjer so se vrstile razne napitnice. K besedi se je oglašil tudi ravnatelj gosp. Janžek, ki je napil Nj. Vel. kralju Aleksandru in vsemu kraljevskemu domu kot velikemu prijatelju šolske dece. Odposlana je bila tudi udanostna brzojavka. Ob prisrčnih željah gradbenemu vodji g. Stuhcu, da se nadaljnja dela izvršijo brez vsake neizgode, se je ta skromna slavnost »glihe« zaključila.

Če se lasje
svetijo kot svilanapravil
je toELIDA
SHAMPOOVelike manifestacije v Zagrebu ob obisku
ministrskega predsednika Živkovića

Ministrski predsednik na zagrebškem velesojmu

Kakor je našim čitateljem že znano, se je mudil v začetku preteklega tedna v Zagrebu ministrski predsednik general Peter Živković. Ker je bil to njegov prvi službeni poset, mu je zagrebško prebivalstvo priredilo svečanost, pri tem pa izredno prisrčen sprejem, ki se ga je udeležilo okrog 40.000 lju-

di. Sprejem sam in vse trodnevno predsednikovo bivanje v Zagrebu sta se spremenila v nepričakovano močnejše jugoslovenske manifestacije, ki so znova odkrile pravo jedro Zagreba. Pokazale so, da je to krasno in ponosno mesto, se vedno matica jugoslovenske ideje, kakor je bilo od nekdanj

Ministrski predsednik v vasi Remete pri Zagrebu v živahnem razgovoru s kmečkim prebivalstvom

Delovanje ljubljanskega Rdečega križa

Ljubljana, 27. septembra

Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani je imel sredi pod predsedstvom g. dr. Fetiha plenarno sejo, na kateri je bilo podano poročilo o delovanju v poletni sezoni ter se je napravil program za delovanje v zimskem času.

Poročilo o poletni koloniji je podal tajnik Malnarčič. S pomočjo mestne občine, oblastnega in glavnega odbora Rdečega križa je društvo preskrbelo 30 revnim deklicam ljubljanskih osnovnih, meščanskih in srednjih šol skozi en mesec udobno in zdravo letovanje na Trati v Poljanski dolini. Uspeh kolonije je bil v zdravstvenem in vzgojnem pogledu zelo zadovoljiv. Odbor je izrekel nadzorstvenemu osebju priznanje in zahvalo. Prihodnje leto namerava odbor poslati v kolonijo 60 do 70 otrok.

Prireditve nabiralnega dneva Rdečega križa dne 8. junija je po poročilu blagajnika g. Mlejnika prav tako uspešno ugodno. Gmotni rezultat te tradicionalne zbiralne akcije, ki se je izvedla s sodelovanjem pomladke Rdečega križa, je prilično zadovoljiv. Predsednik odbora za samaritanske tečaje g. dr. Mis je poročal o samaritanstvu v Ljubljani. Imamo 37 absolventov višjega samaritanskega tečaja — edini v Jugoslaviji — ter 92 samaritanov z nižjim tečajem. Iz obeh tečajev se je organizirala samaritanska četa, ki je jako lepo nastopila na gasilskem kongresu. V zimskem

času se bosta vršila dva nova samaritanska tečaja. Namerava se urediti samaritanstvo v Ljubljani tako, da bo imel vsak mestni okraj svojo samaritansko četo, ki bo pripravljena vsak trenutek nuditi prvo pomoč.

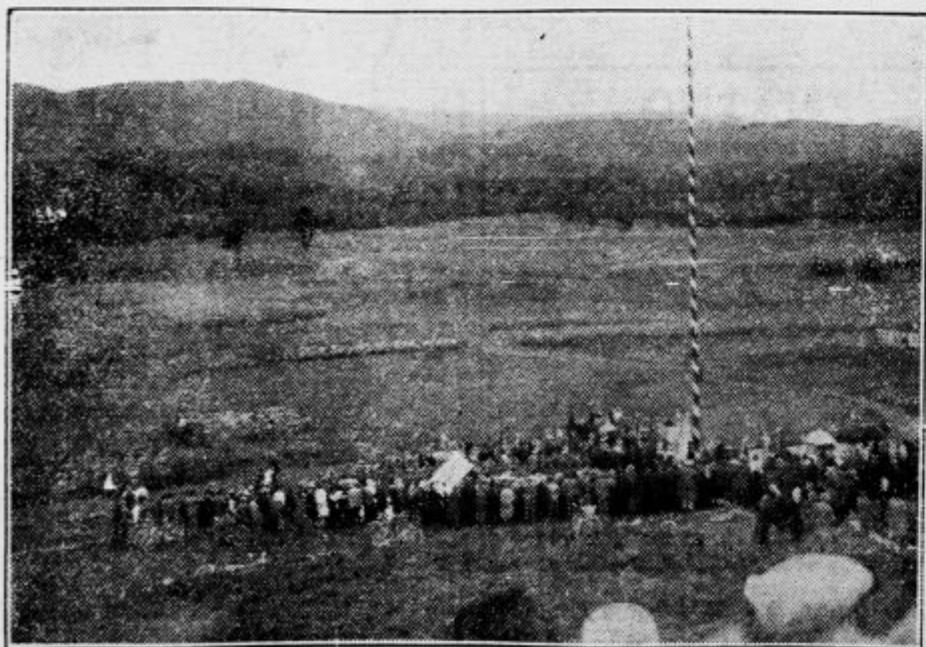
O stanju članstva je poročal blagajnik g. Mlejnik. Je 750 članov, kar je za Ljubljano s 60.000 prebivalci veliko premalo. Število članstva mora do novega leta narasti vsaj na 1000. Pri nabiranju članstva bo RK naprosil za pomoč in priporočila predstojništva oblasti in korporacij. Velike naloge, ki čakajo krajevni odbor, more izvršiti le krepka organizacija.

Pri razpravi o zimskih prireditvah se je razvila prav živahna diskusija. Bilo je stavljenih mnogo lepih predlogov, ki jih bo obdelal prireditveni odsek in se odločil za primerno prireditve. Debata je izvenela v tem, da mora imeti Rdeči križ v Ljubljani svoje veliko tradicionalno prireditve, ki se bo vršila vsako leto ob določenem terminu.

DAMSKE PLAŠČE

ZA JESEN IN ZIMO

zelo trpežne, od Din 290.—, nudi

F. I. GORIČAR, LJUBLJANA, Sv. Petra
cesta št. 29. 13252

Svečano razvitje nova zastave tik ob meji.

Teden damskih plaščev!

Danes ogled v izložbah. Jutri in ves teden ogled in izbira v lokalni trgovini. Damski plašči od Din 250 — do luksuznih modelov Dame! Prilika za doseg lepega in poceni plašča kakor še nikoli!

Fran Lukič

Domače vesti

* Članom in prijateljem Vodnikove družbe. Zadnji in izjemni rok za prijavo članov zamunikov poteče s 30. t. m. Vodstvo Vodnikove družbe prosi vse člane zamunike in pa nečlane, ki se vedno oklevajo s svojim pristopom k Vodnikovi družbi, da prijavijo pristop še v **teku meseca septembra** pri poverjeniku svojega okoliša ali pa direktno po dopisnici centralni pisarni Vodnikove družbe v Ljubljani. Ne oklevajte za mal znesek 20 Din dobiti lep književni dar 4 krasne knjige v teku meseca novembra. Član zamunik in nečlan, prijavi se danes svoj pristop k Vodnikovi družbi!

* **Izpremembe v vojaški službi.** Na službovanje so po službeni potrebi pridržani: sanitetni poročnik dr. Vladimir Trampuž 7. zrakoplovne polku; sanitetni poročnik dr. Karel Mataušek bakteriološkemu oddelku vojne bolnice; pehotni poročnik Ivan Šuban kot pilot 1. zrakoplovne polku in nižji vojni uradnik ekonomske stroke Anton Rodošek kot vršilec dolžnosti blaginjske komandi kosovske divizijske oblasti.

* **Novi rektor beogradske univerze.** Novo izvoljeni rektor beogradske univerze profesor tehnične fakultete Vasa Mitrovič je pred včerajšnjim prevzel pošto, od prejšnjega rektorja Čede Mitroviča. Včeraj je novi rektor nastopil svojo novo funkcijo ter se mu pri tej priliki bili predstavljeni profesorji in docenti.

* **Izpremembe v železniški službi.** Napredoval je v 8. skupino I. kategorije Drevnik Matija, administrativni uradnik pri občem oddelku. Imenovan je za zvančičke I. kategorije IV. skupine: strojevodja Požun Jožef, kurilnica Maribor; vozovni preglednik Marolt Viljem, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; strojevodja Dobrajec Milan, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; vozovni preglednik Zajec Rudolf, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; za zvančičke II. kategorije III. skupine: premikač Karba Bogomir, Ormož, kretnik Weitzer Alojzij, Tezno; tovarni sprevodnik Jesenko Jožef, Maribor gl. kol.; tovarni sprevodnik Klinger Janez, Maribor glav. kol.; premikač Visočnik Fr., Tezno; premikač Kreitner Josip, Tezno; premikač Bohak Jernej, Maribor kor. kol.; vozovni preglednik Štrukelj Franc, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; premikač Polak Iv., Maribor kor. kol.; Premiščeni so zvančički I. kategorije: Barl Rudolf, Vrhnika, za komercialnega zvančičke v Kotoribor; Urbančič Ivan, kurilnica Ljubljana I. glavni kol.; za strojevodje v kurilnico Ljubljana II. gor. kol.; Sodja Ivan, Smarje pri Jelšah, za prometnega zvančičke v Smarje-Sap.

* **Poroka.** V Ljubljani sta se poročila g. Franjo Kristančič in gđ. Zora Turkova iz Ljubljane. G. Kristančič je korespondent neke velike tiskovne v Skopju, primorski rojak in znan organizator privatnih nameščenec. Čestitamo.

* **»Službeni list«** za Dravsko banovino objavlja v 27. številki: zakon o železničarstvu javnega prometa; zakon o carinskih ugodnostih za hotelsko industrijo; zakon o svetovni poštni konvenciji in določilih o prenosu pismonosne pošte po zračni poti; uredbi o sprejemanju v službo in opravljanju izpitov uradnikov ministrstva za zunanje pošte in uredbi o sprejemanju v službo in opravljanju izpitov uradnikov ministrstva za zunanje pošte in uredbi o osnovanju sodišč za mlajše maletoletnike.

* **Izpraševalna komisija za pravosodni izpit.** Minister za prosveto je postavil naslednjo izpraševalno komisijo za pravosodni državni izpit na Juristični fakulteti univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani za triletno poslovno dobo (od 27. maja 1930. do 27. maja 1933.): za predsednika: dr. Škerjanc Milana, rednega profesorja pravne fakultete za prvega podpredsednika dr. Dolenc Metoda, rednega profesorja pravne fakultete za drugega podpredsednika dr. Tekavčiča Frana, advokata; za člane dr. Eberla Erika, sodnika apelacijskega sodišča, dr. Gabra Milka, sodnika okrožnega sodišča, dr. Golio Vladimira, podpredsednika višjega delnega sodišča, dr. Sajovica Rudolfa, sodnika okrožnega sodišča, dr. Stuhca Antona, sodnika okrožnega sodišča, v Ljubljani, ter advokate: dr. Šviglja Antona, dr. Tekavčiča Frana in dr. Tomiška Frana, vsi v Ljubljani.

* **Kmetovalci iz primorske banovine v naših krajih.** Na pobudo poljedelskega višjega svetnika Antona Broinoviča v Kninu in s podporo primorske banovine je naš rojak sreski agronom inž. Banovec iz Knina organiziral ekskurzijo kmetovalcev iz primorske banovine v dravsko banovino. Izletniki, njih 30 po številu, so v petek zvečer prispeli v Novo mesto, kjer jih je sprejel strokovni učitelj Flego. Podali so se takoj na kmetijsko šolo na Grmu, kjer so prenočili, včeraj dopoldne pa jim je ravnatelj inž. Kotlovšek razkazal šolsko posestvo in gospodarske objekte. Izletniki so se osebno zanimali za trnino, drevesnico in vinarske stroje. Opoldne so nad vse zadovoljni s prvimi vtisi odpotovali v vlakom v Škofjo Loko, odkoder jih bo vodila pot v Št. Jurij ob juž. žel. in v Maribor.

* **Angleški admiral v Dubrovniku.** Od preteklega četrtka so pred dubrovniškimi pristaniščem zasedrane štiri angleške križarke z admiralsko ladjo »Curacao« na čelu, na kateri se nahaja komandant flotilje admiral Dawis. Flotilja, ki pripada tretji eskadri lahkih križark angleške sredozemske flote, ostane pred Dubrovnikom do 1. oktobra. Admiral Dawis je posetil mestne ga župana, ki mu je vrnil obisk.

* **Zastopnik belgijskega gospodarstva** posetijo Jugoslavijo. Meseca novembra posetijo Jugoslavijo zastopniki belgijskega go-

spodarstva, ki bodo prepotovali našo državo, da se seznanijo z našimi gospodarskimi razmerami. Prihodno pomlad pa bodo zastopniki naših gospodarskih krogov posetili Belgijo in Holandijo.

* **Novo telefonske proge.** V ministrstvu za gradbo proučujejo sedaj vprašanje novih telefonskih prog v naši državi, zlasti med Beogradom, Sarajevom, Zagrebom, Ljubljano, Skopjem, Cetinjem, Splitom in Suškom. Uredili se bosta tudi novi direktni telefonski progi Beograd-Sofija in Beograd-Atene.

* **Slovenski list v Franciji.** Prejeli smo 1. številko tednika, ki je začel izhajati v Merlebachu pod imenom »Jugoslovenska slova«. List ima štiri strani velikega formata in iznaša mesečno naročnina 4 franka, za inozemstvo pa 5,50. Ako bo list dobro urejevan, bo podjetje lahko uspevalo.

* **»Cankar«**, kulturno in prosvetno društvo v Beogradu, naznanja vsemu članstvu in prijateljem, da je zopet pričelo z rednim delovanjem. Pevske vaje se vršijo kakor lansko sezono vsak ponedeljek in petek točno ob 20. v palači Delavske zbornice, Nemanjina ulica št. 28, III. nadst., soba št. 15. Prostijo se cenj. članice in člani, da uvedejo v društvo tudi svoje prijatelje in znance, ki imajo veselje do petja in dramatike. Odbor.

KINO IDEA

Ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. zvečer

GRETA GARBO

v čarobnem filmu ljubezni, opojnih strasti in orijentalnega čara

Divje orhideje

Kot partner Nils Asther.

* **Ekskurzije v severno Afriko.** Kakor vsako leto prireja tudi letos Francoska linija razne ekskurzije. Za mesec oktober sta na sporedu dve veliki ekskurziji v severno Afriko, od katerih traja vsaka po 14 dni. Ekskurzija obišče več znamenitih mest severne Afrike z avtomobili ali po železnici. Celotni stroški vsake ekskurzije znašajo za I. razred fr. frs. 3600, za II. razred pa fr. frs. 3350 za osebo. Potovanje je zelo prijetnega in poučnega značaja. Kdor se želi pridružiti temu potovanju, naj se obrne na Francosko linijo v Ljubljani, katere zastopstvo ima g. Ivan Kraker, Kolodvorska ulica 35.

* **Smrtina kosa.** V Domžalah je preminila gospa Franciška Kovačeva, rojena Jančičeva. Pogreb se bo vršil danes ob 17. na pokopališču v Domžalah. — V Vojniku je umrla v starosti 66 let ga. Marija Gorškova, vdova po svojemčasem trgovcu in občinskem tajniku v Šoštanju Martinu Goršku. — Pretekli teden je umrla gospa Antonija Jagričeva, posestnica in žena sodnega uradnika v pokouju v Koziem, mati železniškega činovnika Alojzija Jagriča. Pokopnina je bila velika dobrotnika revnih, ki jo bodo zelo pogrešali. — V petek je umrla v Mariboru gđ. Ida Lorberjeva stara 29 let, hčerka upokojenega šolskega upravitelja. Pogreb bo danes ob pol 16. na mestnem pokopališču v Pobrežju. — V Kosezah je preminila ga. Franciška Neretova, posestnica, gostilničarka in mesarica. Pogreb bo v ponedeljek ob 16. — Pokojnikom blag spomin. Žalujemo naše sožalje!

* **Tečaj za mizarsko detaljno risanje v Ljubljani.** Banska uprava Dravske banovine, referat za pospeševanje obrti v Ljubljani (bivši urad za pospeševanje obrti), namerava prirediti kakor vsako leto tudi letos tečaj za mizarsko detaljno risanje v prostorih Tehniške srednje šole v Ljubljani. Tečaj se prične v nedeljo 5. oktobra ob 8. jutraj. Interesenti naj se prijavijo pri gornjem naslovu, Krekov trg 10-I., najkasneje do 4. oktobra.

* **Župančičev »Našo besedo«**, kolikor je je še v zalogi, razdeli za nagrado med svoje stare in nove naročnike tednik »Roman«. Originalen način reklame, ki pa ima tudi svojo kulturno vrednost.

* **Tečaj za arhivske uradnike.** Ministrstvo pravde priredi tečaj za arhivske uradnike. Za tečaj se je prijavilo mnogo kandidatov, a ministrstvo je izmed vseh prijavlencev izbralo 200 frekventov. Sprejeti kandidati so obveščeni po obč. oblastvih, oni ki so v državni službi, po svojih pristojnih oblastvih. Vsi sprejeti kandidati se morajo javiti v ministrstvu pravde 1. oktobra ob pol 7. zvečer. Kdor se ne javi, se bo smatral, da je odstopil.

* **Velike izpremembe** in izpopolnitve napoveduje včeraj izšla 39. številka tednika »Roman« za svojo prvo obletnico, ki bo drugi teden. Izpremembe bodo tako tehniške kakor vsebinskega značaja. Tednik »Roman« kaže že od ustanovitve resno voljo do obstoja in stalnega napredka, zato smo na novo številko jako radovedni.

* **Knjiga o neži, vzgoji in prehrani otrok** primarija dr. Dragaša se dobi v vseh knjigarnah.

* **Pravkar je izšla knjiga Slavko Grum:** »Dogodek v mestu Gogi«. Igra v dveh dejanjih. Cena 24 Din. Naroča se v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Šelenburgova ulica 3.

* **Dva nova senzacionalna romana** začeta izhajati v »Romanu«.

* **Obisk krčem je zablavljen Josipu Flisu** iz Doba v kamniškem srezu in to s sodbo okrajnega sodišča na Brdu z dne 1. maja v smislu § 53 k. z. za dobo enega leta. Prepoved je stopila v veljavo z dnem prenehanja kazni, t. j. z 29. avgustom 1930.

* **Gospodinj, ne delajte dragih poskusov** z raznimi sredstvi, ki jih ne poznate, pač pa perite dosledno le s terpentinovim milom »Gazela«. To milo, ki se odlikuje po izrednih vrlihah, ne odpove nikdar.

* **Obleke in klobuke kemično čist.** barva in plisira tovarna Jos. Reich.

* **Slovinci, ki potujete v Zagreb**, obiščite gostilno »Pri staroj Harmici«, Radičeva ulica 1, tik Jelačičevega trga. Vodi jo družina Cernetova, ki je imela nad 150 let staro gostilno na Sveti Gori pri Gorici.

* **Obrtnikom in obrtniškim organizacijam!** Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, Krekov trg 10, ki je bil kot urad ukinjen z odlokom g. min. predsednika, posluje v vseh zadevah glede pospeševanja obrti nemoteno dalje kot: banska uprava Dravske banovine, VIII. odd., referat za pospeševanje obrti. Obrtniki in njih organizacije naj se zato odsele obračajo na navedeni naslov, ki posluje povsem enako kakor bivši urad za pospeševanje obrti.

* **Pisarno notarja Komotarja na Vrhniki** je prevzel kot njegov namestnik dr. Franc Penko.

* **Darujte Podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Pod tračjo 2-III!**

* **Naznanjamo cenj. občinstvu**, da z dnem 28. septembra prekinemo avtobusni promet na progi kolodvor Bled-Jezero do hotela Petran do 1. maja 1931. Alp-Auto, družba z o. z., Bled.

ITO — zobna pasta najboljša!
Iz Ljubljane

* **Artiljerijski brigadni general Aleksander Vuković odhaja iz Ljubljane.** Zadnji »Vojni list« objavlja umirovljenje ljubljanskega artiljerijskega brigadirja, simpatičnega generala g. Aleksandra Vukoviča. General Vuković je prevzel komando v aprilu mesecu 1927. leta. Bil pa je rahlega zdravlja in je zaradi bolezni, ki si jo je nakopal v svetovni vojni, moral lansko leto oditi na daljši bolniški dopust. Pred kratkim se je vrnil z dopusta z najboljšo voljo, da svoje moči ponovno posveti svojemu poklicu. Vendar pa ni več zmogel napornega dela in je bil primoran zaprositi za vpokojitev, ki mu je v zadnjih dneh bila tudi odobrena. General Vuković je poveljeval v vseh srbskih vojnah artiljerijskim edincem in je za svoje hrabro in uspešno poveljevanje odlikovan z najvišjimi odlikovanji. Častniki ljubljanske garnizije so mu v Oficirskem domu priredili priručno odhodnico. V lepili in iskrenih besedah se je ob tej priliki v imenu vseh oficirjev poslovil od njega divizionar general g. Tripkovič in se mu v laskavih besedah zahvalil za njegovo dolgoletno in uspešno delo v naši vojski. Prav tako se mu je v imenu artiljerijskih oficirjev še posebej zahvalil in se od njega priručno poslovil komandant 16. artiljerijskega polka polkovnik Radovan Jovanović. General g. Vuković odhaja iz Ljubljane v Beograd, kjer namerava preživeti svoj pokoj. Tudi mi gospodu generalu ob njegovem odhodu želimo, naj v miru in zadovoljstvu uživa zaslužen pokoj in mu kličemo prav prisrčni »Zdravo in na mnoga leta«.

* **Jubilej uglednega ljubljanskega obrtnika.** G. Milko Krapež, urar in trgovec na Jurčičevem trgu bo praznoval 1. oktobra 30 letnico samostojnega dela. V letu 1900 je otvoril lastno delavnico in trgovino, ki jo izvršuje še danes v istem lokalni, kar je pač redek primer. Z lastno pridnostjo in vztrajnostjo se je vzpel do uglednega obrtnika in trgovca. Pozna ga vsa Ljubljana. G. jubilar je že od mladosti vnet sokolski delavec in zavzema odlična mesta v SKJ. Enako so mu poverjena odlična in odgovorna mesta v obrtniških organizacijah, kjer poštenovalno deluje in je dosegel že krasne uspehe. Agilnemu prosvetnemu delavcu in obrtniškega organizatorju, vzor Sokolu, uglednemu obrtniku in trgovcu čestitamo in mu želimo še mnogo let zdravja!!!!

* **Petdesetletnica** je včeraj v ožjem krogu praznoval g. Davorin Volavšek, profesor na Tehnični srednji šoli in znan predavatelj ZKD. Ad multos annos!

* **Otvoritev predstave letošnje dramske sezone** bo v sredo 1. oktobra. Uprižori se Shakespearjeva komedija »Sen kresne noči«, ki je za letošnjo sezono popolnoma na novo zasadena, na novo nastudirana in inscenirana. Komedijo je nastudiral višji režiser prof. Šest, insceniral pa novi inscenator našega gledališča, g. Ulanjšček Vasilij. Za Shakespearjevo komedijo pridejo v repertoar naslednja dela: Šnuderlova izvrzna drama »Pravljica o rajski ptici«, katere premijera bo v četrtek 2. oktobra. Sredi naslednjega tedna bo premijera Andrejeve drame »Mladoletje«, za tem premijera izvrzne Leskovčeve drame »Kraljična Haris« in sredi meseca oktobra pridejo na oder Schillerjevi »Razbojniki«. — Opera sezona se začne v soboto 4. oktobra z otvoritveno predstavo Borodinove opere »Knez Igor«, ki se letos prvič izvaja na slovenskem odru. V nedeljo 5. oktobra bo premijera Straussove opere »Vesela vojna«, za tem pa pride na oder Verdijeva opera »Moč usode« v novi predelavi.

* **Violinski virtuos Karel Rupel**, bi bo imel v petek 3. oktobra svoj koncert v Unionski dvorani, je bil od sept. 1928. do avgusta 1929 učence mojstrske šole znamenitega violinskega pedagoga prof. Otokarja Ševčika. Ko je zapustil njegovo šolo mu je dal častiljivi starček prof. Ševčik sledeče spričevalo: Karel Rupel ima popolnoma izobraženo violinsko tehniko, lep, velik ton in njegova temperamentna igra se odlikuje s toplim globoko občutenim prednašanjem. Pogostokrat je nastopil pri meni kot solist in kot primarni godalnega kvarteta vedno z zelo pomembnim uspehom. Tako je mnemu največjega violinskega pedagoga o našem tojaku g. Karlu Ruplu, častno za njega

FOTO-KINO-APARATI

in potrebne najceneje v drogerijah

KANC, LJUBLJANA

in KANC, (Wolfram), Maribor CENIK GRATIS!

Izvršujemo vsa amaterska dela v 12 urah

častno pa tudi za zavod in njegovega ljubljanskega učitelja prof. Slaisa. Opozorjamo na njegov samostojni koncertni nastop v petek, 3. oktobra.

* **Filmski igralec Walter Fürtner** v Ljubljani. Te dni je prišel v Ljubljano odlični član berlinske filmske družbe Ufa Walter Fürtner, ki potuje v Dubrovnik, kjer bo družba snemala večji film. Fürtner ima v Ljubljani sestro in se je zato mimgrede ustavil tu. Sinoči je bil igralec pri predstavi v kinu Matici. Ostal bo v Ljubljani še več dni.

* **Popravek.** Na tajni seji ljubljanske uprave je bil imenovan g. Franc Mežek za mestnega gradbenega oficijala in ne oficijanta, kakor se je zahtelo tiskarskemu skratu nkovariti besedo.

* **Tauberjev veseli film »Pot k slavju«**. Filtni kino Matica prinaša danes senzacionalno premiero najnovejšega zvočnega filma »Pot k slavju«, v katerem pokaže sloviti tenorist in komorni pevec Richard Tauber vso veličino svojega lepega glasu. Spočetka kmečki fant, ki prepeva na domačem koru, se izobrazi Tauber v slovitega opernega pevca, nastopi v operi »Marta« z velikanskim uspehom in žanje nato trumfe na trumfe. Človek, ki gleda in posluša gori omenjeni film, se njegovevmo čudovito krasnemu organu ne more dovolj načuditi. Tudi vsebina filma je prvovrstna in nekaj popolnoma drugega kakor je bil prvi Tauberjev film, katerega smo v Ljubljani že imeli na sporedu. Premiera danes ob 3., 5., 7. in 9. zvečer. Občinstvo naj si vstopnice preskrbi v predprodaji pri blaginjski kina Matici od 10. naprej.

* **Promenadni koncert muzike 40. p. n.** Triglavskega bo danes 28. t. m. z začetkom ob 11. v Zvezdi z naslednjim sporedom: Eilenberg: »Kraj Mydas«, uvert.; Strauss: »Umetnikovo življenje«, valček; Rahmannov: »Preludij«; Čajkovski: »Slovanska koračnica«; Petras: »Češki plesi in pesmi«; Čerin: »Milijenci«, slovenske nar. pesmi; Mendelsolhn: Svatbena koračnica iz »Sen kresne noči«. Sviral bo veliki orkester na lok. Dirigent višji kapelnik dr. Josip Čerin.

* **Merkurjevi večerni učni tečaji.** Trgovsko društvo »Merkur« bo otvorilo ob zadostnem odzivu s 1. oktobrom večerne tečaje v Trgovskem domu (poslojpe zremajalne šole) za srbohrvaščino, nemščino, italijanščino, knjigovodstvo ter slovensko in nemško stenografijo. Tečaja za nemščino in italijanščino se bosta letos vodila zopet v dveh oddelkih: a) za začetnike in b) kot višji nadaljevalni tečaj. Člani plačajo malenkostno učnino, dočim morajo nečlani, ako se prijavijo, postati člani. Prijave dnevno v društveni pisarni, Gradišče 17-I. med 10. in 12. dopoldne in 3. do 5. popoldne. V sobotah popoldne se ne uduje.

* **Obnovitev fasade.** V Komenskega ulici 8 je dal g. Fran Vesel na svoji hiši okusno renovirati in na novo preslikati fasado ter urejaje tudi notranjost hiše zelo praktično in v zornu. S tem je pripomogel k lepšanju naše bele Ljubljane in podal drugimi vzorom vzgled. Zidarska dela izvršuje trdka Ljubljanska gradbena družba.

* **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«**.

Za ponedeljek zvečer napovedana vaja mešanega zbora je preložena na torek zvečer. Takrat pa vse in vsi!

* **Večerni komercialni tečaji na trg. akademiji.** V početku oktobra se otvorijo večerni komercialni tečaji. Predavanja se bodo vršila vsak dan (izvzemši sobote, ki bo rezervirana za strojeopise) od 7. do tri četrt na 9. zvečer. Predavali bodo profesorji trgovske akademije. Tečaj obsega: knjigovodstvo, trgovinstvo v praktično uporabljeni zvezi s trgovinskim obrtnim, meničnim in stečajnim pravom, nadalje slovensko in trgovsko korespondenco, slovensko ali nemško stenografijo (po prosti izbiri) nemški ali italijanski jezik (s posebnim ozirom na trgovinske potrebe in trgovinsko korespondenco) ter strojeopise (na željo). Vpisovanje se bo vršilo na trgovski akademiji (Aškerčeva ulica 9-II. levo) v predbohi ravnateljske pisarne ob uradnih urah.

* **Neznani napadalci.** V noči na 13. t. m. so našli pasanti ležati na Dolenjski cesti 50 letnega ključavničarja Alojzija Božiča z

»ahkomiselnost se mačuje«

Ako pri nakupu mila ne zahtevate izrecno Paracelsus lahkega mila za otroke, tedaj škodite zdravju svojega otroka. Tudi za sebe kupujte samo Paracelsus bliznjino mlečno milo, pa bo Vaša koža tako nežna kot otroška. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Paracelsus k. d., Zagreb 3. 287/4

Ali trpite na zapeki? Gnjllost, vrenje, vetrove brzo odpravijo ARTIN-dražjeje. Dobivajo se v vseh lekarnah. Vsebinska škatljice po 8 Din — Zadržuje za 4—6 krat. 280/3

ZNATNO ZNIŽANE CENE

Mirno spanje in počutek svežosti

pri prebuditvi je najboljši dokaz dobrega zdravja. Dnevna uporaba

OVOMALTINE

zjutraj in popoldne doprinaša k vzdrževanju zdravja in jačjenja živcev.

Velika škatla Din 56. srednja škatla: Din 32. mala škatla Din 16. 156

Kino Ljubljanski Dvor
Telefon 2730.

OTVORITEV JESENSKE SEZONE!

Ljubimec sreče

Briljantna ljubavna šaloigra. — V glavni vlogah Harry Halm, La Yanna in Siegfried Arno.

Predstave ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. zvečer.

Galjevice, nakar so ga stražniki prenesli na stražnico. Ker je bil vinjen, so ga pridržali, nepeje pa je Božič spet odšel. Naslednje jutro pa je prišel Božič domov tako slab, da so ga morali odpraviti v bolnico. Tam je ležal nad teden dni in umrl. V zvezi z njegovo smrtjo so se pričele po okolici Galjevice širiti vesti, da so ga ponoči napadli neznan ljudje in da je Božič umrl za posledicami poškodb. Truplo Božiča je bilo obducirano in nato pokopano, zadeva sama pa predana državnemu tožilstvu. Krivce za sleduje policija.

* **Gledališke interese opozarjamo**, da se sprejemajo še novi abonenti dnevno od 9. do 12. in od 3. do 5. popoldne v gledališkem knjigovodstvu in dramskem gledališču. Čeprav se je letos oglasilo lepo število abonentov, vendar pogrešamo med njimi še marsikoga, predvsem gospodo iz naših pridobitvenih krogov. Zato vliudno vabimo k podpisu gledališkega abonmaja, ki daje abonentom velike ugodnosti. Repertoar je skrbno sestavljen in bo brez dvoma ugnal naš bluki.

* **Nezgoda.** V Vidmu pri Kočevju je včeraj povozila s kolesom neka ženska 7 letnega Marjana Mikliča. Miklič se je pri padcu hudo pobil po glavi in dobil tudi notranje poškodbe. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

* **Vlom v Rožni dolini.** V noči na soboto okrog 12.30 so začeli nekateri sosedi okrog Neredove gostilne v Rožni dolini poleg železniške proge nekaj ropot. Kmalu nato je opazila gđ. Permetova, stamojoča na Cesti II. nasproti pekarije, ki je zaradi ropota vstala in pogledala skozi okno, da se je ustavilo poleg barake v kateri ima Ivan Pezdir dežnikarsko delavnico, več neznanih moških. Ti so s silo vdrli v barako, nato pobrali večjo množino dežnikov in raznega blaga ter izginili v noč. Zjutraj je v vrom opazil oškodovanec sam, ki je dogodek takoj prijavil stražnici na Glincah. Škoda na ukradenih dežnikih in drugih predmetih znaša okrog 3000 Din. Drzni vrom so zagrešili najbrže cigani, ki pa so nato zopet izginili na deželo.

Vsakovrstno manufakturno blago

v veliki izbiri in po izredno nizkih cenah prodaja 13

Tekstilbazar. Krekov trg

* **Nevaren pes.** Šofer Ignacij G., stanujoč v Samovi ulici 8, v Šiški, je te dni ponoči zapodil okrog ogla domače hiše neke pobaline, ki so mu nagajali. Ko pa je prišel do sosednje hiše, se je spel po njem velik pes, last nekega sosedu, in ga vrgel po tleh. Na tleh ležečega je pes ugriznil pod koleno leve noge in v desno roko. G. je moral zaradi ugriza iskati zdravniške pomoči.

Površnike-trenchcoate

po meri in že gotove z nepremočljivo in zimsko podlogo dobite najceneje pri znani trvdki

DAVORIN BIZJAK
Ljubljana, Stari trg 8 13268

Novosti za damske plašče pravkar došle!

A. & E. Skabernè
Ljubljana

Specialitete
za plašče, kostume
in obleke
Flamengo
Mongol
Cibelin
Velvet-baržun
Tweed
Anarški double

P. Maždič
Ljubljana
Aleksandrova c. 1.
13269a

u— V ponovno informaciji cenjenim damam naznanjam, da se modni atelje M. Šarc ne nahaja več na Miklošičevi cesti temveč v lastni vili med Tivolijem in Vrtačo, Rutarjeva ulica, vila »Trnovska«, stranski proti Tivoliju obrnjeni vhod. Najenostavnejša pot je od dramskega gledališča naravnost preko Bleiweisove ceste in železniškega prelaza. Toliko zaradi pritožb težavnega iskanja. — M. Šarc.

u— Pri »Bobenčku« se toči portugalka s Trške gore pri Novem mestu. 1210
u— Plesna sezona 1930-31 se prične z zopetno otvoritvijo priznane najboljše »Plesne šole — mojstra Jenka«, ki se mučijo dni v svojo naštudiranja letošnjih novit v Parizu, Curihi in na Dunaju. G. Jenko se bo vrnil v začetku oktobra in priredil svoj otvoritveni plesni večer 11. oktobra v veliki dvorani »Kazine« — Zvezda.

u— Dr. Dereani, specialist za očne in nesne bolezni, ordinira zopet. Kongresni trg 14.

Iz Maribora

a— Minister Shvegel v Mariboru. Včeraj dopoldne je prišel v Maribor popolnoma v avtomobilu z Bleda minister dr. Shvegel in se potem odpeljal v Gradec, popoldne pa se je zopet vrnil z avtomobilom.

a— 500 češkoslovaških in poljskih zdravnikov prispe v Maribor v soboto 4. oktobra s posebnim vlakom med 14. in 15. uro na potovanju na vseslovaški zdravniški kongres v Splitu. Mariborsko zdravniško društvo prosi vse tovariše, naj se polnoštevilno udeležijo sprejema odličnih gostov.

a— Narodno gledališče v Mariboru prične svojo sezono v sredo s Shakespearjevo komedijo »Sen kresne noče« in dovršenem prevodu Otona Zupančiča. Pri komediji, ki jo pripravlja režiser g. J. Kovič, bo sodeloval ves ansambl z zborom. Druga dramska premiera bo v četrtek Nušičeva najnovejša in zelo zabavna šaljivka »Gospa ministrovka«, istotako v režiji g. J. Koviča. Takoj nato se bo otvorila glasbena sezona z učinkovito in melodiozno Sziarmjevo opereto »Aleksandro«, v kateri se bo predstavil kot režiser in pevec novo angažirani g. Djuka Truhovič. Nadaljuje prijave za gledališki abonma se še sprejemajo do srede 1. oktobra pri gledališki blagajni ter vabimo zainteresirane, da se čim prej prijavijo. — Po nek v dramatični šoli se bo pričel danes ob 6. v Narodnem gledališču. Lahko se prijavi še novi gojenci.

?! Še ne verujete !?

da Vas edino Radio Balzam reši: kurjih ožes, bradavic, žuljev, trde kože, bul itd. Jaz s. Alojzija, bolniška Marijina sestra iz zavoda Vincentinum, se čutim dolžno vam se zahvaliti, da sem popolnoma odstranila 41 let stare kurja očesa in vsi, katerim sem svetovala to izredno sredstvo. Bog vam povrni za Vašo iznajdbo. Iz hvalečnosti bom vsakemu priporočala Vaše mazilo. Zahtevajte povsod samo: Radio Balzam. Lonček 10 Din (predplačilo) ali 18 Din na povzetje, dva 28 Din, tri 40 Din pošlje: R. Cotic, Ljubljana V71, Kamniška ul. 10a (Janševa 27). 13281

a— Zaradi tlakovanja ostane Kopališka ulica med Marjino in Tattenbachovo ulico od 28. septembra do nadaljnjega za vsak promet zaprt.

a— O ilirizmu in zagrebški čitalnici bo predaval danes ob 10. v mali dvorani Narodnega doma profesor dr. Pivko.

a— Velefilm »Atlantike«, največji sodobni evropski zvočni film, bo predvajala samo še danes v kinu Unionu Zveza kulturnih društev. Še jih je mnogo v Mariboru in okolici, ki filma niso videli. Naj ne zmedite redke prilike visokega umetniškega užitka!

a— Avtobusi za prevoz turistov pod Pohorje, ki so doslej vozili ob nedeljah do gostilne v Novi vasi, do nadaljnjega ne vozijo več.

a— Danes na Pobrežje! Ob 15. uri pri Rojku v Pobrežju nastop Sokola II. Vsi na krov!

a— Zboljšana hrana v Javni kuhinji na Slomškovem trgu 6 v A-razredu opoldne in zvečer 8.30 Din, v B-razredu 12.30 Din, v C-razredu 14.30 Din. Pričajte se!

a— Velike lepake bodo danes ob 11. do 12. nosili postrežniki po Gosposki ulici in Aleksandrovi cesti. Čitajte jih!

Iz Celja

e— Avtobusna zveza Celje—Sv. Peter pod Svetimi gorami. Kakor je bilo že javljeno, vozijo celjski mestni avtobus v omenjeni smeri vsako opoldne naravnost v Sv. Peter in ne več skozi Rogaško Slatino. Ker bi se pa nekateri potniki vendarle radi posluževali tega avtobusa za vožnjo do Mestinja, če bi zveza seveda še obstajala, je gostilničar g. Smeč na Mestinjah obljubil, da bo imel vedno na razpolago ob prihodu avtobusa po zmerni ceni osebni avto ali voz. Da se ustreže potujočemu občinstvu iz smeri Rogaške Slatine proti Sv. Petru pod Sv. gorami, bo čakal avtobus na Mestinjah vedno na popoldanski vlak iz Rogatca, oziroma Rogaške Slatine.

e— Celjski mestni avtobus Celje—Dobrna, ki vozi zvečer z Dobrne ob 18.25 in prihaja v Celje k obema večernima osebnima vlakoma ob 19.15 in se nato zopet vrača iz Celja ob 20.30 s prihodom na Dobrno ob 21.20, bo s ponedeljkom 29. t. m. zaradi pozne sezone ukinjen. Zadnja vožnja po omenjenem voznem redu bo torej drevi. Ostale 3 ture ostanejo neizpremenjene.

e— Svoboda v Celju bo imela tudi letos svoje običajno plesno šolo v mali dvorani »Uniona« v Celju. Pričetek v nedeljo, 12. oktobra, ob 8. uri zvečer. Vsi ljubitelji plesne umetnosti vljudo vabljjeni.

e— Prijavite se neprijavljene konje. Po naročilu poveljnika celjskega vojnega okrožja poziva mestno načelstvo v mestu Celju se nahajajoče lastnike konj, da prijavijo konje, katere so kupili po zadnjem popisu (l. 1926.) in jih še niso prijavili, do vključno 4. oktobra na celjskem mestnem magistratu v sobi 2 med običajnimi uradnimi urami. Vsak priglasiatelj mora prinesiti s seboj vojaški živinski list, ki ga je prejel pri nakupu od prejšnjega lastnika. Konje je treba prijaviti, četudi so bili kupljeni brez živinskega lista.

e— Plesna šola trgovskih nameščencev otvori letos vsakoletni plesni tečaj v soboto, dne 11. oktobra. Plesne vaje se bodo vršile redno vsako soboto v mali dvorani Celjskega doma. Poučeval bo prijavljeni učitelj g. Ljubo Černe iz Ljubljane najnovejšo izvirno pleso po dunajski in pariški plesni šoli. Za vsestransko zabavo kakor tudi za prvovrstno jedbo je preskrbljeno. Vabljeni so vsi prijatelji plesa in prijatelje zabave.

e— Vrnjena mlada beguna. Mestno načelstvo je prevzelo iz Sarajeva dva mlada fanta, ki sta prispela po odgonu. Odpraviti ju je moralo v Maribor. Fanta sta nedavno pobegnila od doma, kjer sta si »izposodila« 4000 Din in odšla po svetu. Oba svetovna potnika, 17letnega Ivana Cvilaka s Pobrežja in 18letnega Karla Sterna iz Rač so poslali domov pod varnim spremstvom.

e— Poskusen samomor brivskega mojstra. Predvčerajšnjim se je skušal na stranski Krehove gostilne v Matije Gubca ulici z lizolom zastrupiti 30letni brivski mojster Martin Zdobšek, ki je imel do nedavnega lastno brivnico v Ljubljani. Pred dnevi pa je brivnico prodal za 42.500 Din in nekaj dnevih denar zaigral. V Celje je prišel le še z osmimi stotaki, ki jih je pa tudi kmalu »vnovčil«. Napisal je še poslovnico pismo svoji ženi, s katero ima majhnega otroka, nato pa napravil krepak požirek iz steklenice lizola. Prepeljal je bil v bolnico, kjer so mu morali s silo izprati želodec, ker se je tega krčevito branil. Nato je bil izročen policiji, ki ga je takoj po zaslišanju izpustila. Na kuvertu poslovnice pisma je kandidat smrti napisal: »Adijo svet, Bog vas živi!«

Iz Kranja

r— Današnja nedelja obeta senzacijo za naše mesto. Vršila se bo nepreklicno, ob vsakem vremenu, gasilska tombola, ki je bila zadnja nedeljo preložena. Glede na dotok udeležencev zadnje nedelje pričakujemo, da bodo tudi jutri prihiteli tisoči iz vse banovine in med njimi srečni dobitnik krasnega BMW avtomobila. Prireditelj napovedujoč točen začetek (ob 15.) tombole in vabijo k nemudnemu nakupu tablic.

r— Dospelost davkov. Na občinski deski je nabit razglas davčne uprave glede plačevanja davkov v zadnjem četrtletju 1930. Davčni zavezanci se opozarjajo, da se točno ravno po vsebini, ker bi jih sicer zadeli opominjalni in rubežni stroški.

Danes točno ob 3. uri TOMBOLA v Kranju

I. dobitek: nov BMW AUTO (35.500 Din)
II. dobitek: ves les za stanovanjsko hišo (17.000 Din). Spalnica, kolea itd. 13238

VRŠI SE OB VSAKEM VREMENU.

r— Celodnevni ali poldnevni pouk na osnovnih šolah. Na pristojnem mestu smo se informirali, da je bila vloga, poslana na kr. bansko upravo, rešena negativno — toliko pripominjamo na notici, ki sta izšli v nedeljski in torkovski številki »Slovenca«.

r— Huda nesreča. Te dni se je pripetila v vasi Jami pri Kranju huda nesreča. 25letni posestnik sin Rotar Janez je splezal na visok oreh, ki stoji za hišo, da ga potrese. Nesreča je hotela, da se mu je pod nogami zlomila veja in fant je začel padati, priletel je na plot in nato na tla. Rotar si je zlomil obe roki v zapletu in nogo ter se tudi sicer močno poškodoval. K ponesrečenju je bil klican dr. Bežič, ki je takoj odredil prevoz ponesrečenca v ljubljansko bolnico. Prepeljal ga je v bolnico avtotaksi g. Janše, ker je rešilni avto gasilnega društva bil baš tedaj na potu v Zagreb.

Telef. 2182.

Telef. 2182.

„Brzopromet“

AVTOPREVOZNIŠKA DRUŽBA z o. z. LJUBLJANA,

pisarna: Miklošičeva cesta 4,
garaža in skladišče: Slomškova ul. 6
(garaža Stupica).

vljudo opozarja vse p. n. interese, zlasti gg. trgovce in obrtnike, da vzdržujejo dnevne brzotovorne avto-proge: Ljubljana—Medvode—Kranj—Tržič in obratno vsak delavnik. Odhod iz Ljubljane ob pol 14. uri, odhod iz Tržiča izpred hotela Lončar po 15. uri in

Ljubljana—Vrhnika—Dol. Logatec, po potrebi do Planine, vsak delavnik, izzemši ponedeljke. Odhod iz Ljubljane ob 6. uri 30 minut, odhod iz Gor. Logatca po 8. uri. Jamstvo za sigurno in hitro dostavo blaga.

Konkurenčna tarifa.

Poleg tega prevaža vse vrste trgovskega blaga, pohištvo v Ljubljani in na deželi, po konkurenčnih cenah. 13271a

r— Opozorilo. Lastnike koles opozarjamo, da morajo po nalogu kr. banske uprave prijaviti do konca meseca v občinski pisarni svoja vozila.

r— Huda nevihta. V petek zvečer je divjala nad našim mestom in okolico huda nevihta. Med nalivom je udarila strela v stanovanjsko hišo pri kolodvoru, v kateri so nastanjeni železniški uradniki in nameščenci. Razen velikega strahu, razbitih šip in razpolovljenega dimnika ni bilo večje nesreče. V okolici Mavčič in Bistrice pri Podbrezju je napravila toča, ki je padala popoldne, mnogo škode.

Iz Tržiča

e— Izprememba v službi. Strokovni učitelj na meščanski šoli g. Karol Strbenk je premeščen na novo ustanovljeno šolo v Novem mestu. Služil je v Tržiču komaj eno leto, pa si je stekel splošno priljubljenost s svojo delavnostjo na izvenšolskem prosvetnem polju. Na sokolskem odru je nastopal kot eden najboljših igrancev in režiserjev. Igre »Gozd« si bo Tržič še dolgo zapomnil, tako lepo in globoko je bila podana. Tudi s šolsko mladino je priredil več igrice in uprizoritev. K imenovanju čestitamo g. Strbenku z željo, da se tudi na novem službenem mestu spominja prijateljev tržičkih dni. Na njegovo mesto pride absolvent višje pedagoške šole v Zagrebu g. Oman, znani sportnik nogometaš, ki se bo gotovo zavzel za razvoj tržičkega Sportnega kluba, ki prav pogreša večje roke pravega trenerja.

e— Svež grob. Nagle smrti je umrla šivilja gđ. Marija Kalanova, stanujoča v Zadržnem domu. Bila je obče spoštovana obrtnica in so jo njeni tovariši počastili na njeni zadnji poti z ubranim petjem. Velika udeležba pri pogrebu je dokazovala, kako je bila priljubljena.

e— Vpisovanje v obrtno in trgovsko nadaljevalno šolo bo v ponedeljek od 14. do 18. v pisarni ravnateljstva meščanske šole. Vpisnina znaša kakor vsa leta doslej za obrtno-nadaljevalno šolo 30 Din, za trgovsko pa 100 Din. Pouk se prične 5. oktobra.

e— Novo prometno zvezo smo dobili v preteklih dneh z Ljubljano. Potniški promet oskrbujejo poleg avtotaksijev 3 veliki avtobusi, a za blagovni promet pa smo bili dosedaj vezani le na železnico. V minulih dneh pa je pričela trdka »Brzopromet«, avtomobilska prevozniška družba, Ljubljana, Miklošičeva cesta 4, z rednim dnevnim prevažanjem tovornega blaga s tovornim avtomobilom, in to po konkurenčnih cenah. Našemu trgovstvu in obrtništvu bo podjetje gotovo v korist. Opozarjamo na oglaš trdke med »Domačimi« vestmi.

Iz Škofje Loke

e— Telovadni nastop sokolskega društva v Slov. Bistrici ne bo 5. okt. t. l. kakor je bilo nedavno javljeno, temveč danes na Črešnjecju, kamor se bo vršil propagandni izlet in se bo ustanovila tam naša 2. sokolska četa. Svirala bo domača godba, ki se utegne razviti v sokolsko fanfaro, kar bi za Črešnjecjve in za matično društvo v Slov. Bistrici značilo lepo pridobitev. Nastopijo vsi moški in ženski oddelki s prostimi vajami in na orodju. Zbirališče članstva je pred Okrajno hranilnico od koder je določen skupni odhod ob 13. Opozarjamo vse — predvsem pa ne telovadeče, da ne zanemarijo tudi tokrat svojih sokolskih dolžnosti in polnoštevilno pohitijo na Črešnjecje. Sosedna društva, zlasti še bližnji četo iz Pragerskega vabimo, da se nastopa udeležijo. Sličen izlet je za letošnjo jesen projektiran še za Polječane.

e— Zaslužek mladini! Deco pa tudi odrasle ljudi opozarjamo, da je sedanjí čas prikladen za zbiranje raznih rastlinskih plodov, ki pri prodaji vendarle vržejo par dinarjev. Poleg zdravilnih rastlin, divjega kostanja, želoda in žira se lahko prodajo tudi plodovi divje vrtnice, češmina, črnege in bele trna, dreva in tako zvane »farske kapice«. Plodove je le treba očistiti, oprati in jih posušiti, kakor jih vzamemo v nakup trgovci z usnjem.

e— Vandalizem. Več vnetih članov škofojeloške SPD je letošnjo pomlad z lastnimi sredstvi oskrbelo Lubniku pripravno kaseto s štampiljko in zvezkom za podpis. Doslej neznani falotje pa so kovinsko šatuljo iztrgali iz zabetoniranih tal, jo precej od vrha Lubnika zavrgli, ter so obenem odnesli zvezek s štampiljo. Ob takih nepopolnih razmerah pač ne bo kazalo narejati naprave iznova.

Z Jesenice

e— Prvi sokolski nastop na Blejski Dobravi. Sokolski društvi Koroska Bela — Javornik in Jesenice priredita v nedeljo z jeseniško sokolsko godbo na čelu izlet na Blejsko Dobravo, kjer se bo vršila na obširnem dvorišču bivše gosline pri Zajcu ob 15. javna telovadba, da moralno in gmočno podprejo mladega domačega Sokola, ki se je ustanovil šele pred mesecem. Nastop bi se imel vršiti že minulo nedeljo, a ga je žal preprečil celodnevni dež in občutni hlad. Sokolsko članstvo ter prijatelji Sokolstva z Jesenice, Javornika, Radovljice, Gorji, Bleda, Bohinja in ostalih krajev zgornjega gorenjskega kota, se vljudo vabijo, da se te prve sokolske prireditve na Dobravi v čim večjem številu udeležijo.

Iz Kamnika

ka— Vpisovanje na obrtno nadaljevalni šoli bo v nedeljo, 28. septembra od 8. do 10. dopoldne na deški osnovni šoli. Zaradi razdelitve učencev po razredih se morajo zglastiti ta dan vsi vajenci in prinesiti s seboj po 20 Din vpisnine. Pouk se prične v nedeljo 5. oktobra.

Iz Zagorja

e— »Kalvarijca«, vojno igrice, ki so jo z velikim uspehom uprizorili združeni igralci doline, 50 po številu in sicer v korist kritja stroškov za spomenik padlim vojakom zagorske fars, se bo v ugodnem vremenu ponovila danes, v nedeljo. Začetek točno ob 18. na stadionu Zadržnega doma. Preteklo soboto so prišli ljudje iz vseh okoliških vasi, a so se morali razočarani vrniti, ker bi nemoten potek igrice, ki se odigrava na prostem, oviral dež, ki se je proti večeru vnil.

Poslednja kreacija Paris Rêve d'or L.T. PIVER PARIS

z— Obrtno-trgovsko nadaljevalna šola v Toplicah pri Zagorju se začne v nedeljo, 5. oktobra. Otvorjenih bo osem razredov, šest moških in dva ženska. Gojenci se ne bodo posebej vpisali. Vsa pojasnila daje šolski upravitelj g. M. Pelko.

z— Običajna tombola Sokola se bo vršila v nedeljo, 5. oktobra, na letnem telovadišču. Dobitki so bogati in je poleg 200 malih dobikov pripravljenih za tiste, ki bodo srečni, tudi 9 tombolskih dobikov. Prva tombola je šivalni stroj ali 3000 Din, potem prašič ali 1000 Din. Ostali tombolski dobiki so razne gospodinjske garniture, moka, obleka in dve odeji. Tablice so po 3 Din in jih lahko kupite v trgovinah. Ni izključeno, da bodo na dan tombole že vse razprodane.

Iz Trbovelj

t— Promenadni koncert rudniške godbe se bo vršil danes ob 16. pred rudniško restavracijo.

t— Vpisovanje na obrtno nadaljevalno šolo bo za vajence v sredo od 17. do 18. za vajenke pa v četrtek ob isti uri na Vodah.

t— Rudarska nadaljevalna šola v Trbovljah prične z rednim poukom 6. oktobra, vpisovanje pa bo v dneh od 1. do 6. oktobra in sicer na deški osnovni šoli v Trbovljah 2. Vodstvo šole opozarja, da bodo imeli absolventi te šole po izpolnjenem 18. letu prednost pred drugimi delavci pri sprejemu v službo pri TPD, na kar se opozarjajo tudi starši 15 do 18 let starih sinov, ki so še brezposelni.

t— Prireditve. 12. oktobra priredi gasilno društvo Trbovlje — trg trgatev grozdja v dvorani gospe Fortetove, na kar že sedaj opozarjamo, ker bo dekoracija in prireditve nekaj povsem novega.

Iz Višnje gore

vg— Davčna uprava je izdala poziv za napoved zgradarine za l. 1931. Vsi hišni posestniki se opozarjajo, da vložijo prijave za zgradarino v času od 1. do 31. oktobra, da se izognejo kazni. Potrebna navodila so razvidna iz razglasov na občinskih deskah. Pri županstvu so na razpolago tudi potrebne tiskovine.

vg— Sokolski oder. Naši vrli igralci so pod vodstvom svojega režiserja in društvenega prosvetarja hr. Thurnherja že započeli s študijem raznih iger za zimsko sezono. Kot prvo nameravajo uprizoriti že v najkrajšem času Finžgarjevo dramo »Razvalina življenja«. Ker je po zimi življenje na deželi zelo monotono, pričakuje prebivalstvo Višnjegore prav z veseljem zopetnega odrskega delovanja. Z dosedanjimi nastopi so igralci že ponovno dokazali svojo zmožnost. Saj igrice »Gozd« ali »Veleja« zahtevata že dokajšnjo šolo. Seveda pa je združeno udeleževanje na našem odru s precejšnjim samozatjevanjem. Ni ravno posebno prijetno, cel dan biti pri svojem poslu, ob večerih pa študirati igrice za uprizoritev; to pa v svojo je potrebno dokaj odločne volje in pa idealizma.

Iz Novega mesta

n— Izpred novomeškega sodišča. Jože T. iz Pijave gore je stal v petek pred sodniki zaradi uboja Janeza Janka in težke telesne poškodbe, izvršene nad Ivanom Kaplarjem. Krvavi dejanji je storil dne 6. julija, in sicer tako, da je Janku prizadel z bodalom v vratno mišičevje več globokih ran, prerezal žilo odvodnico, kar je povzročilo izkrvavljenje in je nastopila takojšnja smrt. Kaplarja pa je težko poškodoval z vbodi. Sodišče je mladega ubijalca obsodilo na 5 let in 2 meseca robjne. Franc M. iz Rake je 8. junija udaril s ključcem po desnem očesu Josipa Jordana ter mu povzročil hudo poškodbo. Jordan je izgubil desno oko. Sodišče je surovežu prisodilo 1 leto ječe. — Josip L. iz Vel. Brusnice je nevaran dolgoročnež. O tem so se uverili tudi sodniki, pred katerimi se je moral zagovarjati za tatvino, izvršeno na Ratežu. Prisodili so mu 6 mesecev zapora. — Vršila se je nato tajna razprava proti 44-letnemu posestniku Alojziju K. iz okolice Radeč in njegovi 22-letni hčerki, ki sta pred meseci v domači zidnici grešila zoper 6. božjo zapoved. Obeta je sodelati zoper 6. božjo zapoved. Obeta je sodelati zoper 6. božjo zapoved.

dišče obsodilo na 4 mesece, hčerko pa na 2 meseca zapora, pogojno za leto dni.

n— Ponovna javna anketa. Županstvo je sklicalo za četrtek javno anketo o imenovanju trgov, cest in ulic. Prišli so na vrsto najrazličnejši predlogi z imeni naših slavni mož. Ker pa se ni odzvalo zadostno število občinstva, je županstvo sklenilo, da se bodo sprejemali tudi pisni predlogi. Pred prihodnjo občinsko sejo pa bo ponovno sklicana javna anketa. Med raznimi predlogi je padel tudi glas za nestorja slovenskih prirodoslovcev in geografov g. prof. Ferda Seidla. Zdi se nam, da je pač res že čas, da postanemo Slovenci hvaležni še živim našim kulturnim stebrom in jim vsaj nekoli izkažemo priznanje.

Iz Krškega

kr— Sokolska prireditve. Za pravilčno igrice s petjem in plesom, ki jo priredi sokolsko društvo v Krškem v soboto, 4. oktobra ob 20. in nato še v nedeljo ob 16. vlad izredno zanimanje. Kakor smo poučeni, bodo v režiji br. Leopolda Levstika, sres. šol. nadzornika v Krškem, nastopili v navaden igri naši sokolski malčki. Cisti dobiček je namenjen za gradbeni fond potrebne Sokolskega doma v Krškem. Igra je dobro naštudirana in so pripravljene tudi sijajni pravilni kostumi. Krški sokolski salonski orkester pod vodstvom br. J. Pfeiferja spremlja pevske točke in balet in igra tudi v odmorih. Vstopnina običajna. Predprodaja vstopnic v trgovini br. Hočevarja. Pričakuje se udeležba ne samo od strani meščanov temveč tudi iz okolice. Vabljeni so torej vsi Sokoli in prijatelji šolske mladine, nihče pa naj ne pozabi pripeljati s seboj svojih malčkov, ki se jim bo nudilo par uric zabave in ne dolžnega veselja.

Iz Slov. Bistrice

sb— Davčne napovedi za odmero zgradarine za leto 1931, se morajo vložiti osebam ali pisмено pri davčni upravi v Slov. Bistrici v času od 1. do 31. oktobra. Prijave vložite na predpisanih obrazcih, ki se dobijo v občinski pisarni za vsak objekt posebej. Kdor napovedi ne bo oddal, plača 3 odst. odmerjenega davka, oziroma 10 odst. tega davka več, če prijave tudi na pisni pismo poziv davčne uprave ne predloži.

sb— Sejem dne 24. t. m. je bil slabo obiskan, dasi ni manjkalo prilike za ugodno prodajo vsakovrstne živine. Prišli so kupci iz Italije in (neobičajno) celo iz Kranjske. Dogon živine je znašal 107 volov, 2 bika, 70 krav in 20 telic. Prodalo se je 70 glav, kar je razmeroma mnogo. Prihodnji sejem bo 28. oktobra.

Celje
Narodni dom

Iz Braslovca

br— Poroka. V nedeljo se je poročil v Celju g. Ivan Lovše iz Petrovč z gđ. Ido Orešnikovsko z Polzele. Med povabljenimi gosti na svatbi se je nabralo 351 Din za sokolsko društvo na Polzele. Mlademu simpatičnemu sokolskemu delavcu in njegovim živilnim družici naše iskrene čestitke!

br— Popravila na cesti Letuš-Mozirje vidno napredujejo. Ker se je pokvaril cestni valjar so se dela na cesti ustavila le za par dni do temeljite popravila valjarja.

Iz Mozirja

mo— Osebnosti. Tukajšnji rojak p. Maks Goričar se je vrnil iz Aumetza v Franciji, kjer je dva meseca bil namestnik na oddih odseljenega duhovnika. Učiteljica Franja Ložarjeva je premeščena v Naklo. Naslednika še ni.

mo— Mozirska kočja je bila zatvorjena v soboto 20. t. m. Do zopetne otvoritve je ključ na razpolago v hotelu »Pri pošti«.

mo— Hmelj. Prve količine hmelja so bile tu prodane pretekli teden kg po 6 Din. Drugi producenti pa še hočejo počakati, češ: »Pri taki ceni je pač vseeno!«

mo— Premovanje rodovniške živine moziške živinorejske zadruge se bo vršilo 4. oktobra na sejmščini. Vabijo se zainteresirani, ker jim je dana priložnost, da nakupijo dober plemenski material.

Iz Sočanja

št— Reflektantom na vodovod je izdala mestna občina razglas, v katerem veli, da se pogreša več hišnih lastnikov, od katerih pričakuje, da bodo vzeli vodo, pa se še niso prijavili kot odjemalci. Ker se bo z delom na omrežju po mestu samem že v 14 dneh začelo, je potrebno, da v svojo nabavo potrebnega materiala občina ve za število odjemalcev. Naj se do 1. oktobra prijavijo, ker stroške na priključku za te nosita občina sama, zamudniki, ki se bi prijavili po 1. oktobrom, bodo pa morali plačati po priključku 610 Din.

št— Tombola vojnih invalidov v Sočanju, ki bi se morala vršiti že 7. t. m., je preložena na poznejši čas. Glavni dobitke je osebnih avtomobil. Srečke se dobijo pri vseh organizacijah vojnih invalidov, v Sočanju pa v raznih trafikah. Nakup srečk iz človekoljubnih razlogov priporočamo.

št— Izgubljena je bila na poti od trgovine Mravljak do Ravljeneve hiše zlata zapetna ura ter na poti od hotela »Jugoslavije« do Zimavceve gostilne listnina. Lastnika naprosta poštenega najditelja, da odda te predmete proti primerni nagradi v občinski pisarni.

Iz Poljčan

p— Zopet nesreča pri delu. Komaj je minil dober teden od tega, ko smo poročali o nesreči, ki se je pripetila nekemu delavcu v K. tovarni, že se je druga primerila pred nekaj dnevi v Makolah delavcu Antonu K. Zaposlen je bil s tovarnišem v kamnolomu, kjer so drobili kamenje za popravilne ceste. Po čudnem naključju pa je nenadoma eksplodirala mina in kamenje, ki se je razneslo na vse strani, je omenjenega delavca tako hudo poškodovalo na glavi, da so ga morali odpeljati v mariborsko bolnico. Sodelavec je odnesel le lažje poškodbe.

p— Nova cestna razsvetljava. V zvezi z novo elektrarno, ki jo je postavil g. Fr. Vezjak v Poljčanah, je tudi nova cestna električna razsvetljava skozi Sp. Poljčane, ki so bile doslej v temi. Napravo je oskrbel občan Brezje, katere župan je marljiv podjetnik. Da pa bi bila razsvetljava popolna in neprekinjena med občinama Pekel (ki ima že od prej električno cestno razsvetlavo) in Brezje, je potrebna vmes in to med gostilno Gajšek in gasilnim domom še ena žarnica.

Iz Gor. Radgone

gr— Premestitev. Komandir tukajšnje orožniške postaje narednik vodnik g. Franc Rettel je imenovan za zastopnika vodnika orožniške čete ter premeščen v Mursko Soboto. Po kratki službeni dobi v Gornji Radgoni je minuli četrtek predal posle naredniku II. g. Stefanu Žiži. G. Rettel želim na novem mestu mnogo uspehov.

gr— Spremembe pri Sokolu. Zaradi odselitve br. Janka Slovenskega in br. Valterja Potočnika sta od starešinstva župne uprave v Mariboru imenovana za društvenega prosvetarja br. Rihard Mueller ter za načelnika br. Franjo Stanovšek. Ker društvo nima svojih primernih in potrebnih lokalov, se bodo v zimskem času vršila vsa predavanja in sestanki za članstvo v 5. razredu osnovne šole.

gr— Osebnosti. Po službeni potrebi je premeščen dosežani komandir orožniške postaje v Slatini Radenih, orožniški narednik II. klase g. Ivan Beton, za komandirja orožniške postaje v Križevcih pri Ljutomeru. Bil je splošno priljubljen v vsej okolici. Želim mu na novem mestu enake priljubljenosti in mnogo uspeha!

gr— Prvi uradni dan gremija trgovcev se bo vršil v Gornji Radgoni dne 3. oktobra ob 10. do 13. naka se opozarjajo zainteresirani. Ti uradni dnevi se bodo vršili do preklica redno vsak prvi petek v mesecu.

gr— Česti požari v gornjeradgonskem okolišju. Ni se še prebivalstvo Gornjega Prekmurja prav pomirilo zaradi strahu ob požarni nesreči v Toplicah, že se je ruščica petelin zopet pojavil in sicer v noči od torke na sredo. Okrog polnoči je začelo goreti gospodarsko poslopje posestnika Leona Veržela v Dragotinčih; na dostojen najpogostejši način je nastal požar v hlevu in ognjeni žbuzi so kaj hitro zajeli celo gospodarsko poslopje, ki je bilo deloma

leseno, deloma zidano. Razen poslopja, ki je zgorelo skoro do tal, je zgorela vsa slama, krma za živino in precej gospodarskega orodja. Gasilcem, ki so prihleteli od blizu in daleč iz Okoslavcev, Sv. Jurja ob Ščavnici in Slapincev, je po dvurnem delu uspelo požar lokalizirati. Škoda je ocenjena na 25.000 Din zavarovalnina pa iz naša 20.000 Din. Domneva se, da je požar zanetila zlobna roka, vendar pa ni izključeno, da je v tem času, ko hodijo sosedje in mladina na kožuhovalne in prešanje jabolčnika, kdo mimoidočih odvrget odpadke cigarete.

Iz Ljutomer

lj— »Gofica Marica«. Naš »Sokol« otvori novo sezono s priljubljeno opereto »Gofica Marica«, ki je na pomlad privabila v Sokolski dom ogromno število gledalcev. Prva predstava bo v nedeljo, 5. oktobra ob 15. Zasedba ostane prvotna. Sodeloval bo društveni orkester, pomnožen z nekaterimi odličnimi godbeniki od drugod, zato je pričakovati, da bo uprizaritev pevsko kakor godbeno zopet na visko. Vest o ponovitvi operete je vzbudila živo zanimanje. Posetnikom izven Ljutomer priporočamo, da naroče vstopnice že v predprodaji v trgovini Repič. Železniška zveza je na vse strani zelo ugodna.

lj— Smrtina žena. Po dolgem bolehanju je umrl Maks Ravnič, sin progovnega čuvaja in učenec 6. razreda osnovne šole Bil je zvest član »Sokola« in naraščaja, ki ga je tudi spremljal do preranega groba N. p. v m!

RAZGLAS

Gospodarski odhod za mestni imetek v Metliki razglašja, da se bodo oddajali prostori kramarske stojnice kakor običajno vsako leto in sicer za 1 leto v najem na veliki Mišolski sejmi dne 30. septembra 1930 od 9. ure naprej.

Načelnik gospodarskega odbora
WEISS FRANC 13263

OTROŠKI ZDRAVNIK

Dr. Dragaš

ZOPET REDNO SPREJEMA
Beethovnova ulica št. 15. 13311

Otroški plašči - - -

in obleke

v veliki izbiri pravkar dospeli

M. Kristofič - Bučar

LJUBLJANA, Stari trg št. 9.

Specialna trgovina za dame in otroke.

Cene skrajno solidne. 13292

Kupujte samo

PENKALA BATERIJE

ker goré najdalje! 306

Röntgenolog

primarij dr. KUNST

ne ordinira od 1. — 15. oktobra

SANOFORM

izvrstno toaletno in čistilno sredstvo se dobi v vseh lekarnah in drogerijah. 160

POZOR!

V nedeljo, dne 5. oktobra vsi na vinski trgatve, ki se bo vršila v novozgrajeni dvorani gospoda K. Ocepka na Hrušici. Vsi prijatelji sladkega grozdja in dobre kapljice se vljudo vabijo. Začetek ob 3. uri popoldne. Na svidenje!

Konjsko meso

se prodaja vsak dan sveže. Dobe se klobase in salame različne vrste. Kupijo se tudi konji za klanje. 13252

Marinšek Ivan in Maria

Prečna ulica št. 6.

Prosim, zabeležite si št. telefona 3073.

Oglejte si otomane

v različnih vzorcih od 550 Din naprej, patent divane od 1500 Din, salonske garniture od 1800 Din, peresnice od 290 Din, madrace - afrike, močno blago, 240 Din. Vsa popravila izdeluje točno in najceneje le 13286

SAJOVIC,

LJUBLJANA, Stari trg št. 6.

OBJAVA

Uprava Državnih monopolov odraža 27. oktobra t. g. I. ofertalno licitacijo za nabavko avtomobilskih guma. Za uslove obratiti se industrijskom oddelku IM Br. 13731. Štampana je u »Službenim novinama« Br. 217 od 23. septembra t. g. A. A. 13330

lj— Glede trgatve razglašja sresko načelstvo, da ne sme nikdo pričeti z njo pred 15. oktobrom. Za zgodnje sorte na pr. portugalko, Bouvierjevo ranino itd. je določen 1. oktober, sicer pa te sorte že povsod berejo, ker je letos prej zrela kot druga leta. Če bo še deževalo, bo treba tudi druge sorte prej pobrati. Za bratev pred določenim rokom mora vsak vinogradnik vložiti posebno utemeljeno prošajo na sresko načelstvo.

lj— Škoda po vltomu v Senčarjevo trgovino je ugotovljena na približno 26.000 dinarjev. V ponedeljek popoldne se orožniki privedli v tukajšnje sodne zapore tudi tri cigane iz Tišine v Prekmurju, ki so osumljeni, da so te dni vltomili v trgovino Josipa Kosija v Križevcih. Mestna občina je nočnega čuvaja, ki ni znal poklicati orožnikov ne redarja, odpustila iz službe.

lj— O vltomu v trgovino g. Metoda Senčarja nam še poročajo, da je zavarovalnica »Slavija« že izplačala oškodovancu ves znesek, na katerega je bila škoda ocenjena in sicer 27.285 Din. G. Senčar je svojo zalogo blaga zavaroval šele nekaj dni pred vltomom na pripravljanje tukajšnjega zastopnika zavarovalnice.

Iz Murske Sobot

mr— Cement za gnojšča. Banska uprava Dravske banovine je poslala podružnici Kmetijske družbe v Murski Soboti 24 vagonov cementa po polovični ceni za že določene prošnje. Ker bo nekaj cementa preostalo, se lahko prikladi pri predsedniku podružnice tudi oni kmetovalci, katerim sedaj cement še ni nakazan, pa bi radi gnojšča še letos napravili.

mr— Obrtno-nadaljevalna šola v Dolnji Lendavi se otvori s 1. oktobrom. Lani je po čudnem naključju mirovala, letos pa se otvorijo vsi trije letniki in sicer: pravniška ter I. in II. letnik. Vsi obrtni mojstri se opozarjajo, da pravočasno vpošljejo vajece k vpisovanju in pouku.

mr— Še k poročilu o zadnji predstavi. V našem poročilu o igri »Kamela skozi uho šivanke«, ki se je ponovila tudi v nedeljo popoldne ob nižjih cenah, nam je tiskarna izpustila eno vrsto, v kateri se je posebno pohvalno omenjal g. Ramovš, ki je iz poročila popolnoma izostal, čeravno je bil njegov nastop izmed najbolj posrečenih.

mr— Družba v gradu Szapary. Dosedaj je bilo prodano od preničenj v gradu g. Szapary skupno približno 3.000.000 dinarjev. Kakor se iz tega vidi, bo družba trajala še precej časa.

mr— Zakaj se store občinski sklepi? Občina je sklenila že v poletju, da že letos tlakuje Kolodvorsko ulico. Zima je pred duri — o tlakovanju pa ni govora. Če pa zavira delo uprava bolnice, ki bi morala podreti svojo nemogočo ograjo in napraviti novo, za kar ima kredit že itak odobren, jo prosimo, da naj ima usmiljenje, če že ne do prebivalcev, ki morajo na kolodvor, vsaj do svojih lastnih bolnikov.

mr— Občina je odstopila brezplačno prostor na pokopališču za skupni grob vojakom, ki so padli v bojih za Mursko Sobotu.

Iz Prekmurja

pm— Živinska razstava v Puconcih. Rodovniški odsek v Puconcih bo imel živinsko razstavo na sejmščini 29. t. m. z začetkom ob 10. Ker je bil ta odsek prvi nastavljen v srezu M. Sobota, bo ta razstava, za katero je že veliko zanimanje, res svojevrsna. Ljubitelji napredne živinoreje, udeležite se razstave polnoštevno!

pm— Zlomil si je nogo. Jonaš Stepan, posestnik v Predanovcih, je v noči na 24. t. m. šel pogledat na dvorišče. Na stopnicah pa mu je spodrsnilo in je tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo. Poškodba je za moža tem nevarnejša, ker ima revmatične noge.

pm— Povožil je vlak v Puconcih dve v voz vpreženi kravi posestnika Franka Francsa. Na vozu sedečemu posestniku se ni dogodilo nič.

SPORT

Današnje prvenstvene tekme v Ljubljani

Ob 9.30 se srečata na igrišču ASK Primorja SK Natakari: SK Korotan, Benjamin LNP. — Tekma obeta biti zanimiva in je izid popolnoma negotov. Natakari ima za seboj pač več prvenstvenih sezon, toda ta plus izravna voljo in elan SK Korotana. Tekmo vodi s. s. g. Setina.

Popoldne se vršijo 4 prvorazredne prvenstvene tekme in sicer na igrišču Ilirije ob 14.15 Ilirija rez.: Svoboda rez., ob 16. uri Ilirija I.: Svoboda I.; na igrišču Primorja ob 14.15 Hermes, rez.: Grafika rez., ob 16. Hermes I.: Grafika I.

Dočim je v tekmi Ilirija: Svoboda favorit Ilirija, ima Hermes v Grafiki nasprotnika, ki je preteklo nedeljo nudila Svobodi jako trd odpor.

Ilirija je pridno izrabila poletno sezono in odigrala več internacionalnih tekem in v splošnem dosegla prav lepe uspehe doma in zunaj. Tudi ljubljanska Svoboda je absolutno več gostovanj izven Ljubljane in povsod častno zastopala slovenski sport. Tekma bo nudila jako zanimivo in napeto borbo, ker bosta Ilirija kakor tudi Svoboda skušali doseči najboljši rezultat. Tekmo vodi s. s. Ochs iz Celja. Kot predtekma se vrši tekma rezerv. Sodnik g. Kramaršič.

Na igrišču Primorja se bo vršila ostra borba za točke. Staro, rutinirano moštvo Hermesa ima za nasprotnika novince I. razreda, ki ga nikakor ni podedevati. Pri Hermesu so opazili že v prejšnjih prvenstvenih bojih nestalno formo, tehnično sicer visoko izvežbano enajstorico in ako potrjuje današnji nastop Hermesa to našo trditve, zna agilno moštvo Grafike izrabiti to v svojo korist in zasigurati si eno, če ne celo 2 točk.

Tekmo vodi s. s. g. Pevalček. V predtekmi se srečata rezerv. Sodnik s. s. g. Mahkovec.

Propagandni damski in moški miting SK Ilirije

Včeraj se je pričel na igrišču Ilirije damski in moški propagandni lahkoatletski miting, ki je uspel v vsakem pogledu. Na startu je bilo okoli 100 tekmovalcev obojega spola, za Ljubljano prav lepo število. Nastopili so samo tekmovalci obeh naših vodilnih klubov Ilirije in Primorja. Miting je

bil prav dobro organiziran, delovali sta dve juriji tako, da sta se vedno vršili dve točki naenkrat. Doseženi rezultati so zelo zadovoljivi, posebno je treba omeniti posamezne juniorje, ki so v kroglu in skoku v višino pokazali prav dobro tehnično izvežbanost. Najboljši rezultat dneva je pa brez dvoma skok v višino Tratkove ki je z rezultatom 148 za 2 cm zboljšala svoj lastni jugoslovanski rekord. V naslednjem podamo rezultate.

Tek 60 m dame, predteki: 1. predtek: 1. Santel (P) 8.7, 2. Pustisek M. (I) 9, 3. Hafner (I); 2. predtek: 1. Kezele (I) 9.3, 2. Jančič (I) 9.4, 3. Rupel (I).

Tek 100 m dame finale: 1. Santel 143, 2. Jančič 145, 3. Hafner.

Tek 800 m dame: 1. Adler 2:53.4, 2. Dobler (obe I).

Stafeta 4 x 100 m finale: 1. Ilirija I (Petrč, Rupel, Kezele, Jančič) 61, 2. Ilirija II (Adler, Hafner, Pustisek, Urbis) 61.4.

Skok v višino, dame: 1. Tratkova 148 cm bolje od jugoslov. rekorda, 2. Pustisek M. 120 cm, 3. Kezele 115 cm (vse I).

Skok v dalj: 1. Tratkova 481 cm, 2. Santel (P) 469.5 cm, 3. Kezele 411 cm.

Met krogla 4 kg: 1. Jerina 819.5 cm, 2. Petrič 809 cm, 3. Pustisek R. 792.5 cm (vse Ilirija).

100 m seniorji predteki: 1. predtek: 1. Skok (P) 11.5, 2. Perovič (P) 11.8, 3. Jug (P); 2. predtek: 1. Zupančič (I) 12, 2. Puc (P) 12.4, 3. Orel (I).

Skok v višino seniorji: 1. Zupančič (I) 160, 2. Medica (P) 160, 3. Oroszy (I) 155.

Met krogla seniorji: 1. Stepišnik II (I) 11.25, 2. Lojk (I) 11.25, 3. Zupančič (I) 11.24.

Met diska seniorji: 1. Slamič (P) 34.99, 2. Stepišnik II (I) 34.33, 3. Banko (I) 33.81. Razmeroma zelo dobri rezultati.

60 m juniorji predteki (letnik 1915—17): 1. predtek: 1. Glavnik (I) 8.4, 2. Tiran, 3. Gogala I. (vsi I); 2. predtek: 1. Vesjenjak (I) 8.2, 2. Umek (P) 8.6, 3. Lamut (I).

100 m juniorji (letnik 1912—14) finale: 1. Kovarčič 12.5, 2. Sintič 12.8, 3. Ribnikar (vsi P). Kovarčič je v predteku dosegel čas 12.3.

Skok v višino juniorji (1912/14): 1. Stare 150, 2. Pustisek 150, 3. Agreš 145 (vsi I).

Met krogla juniorji 5 kg: 1. Pustisek (I) 12.72, 2. Agreš (I) 12 m, 3. Putinja (P) 11.45.

Rezultati v tekih bi bili boljši, vendar je bilo tekalšče radi dežja nekoliko mehko.

Plavalno prvenstvo srednjih šol

Prvi waterpolo tekmi.

Včeraj popoldne se je pričelo na kopališču Ilirije plavalno prvenstvo srednjih šol, za katero vlada upravičeno prav veliko zanimanje. Med tekmovalci so znana imena naših plavalcev in plavalk, ki so nastopili že v hudih bojih za državno prvenstvo. Koliko imamo v Ljubljani plavalnega materiala, se vidi tudi iz tega, da so se za waterpolo turnir prijavila nič manj kot štiri moštva, in sicer Tehnična srednja šola, državna realka, klasična gimnazija in realna gimnazija.

Tekmovanja so se pričela včeraj popoldne z dvema waterpolo tekmama. V prvi je Tehnična srednja šola porazila klasično gimnazijo s 3 : 1 (1 : 1), v drugi pa je moštvo realke nadvladalo realno gimnazijo z 1 : 0 (1 : 0). Prvo tekmo je sodil gospod Kramaršič, drugo pa prof. Kuljiš, oba dobro.

Po včerajšnjih tekmah sodeč razpolaga realka z najboljšim moštvom, ki utegne v turnirju najbrže tudi zmagati. Dobro moštvo tvorijo tudi igrači realne gimnazije, vendar pa igrajo nekoliko preostro.

Tekmovanje se danes ob 9. donoldne nadaljuje, in sicer s plavalnimi točkami.

Sportni drobci

Zagrebski listi javljajo, da še ni gotovo, ali se bo lahkoatletska reprezentanca udeležila Balkanskih iger, ki se vršijo od 6.

do 12. oktobra v Atenah. Vzrok leži kar vedno pri nas v finančnem vprašanju. Merodajni krogi dosedaj še niso dovolili subvencije, brez katere bi bil odhod naše reprezentance nemogoč. Vendar zadnja odločitev še ni padla. Nikakor ne bi bilo nam v čast, ako bi naši atleti manjkali na tej prireditvi. Iz prestižnega ozira smo dolžni, da pošljemo svojo reprezentanco, ker bi sicer morale že pred šestim meseci odpovedati svojo udeležbo. Tudi s sportnega stališča bi bila velika škoda, ako bomo manjkali v Atenah, ker so naši atleti mnogo bolj pripravljeni nego lani in nam je zmaga nad Bolgarijo in Rumunijo skoraj gotova. Z Grčijo pa bi se borili za prvo odrsno drugo mesto.

WAC prirediti danes mednarodni lahkoatletski miting, na katerem bo startalo tudi nekaj jugoslovanskih atletov, in sicer Buratović, Rittig, Predanič in dr. Narančič. Buratović bo startal v treh disciplinah, v teku na 110 m z zapetkami, v skoku v daljavo in v skoku ob palici.

Statistika najboljših evropskih rezultatov v skoku v daljavo dokazuje lep napredek v tej disciplini. Nič manj kot enajst skakačev je doseglo 7.3 m boljše rezultate. Evropski rekord je postavil Hamburgčan Koecherman s 7.61. Sledijo mu Balogh (Madžarska) 7.45, Svenson (Svedska) 7.42, Moelle (Nemčija) 7.41, Hallberg (Svedska) 7.38, Biebach (Nemčija) 7.34, Peters (Holandska) 7.33, Meier (Nemčija) 7.34, Dobermann (Nemčija) 7.32, Szabo (Madžarska), ki je nedavno startal na mitingu Primorja v Ljubljani, 7.31, De Boern (Holandska) 7.30.

JNS je anuliral semifinarno tekmo za savezni pokal med Sandom in bograskim Sokolom, na kateri je zmagal Sand. Po nova tekma se bo vršila 12. oktobra.

Smočarski klub Ljubljana naznanja svojim članom tekmovalcem, da pričnejo obvezni telovadni treningi v torek dne 30. t. m. ob 19.30, in sicer v telovadnici na moškem učiteljskem, vhod ženske učiteljice. Vabljeni so k treningom tudi nečlani, odnosno oni člani kluba, ki se nameravajo v bodoče posvetiti tekmovalstvu.

ASK Primorje. Naslednji igralci naj bodo danes ob 10.30 na našem igrišču: Jančigaj, Hassl, Svetic, Uršič, Slamič, Jug I., II., Erman, Jež, Zemljak, Radi treninga. Prinesite opremo seboj. Trening je strogo obvezen. Ob 16. trening-tekma s SK Mladiko na igrišču Mladice. Naslednji igralci naj bodo ob 15. na našem igrišču zaradi odhoda: Baum II (Rado), Golob, Lasič, Petrič, Mlinar, Kadunc, Ladiha, Kalcar, Sternad.

SK Slovan. Danes ob 13.30 na našem igrišču trening tekma z Reko. Naslednji igralci imajo biti na igrišču: Globelnic I in II, Marchiotti I in II, Volkar, Potocky, Seunig, Grm, Pirš, Boegl, Klugec, Štegl, Poznik, Znidarič, Marchiotti III. Dalje: Skalar, Peternelj. Opremo prinesite seboj na igrišče.

Sportne vesti z Jesenic. V soboto in nedeljo 20. in 21. t. m. je I. moštvo SK Bratstvo gostovalo v Beljaku proti tamošnjemu I. moštvo Vill. SV. Zmagali so Beljanci z 6:0 (2:0). Kljub porazu Jeseničanov pa je rezultat zadovoljiv in pričja, da je moštvo Bratstva v zadnjem času res v dobri formi. — Najboljši del moštva je obramba. — Drugo tekmo je moštvo odigralo v Magdalenu proti tamkajšnjemu SK Magdalen, kjer pa se tekma zaradi močnega dežja ni mogla odigrati do konca. — Danes ob 15. pa se vrši na sokolskem igrišču v Kurji vasi tekma med I. garnituro Bratstva in ASK Primorja iz Ljubljane. Tekma obeta biti zelo zanimiva, ker je moštvo Primorja na Jesenicah že dobro znano, ko je nedavno porazilo jeseniško Svobodo v razmerju 17:2. Vsa jeseniška sportna publika se vljudo vabi, da se udeleži te tekme, kjer se ji bo nudil res velik in zanimiv sportni užitek. — Rezervno moštvo gostuje danes v Kranju, proti tamošnjemu SO Sokola.

Velour, mošni ševjet, rips in pliš
za damske plahte
velika izbira - nizke cene
R. Miklauc
»Pri škofcu« Ljubljana
Lingarjeva ulica - Me-
darska ul. - Pred škofijo

Double, mošni kamgarn športni ševjet
za fine obleke in suknje
velika izbira - ugodne cene
R. Miklauc
»Pri škofcu« Ljubljana
Lingarjeva ulica - Me-
darska ul. - Pred

KRALJESTVO MODE

Ko pada listje...

Prišel je čas za vsako dobro oblečeno ženo, da poskrbi za svojo jesensko garderobo, ker jo sicer hladni dnevi presenetijo neopripravljenost. Najprej se seveda vprašamo: kaj je najnujnejše? Kakšna vrsta oblačila bi ustrezala modnim predpisom in obenem zadostila našim praktičnim potrebam?

Moda pletenin nam nudi tudi letos veliko izbiri. Grešili bi, če bi pleteno obleko smatrali za izključno sporten model. Zlasti letos se pletenine izdelujejo v najrazličnejših tehnikah. Na izbero je lepih pletenih popoldanskih oblek, originalnih pletenih kostumov in plaščev.

K najpartnejšim variantam prištevamo pač »chenille« pletenino. Kakor nam pove že ime, je to fin, baršunasto mehak proizvod, vendar pa dovolj lahek, da obdrži grazično noto. Zelo m'kavne so tudi takozvane »confette« pletenine, ki predstavljajo vozljaste vzorce na prozornem ozadju, kar nas spominja na tehniko čipk. Ni čuda, doživljajo toliko uspeha! Mnogo prostora zavzemajo v modi pletenih tudi razni progasti vzorci, ki stoje letos v ospredju zanimanja in jih uporabljajo zlasti v trotteurske svrhe. Veliko priljubljenost žanje takozvani pleteni »home-spun«, ki je izredno sportno eleganten. Seveda imamo tudi letos številna karirana pletena oblačila. Vsi ti vzorci pa imajo medle obrise in barve. Le mali pepita vzorci v črno belih, bežeh rjavih in zeleno odtintiranih tonih so ostreje zaznani.

Naša skupina prinaša celo vrsto različnih pletenih modelov za novo sezono. Tu vidimo neštete možnosti, ki nam jih nudi moda pletenin.

Posebno m'kavne so trotteurske obleke, ki jih izdelujejo v raznih tehnikah. Zadnje čase je najbolj priljubljeno že prej omenjeno »vozljasto« pletenje. Obleke so enostavne in prinašajo zvončaste, pa tudi nagubane linije (slika 1).

DESINFEKCIJSKA (razkuževalna) sredstva za vse vrste proizvodov tvrdka

„CHEMOTECNA“

družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10. 158

Kožuhovinasta oprema

na popoldanskih oblekah pomenja dobro došlo modno novost, ki se bo zaradi svoje originalnosti in praktičnosti kmalu udomačila. V pošte pridejo črna, beže ali

siva krzna, ker pristojajo k novim modnim barvam. Naša skica kaže več načinov take opreme, ki je seveda izdelana iz tanko kožne kožuhovine. Najbolj priljubljene so male, cenene kožuhovinaste kravate, ki jih moremo nositi k vsaki obleki.

Zdravniška posvetovalnica

G. G. B. v Lj. Kolikor je mogoče soditi po Vašem opisu, ni vir glavobola še ugotovljen. Če je bolečina stalno v bližini očesne dupline, izhaja vse skupaj morda iz katarja kake dupline, ki je v zvezi z nosno votlino. Ali je glavobol (migrena) v rodnini? Poskusite z izjekičami Impletola, ki doseže, kakor je čitali v strokovni literaturi, presenetljive uspehe. Ampak ne obupajte že po prvi injekciji, če traja bol že 8 let! Vaši podatki so pomanjkljivi, ne vemo za starost, ne za krvni tlak itd. — Ga. R. D. v R. pri Z. Ad 1. V tej starosti je to brez pomena in se popravilo kmalu samo od sebe. Če že hočete, rabilite klizmo z navadno vodo, ampak ne pogosto. Ad 2. Če je že poteklo vsaj 8 tednov in so vsi organi v redu, da nimate torej več nikakih znakov te ali one motnje, se morate redno gibati in vsaj v začetku s previdno telovadbo ojačiti trebušne mišice, ki so precej ohlapne. To dosežemo z vajami, pri katerih upogibamo trup. Pasu ne potrebujete več. — Stanek. Tudi pri Vas je glavobol očitno v zvezi s katarjem kake postranske nosne dupline, ki ga bo treba lečiti v prvi vrsti, da s tem odpravite korenino vsega zla. Skrita vnetja v glavi so pogosto vzrok glavobola, ki je dolgo časa edini simptom takšne bolezni. — F. R. v M. 100c. Mi nisimo tako prepričani, da je bolezen sedaj v kroničnem stadiju, ker je opisani znak najti v vsakem primeru, kadar pomena katar. V takem stadiju se rabijo malo močnejše raztopine vašega sredstva ali srebrove raztopine. Vendar pa je koncentracija zdravila odvisna od bolezni. Močno vnete sluznice ne bomo dražili še z medicamentom, temveč jo pustili pri miru in dajali le čaj in notranja sredstva. Zdravila so strupi in jih dobite le proti receptu. Nalezljivost se dožene s točno mikroskopsko preiskavo gnoj. Ona zelišča nimajo pomena k večjemu, da koristijo toliko kolikor navadni čaj, ki ga predpisujejo zdravniki redno v začetku bolezni. — Ga. S. S. v Lj. Dvomimo, da bi se v tej starosti moglo še kaj storiti, ker je hčerka že v letih, ko preneha fiziološko rasti. Morali bi vedeti, če je nizka rast familiarna ali slučajna. Poskusiti bi bilo še s kakim organskim preparatom, ki vsebuje one snovi, ki jih telo naravno potrebuje pri rasti. Gre za izločke nekih notranjih žlez. Obrnite se na trdiko: Kemika, Zagreb, Samoborska 20, ki izdeluje takšne preparate. Od vitaminov ni pričakovati uspeha, — Empedokles. Ad 1. Pri omenjeni hrani gre specijalno za natrijev klorid, druge soli so dovoljene, da naravnost predpisane, vsaj če pogledamo kemično analizo originalnega preparata zmesi raznih drugih soli, ki jih dajejo kot nadomestilo kuhinjske soli. Ad 2. Razen bromidov predpisujejo morij (če le ne dajo spati, izrazite bolečine), bromural, sedobrol, paraldehyd, kalcibidrat, veronal, allonal, medinal, luminal, adalin, dormalgin in mnogo drugih, ki jih proizvajajo in lansirajo številne kemične tvornice pod preprečevalnimi originalnimi imeni. Sicer pa nasvetujemo kopeli, masažo telesa, lahno sobno gimnastiko in se skušamo telesno utruditi, da tem lažje zaspiamo. Nikakega pretiranja, čim manj medicamentov! Ad 3. Navedeno sredstvo se rabi proti impotenci z uspehom. — G. A. B. v Lj. One vesti so bile priobčene v dnevnem časopisu in ne v medicinskih listih. Tudi izkušnje se nanašajo še na malo število slučajev. Bo treba še počakati, ako se tudi pri drugih pacientih obnese to lečenje in ako potrdijo drugi zdravniki te uspehe, nam ni znano, da bi se to zdravljenje izvajalo tudi pri nas. — Doroteja. Zagreb. Odpravijo se bradavice z

Korzeti

dunajski in pariški modeli v največji izbiri in najcenej pri ADI BESEDNIK, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6.

Moderne robce

pritrđimo na zaplestence. Seveda teh komadov ne uporabljamo, temveč nam služijo le za okras. Robci so izredno fini in nežni, napravljeni iz tenke svile in obrobljeni s

širokimi čipkami. Često so barvasti. Prav lepi so robci iz sinje gaze z naravno barvnimi čipkami, pa tudi rožnate čipke na črni svili v obliki malega robčka jako ugajajo. Robci so originalno ukrojeni, kakor kaže naša skica.

Klobuke

jesenske novosti v zadnjih modnih oblikah in barvah, ter razne sportne klobuke in čepice nudi v veliki izbiri raznih kakovosti specialna trgovina klobukov

MIRKO BOGATAJ (prej Pok), Ljubljana, Stari Trg 14

Cene zmerne. Sprejemajo se popravila. Solidna postrežba. 13004

Prijetno britje s pomočjo

NIVEA-CREME

Preden se namilite, se morate z njo namazati, a ne preveč, da ne oškodite milnatne pene. Videli boste, da tudi vsakodnevno britje ne rani kože niti najmanj. — Vaša koža ne bo postala rdeča in tudi ne razpokana. Obenem boste videli, da je izraz Vašega lica mlajši, lepši in bolj negovan. NIVEA-CREME ne morete nadomestiti, ker samo ona vsebuje Eucerit, ki neguje kožo. In v tem ravno obstoja njena posebna učinkovitost.

Dose po: 5, 10 in 22 Din. tube po: 9 in 14 Din.

Proizvajalec v Jugoslaviji:

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor, Mel'ska cesta št. 56.

ostro žlico, nakar se rana pomaže z dimeno solitruo ali trikloacetno kislino. Najnovše je odpiranje z električno strujo. Vendar spada to zdravljenje v roke zdravnika. Vam ne bi priporočali, da jih sami odpravite, ker se bodo širile po vsej roki. — G. K. K. St. J. Ad 1. To bo, kakor že sam menite, pripisati prirojeni slabosti živcev. Zdravila zoper to ni. Ad 2. Ste li kadilec? Sicer bi morali to opustiti. Kriva so nadalje obolenja v bližini, zlasti v nosni duplini in goltancu. Vse alkoholne pijače in dražeče jedi so prepovedane. Sluznico nazno v takih slučajih s taninom, jodom itd. in uporabljamo za grgranje n. pr. Vam se zapisano sredstvo, žveplenokisli cink in druga. So bezgavke v redu? Ad 3. Zakaj so roke tako sive? Koža osivi v redkih slučajih vsled dolgotrajnega resorbariranja snovi v poklicu (n. pr. pri steklarjih) ali pa medicamentov (srebrov nitrat). Ker pa tega ne omenjate, da prihaja sivina od okvare v poklicu, dvomimo, da bi šlo za »sive« roke. Najbrže je barva bolj modrikasta in to bo verjetno pripisati srčni napaki. Ad 4. Kožo izmili z etrom in alkoholom (1 : 4), nato iztisniti zavezave, nakar jo ponovno umijemo z boljšim milom (mazavo, Cehasol, salicijso milo). — »Revmatizem«. Res je, da izdelujejo cepivo proti revmatizmu, ki je najverjetneje neka infektivna bolezen, povzročena od še neznanih bakterij. V prometu je cepivo pod imenom Cutivaccin Paul in ga s pridom uporabljajo pri akutnem in kroničnem revmatizmu, išijas, raznih sklepnih vnetjih. Cepi se podobno kot pri cepljenju zoper kozo, da se nanese nekaj cepiva na kožo nadlehti, ki jo preje z lanceto ranimo, vendar ne sme iz povrhnje rane krvaveti, ker je sicer uspeh dvomljiv. Cepljenje se ponovi. Le pri težkih boleznih in pri nekaterih kožnih je cepljenje zabranjeno. Po vsej priliki ne gre za specialno lečenje revmatizma, kljub temu beležijo prav lepe uspehe.

Pri jesenskih »sladkih« opravih čebelarjev

Z jesenjo je tudi našim čebelarjem napočil težko pričakovani teden, ko zaveje v točilu medena sapica in razpodi prijetne medene duhove v okolico. Tedaj so pozabljeni nečisti skeleči piki, skrb in druge doživljene neprijetnosti s katerimi je imel čebelar opravka tekom leta, kajti neredkoma se dogaja, da čebelar družine v polju ključje gospodarja v pomoč. Kako žalostno je to, razume samo oni, ki sam preizkuša. Precej podobno je to, ki pa ne bje na setev marveč v žep. Vse to pa je pozabljeno, ko se čebelar loti dela, da odzve in shrani odvisni med — plačilo za svojo potrpežljivost in trud. Le malo je pa tako »medenih« krajev, kjer bi čebelarji mogli že tednik čebelarje paše odvezati med. Če pa je le kolikaj paše, se to zgodi spomladi in pa koncem čebelarje paše pred jesenskimi kvaternimi tednom ali po njem.

Ker čebelar skoro ne more vsega dela opraviti sam, izvrši pr'pravljalna dela dan ali dva pred točenjem in si v kakem — čebelarju-sosedu poišče pomočnika, da mu gre delo hitreje od rok. Da se tega dneva veselijo tudi domači in sosedovi družbi, ki take dneve navadno pridno oblikujejo prste in maže oblekce, ne smemo pozabiti. Sicer pa tudi odrasli otroci niso nič boljši. Ves srečen sem bil, ko me je boter Tone, ki kraljuje v idilicni vasi na Dolenjskem povabil, da se teh sladkih opravi udeležim tudi jaz, da doumem veselje čebelarjevo. Sicer me je zastran pikov le malo skrbelo — ta strah pa je bil takoj ob pričetku dela izginil, ko sem videl gororkega botra, ki se je nemoteno obračal med roji čebel pred ogromnim čebelnjakom, zatikajoč begalice modernim A. panjem, ki imajo to prednost, da čebele same izpraznjijo medšča. Iz zaprtih medšč sva odnesla težke sate v sobo. Uvod v ta čebelarjev praznik pa je naredila svinjska pečenka z belim kruhom in cvičkom, vsled moje navzočnosti pa se je temu pridružil še pečen kostanj in medena gibanica. To vam je življenje!

In nato k delu! Miza, stoljce, pečica, nož in drugo je bilo v sobi, v kgtu pa so kot velikanke granate v vrstali, stale velike pločevinaste posode, da sprejmejo vase sladko breme. Z nenavadno ročnostjo je boter obrezoval in odkrival pokrovice zade-

lanemu medu, odkrito satovje pa sem vstavljaj sam v točilo in je s počasnim vrtenjem v obe smeri iztočil tako, da se je skozi cedilca iztakl kristalinočist med, s katerim sva napolnila precej posod.

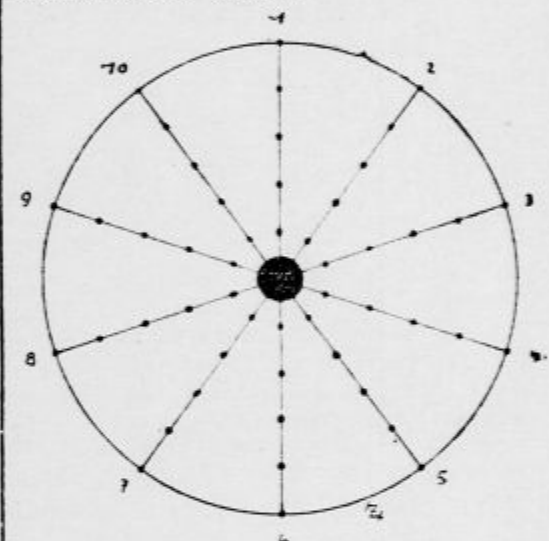
H koncu naj omenim še to, kar mi je boter pripovedoval in bi utegnili marsikoga zanimati ali celo koristiti. Prav tako je začel:

Ves je tako, da ljudje sicer vedo, da čebele nosijo med ozroma predelajo nabrani nektar v med — o medu samem pa vedo prav malo ali celo nič. Ko bi znal, bi kar sam napisal, da bi ljudje vedeli — no pa saj to napraviš lahko kar ti. Le poslušaj! Pri nas vse premalo obratujejo strd. Zali bog ljudje ne vedo, da sladkor, čeprav cenejši, nikdar ne bo mogel nadomestiti pristnega medu, s katerim pri nas vsak kmet-čebelar sladka kavo in mleko, da mu še za pljuča dobro de. Na kruhu, v vodi — povsod je dober, koristen za zlasti za kri in pljuča sploh za celo telo. No in otroci ga posebno rabijo pri rasti. Zdi se mi boš potem povedal, kako je uspešno! brez medu. To je najboljša čokolada za mlado in staro, navetujem ga pa tudi vsem onim, ki lazijo po naših hribih. Kako ga rabijo v gospodinjstvu ti bo pa botra povedala, saj je že sama napravila piškote, potico, medeno čokolado, sadni kompot z medom, meden kolač in drugo. Tu pa se za tebe, da boš vse tu navedeno poizkusil, pa mi boš pote pmovedal kako je uspešno!

Tako boter Tone — prav po navodilih, potem pa tvoje recepte objavljamo! Pa do svidenja pri drugem trčanju!

Krog

Iz črk: 10a, 2c, 2d, g, h, 5i, 3j, 2k, 2l, 3m, 3n, 5o, 3r, 2s, t, 2u, 2v, 2z, 2ž 50 črk; sestavi sledeče besede:

Navpično: 1. sin. Za Tvojo — 2. vodna žival — 3. nadiha — 4. pritok Lene — 5. mesto v Španiji — 6. kraj, kjer je premagal Oktavijan Antonija in Kleopatro — 7. pritok reke Dša v Kamerunu — 8. topla obleka — 9. hrib nad Beogradom — 10. brazda.

Okrog: 1 — 10 v prvi vrsti: Ime in priimek slov. pisatelja (†); v drugi: 1 — 6 in 7 — 10 njegovi deli iz znane zbirke.

Rešitev križaljke „Jelen“

Vodoravno: 1. košava; 4. mak; 6. ala; 7. dar; 8. Pi; 9. ej; 10. ita; 11. ris; 13. Oran; 16. Podkoren; 18. atol; 20. ajda; 23. V. T.; 24. lrska; 2. zev; 28. le, 29. mr; 30. rg; 31. Tokio; 33. orda; 34. ova; 35. tantai; 37. vd; 30. Cadorna; 40. tara; 41. sadi; 42. ata; 44. km; 45. je; 47. ob; 48. Roket; 51. Bangkok; 54. Rim; 55. Po; 56. ar; 57. salon; 59. mol; 60. om; 61. au; 62. l. r.

Navpično: 2. Sumadija; 3. vikar; 5. ala; 8. Petropavlovsk; 11. Rado; 12. inklinacija; 14. Rotterdam; 15. Eris; 17. Niagara; 20. arot; 21. Jekaterinburg; 22. Drina; 25. Rr; 26. krvotok; 32. otrok; 34. oda; 36. Ana; 39. Ath; 43. Stol; 46. ena; 47. oka; 49. om; 50. epoleta; 51. Bremen; 52. grozdje; 53. os; 54. Ro; 58. la; 61. al.

Rešitev križaljke „žoga“

Vodoravno: 1. as, 3. spor, 5. kolač, 7. kolina, 8. konop, 9. na. Navpično: 1. apolon, 2. solina, 3. skok, 4. rano, 6. čep.

Višja pravičnost

Ko je Raskatov planil v pisarno Kirilova, se je temu zmračil obraz in je zagodrnjal:

»Prav ti si mi še manjkal! Jaz sedim tukaj in delam, ko ti okoli pohajkujes. Samo motiš me.«

Ne da bi se brgal za odvetnikovo nejevoljo, se je Raskatov zavalil na divan, se tolkel z rokavicami po kolenih in živžgal neko cestno popevko.

»Ti delaš? Seveda se ti potem slabo godi. Tako izgledate vi vsi, vi delavni ljudje. Med tem ko se vtiplaš v teh neumnih in dolgočasnih aktih, polje življenje neopaženo mimo tebe!«

Kirilov je molče sedel, upal je, da bo obiskovalec po tako neprijaznem sprejemu užaljen in da bo šel. Toda Raskatov je bil popolnoma drugačen človek. Zleknil se je lepo po divanu, živžgal nekaj iz »Carmen« in se naenkrat veselo zasmeljal.

»Kaj pa imaš?« je mrko vprašal Kirilov.

»Poznaš Limonova?«

»Kako čudno vprašanje. Saj je vendar najin skupni znanec in prijatelj.«

»Saj to je tisto, da je najin prijatelj. Rad bi zdajle videl njegov obraz.«

Kirilov se je pričel zanimati.

»Kaj pa se je zgodilo z Limonovim?«

»Ha-ha-ha, ne morem molčati! Za Boga, moram ti to povedati! Toda upam, da ostane med nama?«

Kirilov je nekaj nerazumljivega zagodrnjal, kar bi moglo pomeniti »Je že dobro« ali pa »Vrag te vzemi«.

Raskatov se ni mogel več zadrževati in je smatral to godrnjanje za slovesno prisego molččnosti.

»Torej poslušaj! Ti veš, da je Olga Mihajlovna, žena najinega prijatelja, očarljiva ženska?«

»No, recimo da! Kaj sledi iz tega? Kvečjemu moreva Limonova zavidati, to je vse.«

»Ne bratec, zdaj ne boš zavidal Limonova, ampak mene!«

Kirilov je skočil s stola.

»Kaj naj to pomeni?«

»No, kaj naj to pomeni. Vidiš, dragi prijatelj, že zdavnaj so moje oči obvisle na njej. To seveda ne pomeni, da sva nesmrtno zaljubljena; ne, samo tako. Ona je zares m'kavna ženska. Jaz sem ji dvoril, kar tako za kratek čas. Danes jo nenadoma srečam na cesti. Pa mi šine v glavo hudomušna misel, da bi malo bolj poprijel. No, to in ono, jameva se razgovarjati. Lagal sem ji, da je danes moj god in sem jo povabil, naj ga proslavi z

menoj pri čašici vina. Šla sva v neko gostilno, natakarju sem pomignil, naj nama da posebno sobo, in ... Prišlo se je vse popolnoma nedolžno in končalo ... ha-ha-ha! Uboga paratale Limonov! Bilo bi zanimivo ga zdajle videti. Kako pa izgledajo obrazi prevaranih zakonskih možev?

Nejevoljni in razdraženi Kirilov je letal po sobi.

»Poslušaj, Raskatov! Stvar je vendar malo čudna! Saj je Limonov tvoj prijatelj!«

»Dragi prijatelj! Kaj pa to dene? Prijateljstvo je stvar zase, in ... in dražestna ženica je ... To je nekaj drugega.«

»Da, toda ti si popolnoma uničil njegovo družinsko srečo!«

»To je filozofija. Rožnata vodica Turgenjeva.«

»Ti si zlorabil njegovo zaupanje, njegovo prijateljstvo!«

»Oh! Pastirček, ki pase ovčice na zeleni trati. Pusti to. Preketo si sentimentalen, tega ne bi bil od tebe pričakoval. Današnje življenje, dragec, je težka umetnost. Splošna deviza se glasi: Vzemi, kar ti pride pod roko!«

Kirilov molči in nekaj razmišlja. Potem pa vpraša z nenavadno tresočim se glasom:

»To se pravi, če človek tebe posluša, lahko zapelje brez vsega ženo svojega najljubšega prijatelja?«

»Kaj pa drugega, prijateljček! Dandanes skrbi vsak zase!«

Kirilov veselo poskoči in pristrčno stisne prijatelju roko.

»Hvala ti prijatelj! Ko bi ti samo vedel, ko bi mogel samo malo sumničiti, bi olajšal moje vest.«

Raskatov je zelo začuden.

»Kaj pa se je zgodilo? Kaj hočeš s tem reči?«

»O, Raskatov! Kakšna sreča za mene, da mi je mogoče ti vse priznati. Vidi, da sem s tabo prav isto naredil, kakor ti z Limonovim ...«

Raskatov ostrmi, napravi z roko kretanje, kakor bi se hotel braniti.

»Ti ... ti ... le počakaj!« jeclja z bledimi ustnicami. »Hočeš s tem reči, da moja žena, moja Katica ...«

»Da! Obžalujem. Prišlo je pač tako. Bil sem osamljen. Tvoja žena je vendar lepota!«

Raskatov zastoče kakor ranjena zver in brez moči pade na divan.

»In ti ... ti si mogel z mano tako postopati? Z menoj, tvojim najboljšim prijateljem?«

»Da, saj si ti z Limonovim prav tako naredil.«

»Eh, Limonov, Limonov. Zdaj govorimo o meni in ne o Limonovu. Moj Bog, kakšna podlost!«

»Zakaj?« odvrne hladnokrvno Kirilov. »Ti si se pravkar bahal s svojim uspehom, zakaj se ne bi tudi jaz?«

»Preketo! Uničil si moje družinsko življenje!«

»Pusti to! Rožnata vodica Turgenjeva ...«

»In ti se še norčuješ iz mene? Ti, moj najboljši prijatelj?«

»Ovčice na zeleni trati. Življenje bratec, je huda reč. Časi so sedaj pač taki, da človek zagradi, kar mu pride pod roko. To je vendar tvoja lastna filozofija, dragec.«

Raskatov se je nenadoma dvignil, njegov rožnati, zaliti obraz se je spacil in posinel.

Z veliko muko, kakor bi ga kdo davil, je pričel s hripavim glasom:

»Torej poslušaj, prijatelj! Vse, kar se tiče Olge Mihajlovne sem si izmislil. Hotel sem se samo malo pobahati. Meni je Olga prav tako nedosegljiva kakor tebi. No? Kaj praviš sedaj k temu?«

Kirilov se spet razjasnil obraz. Skočil je k Raskatovu in mu krepko stisne roko.

»Ti, ali pa govoriš tudi resnico? Ni

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Jubilejni mojstrski turnir šahovskega kluba v Frankfurtu je končal z zmago vele mojstra Niemcovića. Seveda je ves svet to zmago pričakoval. Malokdo pa je pričakoval uspeh mladega Američana Kashduna, ki je dobil drugo nagrado.

Kashdan je naenkrat postal velika nada šahovskega sveta. Res je sicer, da turnir v Frankfurtu ni bil velikega kalibra. Za začetnika, kot je Kashdan, pa je vseeno druga nagrada v dosti odlični družbi priznanih mojstrov velik uspeh.

Naš Vasilj Pirc je ostal brez nagrade. Dosegel je pa 50 odst. vseh možnih točk, kar nazadnje ni malo. Ne zdi se mi, da je bil zanj turnir prejak. Bil je dosti jačji kot oni v Stubanskih Teplicah, kjer je Pirc dobil drugo nagrado. Za mladega, vidno napredujočega igralca pa razlika ne bi smela biti tako pomembna. Pirc je bil najbrž utrjen, mogoče celo izčrpan.

Prepričan sem, da bo Pirc v kratkem pokazal, da rezultat turnirja v Frankfurtu ne kaže njegove sile v pravi luči. V prvih letih šahovske kariere so presenečenja v dobrem in v slabem pravcu običajna. Psihološki momenti igrajo čisto veliko vlogo. Za naš šah je in ostane Pirc velika nada.

Svetovni prvak dr. Aljehin se odpravlja na turneje v Zedinjene države. Revanžni dvoboj s Capablancom pa se ne bo vršil. Prejšnji prvak očividno ni zmogel finančnega problema, ki je že v ugodnih časih dosti kočljiv, v časih gospodarskih kriz pa navadno neresljiv.

Aljehin je poln vere v svojo silo in čil kot nikdar poprej. Na šahovski olimpijadi v Hamburgu je dobil vse partije, ki jih je igral. S kakšno lahkoto je tam zmagoval, kaže sledeča kratka partija njegova proti Norvežanu O. Hovindu.

Beli: O. Hovind Črni: A. Aljehin

1.) e2—e4 e7—e6
2.) d2—d4 d7—d5
3.) e4×d5 ———

To je strah pred velikim nasprotnikom. Pred dvajsetimi leti je zamenjava kmetov v francoski igri vedno jamčila za remis. V zadnjem času pa je Niemcović iztuhljal nove metode, ki igro zelo komplicirajo. Aljehin hodi v tej partiji čisto po Niemcovičevih potih.

3.) ——— e6×d5
4.) Lf1—d3 Lf8—d6
5.) Sg1—f3 ———

Poteza, ki je bila prej absolutno normalna. Danes pa vemo, da v poenostavljeni francoski partiji kraljevski skakači na e2 oziroma e7 bolje stoje, ker dovoljujejo opozicijo lovcev na f4 oziroma f5.

5.) ——— Lc8—g4
6.) Lc1—e3 ———

Ze ima beli svoje male neprimliko. Rad bi igral Sb1—d2, pa neče zastaviti lovca. Z lovcom pa ne ve prav kam. Na e3 lovec sigurno ne stoji dobro, ker zapira e-linijo.

6.) ——— Sg8—e7
7.) c2—c3 Sb8—c6

Črni misli na veliko rošado in na napad. 8.) 0—0 Dd8—d7
9.) Sb1—d2 h7—h5

To vse je dobro premišljeno. Niemcović je že večkrat na ta način začel napadati s kmeti kraljevo krilo nasprotnika.

10.) Tf1—e1 f7—f6!
11.) a2—a4 ———

Beli vidi, da se zbira oblake nad njegovimi kraji, zato poskuša akcijo na drugem krilu. Njegova nesreča je, da jezdi nasprotnik hitreje.

11.) ——— h5—h4
12.) Ld3—f1 g7—g5
12.) b2—b4 ———

Iz obeh taborov streljajo težki topovi. 13.) ——— Lc4—f5!

Ta enostavna poteza ima grozne posledice. Črni grozi g5—g4. Nesrečni skakač na f3 nimajo polja, kamor bi se lahko umaknil. Kralj mu na g1 ne more dati zavetišča, ker bi g5—g4—g3 porušilo vse.

14.) Sf×g5 ———
15.) Le3×g5 0—0—0
Črni rošira kasno. Odlasati pa sedaj rošade ne more več, ker rabi svoje trdnjave za napad.

16.) a4—a5 Td8—g8

bilo ničesar med vama? Hvala Bogu! Hvala Bogu!

»Da« žalostno pokima Raskatov. »Med mano in gospo Limonovo ni bilo prav ničesar. Priznam. Lagal sem! Toda ti? Ti? Tako udriam v mojo hišo, zmešati mojo ženo in zlorabiti moje zaupanje.«

Kirilov se je veselo zasmeljal in objel Raskatova.

»Saj se med nama in tvojo Katico tudi ni nič zgodilo! Prisegam ti! Hotelo sem te samo kaznovati za tvojo podlost napram Limonovi. Zato sem ti vse to s Katico Ivanovno nalagal. Upam, da mi bo to oprostila.«

Na obrazu Raskatova se je pojavila zopet rdečica, ki je olepšala njegov upadli obraz.

»Oh! Jeli res?« je vzkliknil veselo. »Res? Se res ni nič zgodilo med tabo in mojo ženo? Mi lahko prisrežeš?«

»Prisegam pri svoji materi«, je rekel Kirilov in odkrito pogledal svojemu prijatelju v oči.

Raskatov se je popolnoma pomiril. Gledal je nekaj časa svojega prijatelja, potem pa so mu zatrepale ustnice in se je tako grozno zasmeljal, da se je moral prijeti za stol.

»Kaj pa je? Kaj je s teboj?!« se je vstrašil Kirilov.

»Oh, ne morem več. Zopet sem te pogledal z ženo Limonova. Vse je res, prav

17.) f2—f4 Se7—g6
18.) b4—b5 Sg6×f4!!
Aljehin se ne briga več za nasprotnikove napade, temveč bije direktno.
19.) b5×c6 ———
19.) Lg5×f4, Ld×f4, 20.) b5×c6, Dd7—d6 tudi ni zelo lepo.

19.) ——— Sf4—h3+
20.) g2×h3 Tg8×g5+
21.) Kg1—h1 Dd7—g7
22.) Sd2—f3 Th8—g8!

Grozi zopet mat. Beli ne more vzeti trdnjave na g5, ker bi po 23.) Sf3×g5, Dg7×g5 na noben način ne mogel več kriti mato.

23.) Lf1—a6 ———
Lovec mora zapustiti svoje mesto. Kam pa gre je praktično popolnoma vseeno.

23.) ——— Tg5—g2
Grozi Tg2×h2+ in Dg7—g2 mat. To grožnjo je najbrž beli videl, ko je igral lovca na a6, drugače bi bil postavil lovca na e2.

24.) Te1 e2 Lf5—e4
Zadnji udar, ki odloči takoj. Beli se vda.

Kino

Kratki razgovori z ameriški filmskimi igralkami

Lily Damita.

Ona prav za prav ni Američanka temveč Francozinja, ki pa svojega materinskega jezika že ne zna več dobro. Zelo rada ga meša z ameriški izrazi tudi spomni se težko kake francoske besede. Skratka: pravijo, da je Lily Damita postala vzgledna Evropejka Združenih držav.

Nedavno je bila na dopustu v Parizu. Seveda je pridno obhodila vse modiste in modne ateljeje, si nakupila klobukov in toalet itd. Potem se je peljala naravnost k dir kam. Nu, medtem je skočila za par minut v hotel, kjer ji je gospa mama navijala gramofon z melodijami Broadwaya. In to vse z veliko, nervozno naglico.

»Veste, je rekla novinarijem, »Broadway je moj glavni stan odkar sem zapustila Hollywood. Moj šef je imel sijajno idejo, ko me je poslal iz Hollywooda ravno v čas, ko je tam največji živčav za zvočni film. Igralci nemih filmov smo odigrali. Mene je skril šef v najlepše operetno gledališče Broadwaya in že skozi osem mesecev poim vsak večer z Jockom Dorahuenom »Sons o guns«. To je res lepa prilika, da se naučim ameriškega in tega čudežnega petja, da potem v zvočnem filmu nadaljujem svojo kariero. Mnogo sem se naučila, verujte mi, in tudi uspehe sem dosegla, zdaj lahko mislim tudi jaz na zvočni film. Na prvega! In to bo »Sons o guns!« V septembru se bo začelo...

In gospa mamica je medtem navila novo ploščo...

Norma Shearer

»Ah, je rekla, jaz v resnici sestojim iz samega strahu. Strah me je uspeha, slave, velikih stanovanj, kjer je toliko služabnikov. Strah me je če posedujem preveč lepotičja in okrasja, oblek in denarja. In prevelikega laskanja ter ljubezni me je še prav posebno strah.

»Tudi to me moti in ne maram, da časopisi toliko pišejo o meni. Poleg tega sem še vazeverna. Če kaj napravim po navodilih svojih želja, se bojim, in da bom to zmotno težko plačala. Celotno v majhnih malenkostih sem vazeverna. Za noben denar tudi ne bom menjala stanovanja, katerega imam izza časa mojega prvega uspeha.

Niti pohištva ne bom predrgočila. Često razmišljujem, ker imam tak strah pred življenjem, če ni ta strah morda zato, ker življenje ljubim. In se vprašujem: kako dolgo bo še to trajalo? Ko sem bila še zelo mlada, sem mogla samo nase misliti. Moj bog, kako sem bila egoistična! In čisti hlepna! Tako brezmišelnost častihlepna, da bi lahko, kar se je postavilo med me in med ciljem, z lahkoto in mirnim srcem uničila. Mladina je nepremišljena in trda. Hoče biti vedno obdovodana. Danes pa imam — ah — samo eno željo, biti iskreno ljubljena.

Prej se mi je videl zakon povsem nemogoč. Kdo bi se smel vtikati v moje želje, v moj okus? In kako neznosna mi je bila ljubosumnost! Kako sme biti mož ljubosumen? Kakšno pravico ima? Ampak danes, ko sem poročena z Irwingom Thalbergom, sem srečna in bila bi zelo užaljena, če bi moj mož ne bil ljubosumen. Všeč mi je, da me obvlada in vodi.

Colleen Moore

Prav za prav lra z imenom Kathleen Morrison, ampak vseskozi Američanka. Pravkar ločena od znanega težkega milijonarja, filmskega direktorja John Mc Car-

vse golobček moj. Umrli bom od smeha. Sedaj, ko je v moji hiši vse v redu, ti še enkrat povem: Pil sem z gospo Limonovo vino! Poljubil sem jo in sploh... Ti pa si mi pod prisego zatrevjala! Ti oseli! Hotel si svojega prijatelja prestrašiti.«

Ves njegov prejšnji strah in trpljenje se mu ni nič več poznalo. Obraz mu je žarel, oči so mu zmagoslavno in ponosno žarele.

»Veš kaj?« mu je nejevoljno odgovoril Kirilov, »pojdi! Samo motiš me pri delu s svojimi neumnostmi. Zgini!«

»O, že grem, ljubi! Izbrniti si me zaval.«

Pograbil je klobuk, prijazno potrepljal prijatelja po rami in odšel.

Kirilov poslušal oddaljujoče se korake in ko so se hišna vrata zaprla, pograbil slušalo:

»Halo! Prosim, dvaindevetdeset-štirinajst! Je tam Raskatov? Ali ste vi, Katarina Grigorjevna? Da, tukaj Kirilov! Pretečeno sredo ste mi rekli, da me boste samo takrat uslišali, če vam postane vse mož nezvest. Varal vas je. Ah? Da! Bil je pravkar pri meni in mi je vse povedal. No mislim, podrobnosti ustmeno? Pridite! Čakam!«

Slušalka je zvenela, kakor da bi hotela staviti piko za to »višjo pravičnostjo«.

micka. Še pred ločitvijo je bil bogat, sedaj po ločitvi je še bogatejši!

Colleen Moore pravi: »Napačno mislite. Še ne zapustim filma. Napačno so tiskali. Najprej hočem potovati naravno na južno morje, kamor danes vse vre. Potem se bom seveda vrnila, filmala še 3 do 4 krat potem res v — pokoj. Zakaj? Dosti uspehov in velike sreče sem imela. Zadovoljna sem da film zapustim, preden to zahteva publika. Za vsakega pride čas, ko mora odstopiti. Že čutim, da je tisti čas zame tukaj. Seveda, Vi vprašujete: kam? Se boste smejali če povem. Ampak jaz ne morem držati križem rok. Najela si bom atelje, seveda čisto majhnega in bom slikala. Slikarstvo me zanima. Medtem bom potovala, mnogo potovala. V Angoro in na Japonsko. Rada bi videla Kubo in Egipt, pa Grčijo in Turčijo. A končno bi šla rada v Afriko na lov na divjačino, pa ne s puško, ampak s kamero. No to, kar bom videla, bom pokazala na slikah, da bodo videli, kako je na tem svetu lepo.«

Clara Bow

Ne smete me spraševati, kaj delam z denarjem. Namreč nimam ga. Imam pač vilo v Beverley Hills, majhno hišico na Floridi in majhen čekovni račun v banki, ampak to je določeno za stara leta in se tega denarja ne dotaknem. Če sem gotova s filmom in poravnam vse račune, ki sem jih napravila medtem, mi ostane ravno toliko kolikor prihrani stenotipistka. No recimo 30 dolarjev na teden. Neverjetno, kaj ne? Pri tem dela stenotipistka osem ur na dan, more potem počiti spati in je prosta po delu. A jaz? Seveda, zaslužim več. Toda koliko izdatkov imam pri tem! Zadnjič je bil pri meni zopet davčni uradnik. Niti malo ni imel pojma, da mi vzamejo davki polovico gaže! No in druga polovica? To re — sem spada šofer, hišnik, postrežnice, garderobierka, vrtnar, telovadnik učitelj. Potem stroški za oba avtomobila, zavarovanje, stroški za obe hiši, življenjske potreščine, perilo itd. Imam 40 večernih oblek 12 večernih plaščev in klobukov, 150 navadnih oblek za sprehode, obleke za sport in gledališče, 75 parov čevljev in okoli 100 parov rokavic. In okraske, broške ogrlice, zaponke, korale? Resnično šest ročnih kovčkov je nabito polnih. In potem vzdrževanje — to stane 5 milijonov dolarjev letno; zadnji božič sem porabila samo za darila milijon dolarjev.

Radio

Domači program tega tedna

Nedelja kaže v okvirju običajnega sporeda popoldne ob 15.30 koncert Trnovskega cerkvenega zbora, ki poje znan, pretežno ljudski program. Koncertu sledi Novačanova »Veleja« v igri Sentjakovskega odra. Zvečer pa se prenašajo iz Prage slovit Dvořakovi »Slovanski plesje«. Večer zaključijo radio — orkester. — **Ponedeljek** večer obeta zopet prenos iz Prage, in sicer se bo prenašala iz Nar. divjadla Boieldievjeva komična opera v 3 dejanjih »Bela žena«. — **Torek** zvečer se vrši običajni prenos iz Zagreba; v sredo pa zopet prenos iz Prage, in sicer koncert češke Filharmonije. — **Četrtek** večer je v tem tednu edini večer z domačim programom. Nastopi namreč pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« s svojim mešarim zborom, oktetom in orkestrom. Moški oktet poje pretežno koroske narodne. — **V petek** in soboto zvečer bo prenos iz Beograda. Sobotni večer bo izpolnila beograjska opera.

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV.

Nedelja, 28. septembra.

LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.30: Nalezljive bolezni. — 11: Koncert radio-orkestra. — 12: Tedenski pregled. — 15: Nasveti za kmeta. — 15.30: Trnovski cerkveni zbor poje narodne pesmi. — 16.30: Novačanova drama »Veleja«. — 20: Prenos iz Prage: Dvořakovi »Slovanski plesje«. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio-orkestra.

Ponedeljek, 29. septembra.

LJUBLJANA 12: Poročila iz dnevnikov, plošče. — 13: Napoved časa, borza, plošče. — 18: Koncert radio-orkestra. — Troben-ta solo. — 19: Poljsčina. — 19.30: Prenos iz Narodnega divjadla v Pragi: komična opera »Bela žena«. — 22: Napoved časa in poročila.

BEograd 10.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 17.30: Narodne pesmi in godba na gusle. — 20: Prenos simfoničnega koncerta iz Budimpešte. — 21.30: Poročila. — 21.45: Pevski koncert. — 22.15: Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Prenos zvočnega filma. — 19.30: Prenos opere iz Prage. — PRAGA 17: Prenos koncerta iz Bratislave. — 19.30: Prenos opere iz Narodnega gledališča. — 22.15: Jazz-band iz Moravske Ostrave. — BRNO 17: Prenos koncerta iz Bratislave. — 18.30: Pevski koncert. — 20: Kabaretni program.

21.40: Stare plesne skladbe za čelo in klavir. — 22.15: Jazz-band. — VARŠAVA 18: Koncert lahke glasbe. — 20.15: Večerni koncert. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Plošče. — 12: Opoldanski koncert. — 15.20: Koncert orkestra. — 20.05: Odlomki R. Straussove simfonične pesnitve »Doi Quixote«. — 20.20: Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. — Plošče. — BERLIN 18.10: Glasba za mladino. — 19: Koncert orkestra. — 20: Plesni večer. — Zabaven program. — FRANKFURT 19.30: Prenos iz gledališča: Verdijeva opera »Ples v maskah«. — LANGENBERG 17.30: Večerni koncert. — 20: Koncert narodne glasbe. — 21: Koncert Bachovih skladb. — Lahka glasba. — STUTTGART 19.30: Prenos opere iz Frankfurta. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.35: Koncert ciganske kapele. — 20: Mozartov večer. — Lahka godba orkestra in petje. — RIM 17: Koncert operne glasbe. — 20.55: Koncert lahke glasbe. — 23: Godba za ples.

Torek, 30. septembra.

LJUBLJANA 12: Poročila iz dnevnikov, plošče. — 13: Napoved časa, borza, plošče. — 18: Koncert radio-orkestra. — 19: Stroj v hiši in kuhinji. — 19.30: Nemščina. — 20: Ga. Bartolova: Zena iz literatura. — 20.30: Prenos koncerta iz Zagreba. — 22.30: Napoved časa in poročila. — Plošče.

BEograd 10.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 17.30: Jazz-band na ploščah. — 20.30: Prenos koncerta iz Zagreba. — 22.30: Napoved časa in poročila. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Koncert zabavne glasbe. — 20.30: Klavirski koncert.

— 21.30: Večer arij in pesmi. — PRAGA 17: Popoldanski koncert. — 19.35: Koncert godbe na pihala. — 20.30: Koncert korosne glasbe. — 21: Prenos iz Brna. — 22.15: Prenos koncerta iz Bratislave. — BRNO 17: Prenos koncerta iz Prage. — 20: Orkestralni in pevski koncert. — 21: Humoristične scene. — 22.15: Koncert iz Bratislave. — VARŠAVA 18: Koncert orkestra in pevcev. — 19.30: Prenos opere iz gledališča v Poznaniu. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 13.10: Plošče. — 15.20: Koncert orkestra. — 20.05: Smetanova opera »Dalibor«. — Jazz-band in pesmi. — BERLIN 19: Koncert lahke glasbe. — 20.35: Slušoigra. — FRANKFURT 19.30: Prenos vsega programa iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.30: Večerni koncert. — 20: Mojstri operete. — 20.45: Dramski večer. — STUTTGART 19.30: Pesmi o kmetih. — 20: Koncert lahke glasbe. — 21.45: Klavirski koncert. — BUDIMPEŠTA 9.15: Plošče. — 17.30: Lahka godba orkestra. — 19.30: Prenos baleta »Šeherezada« iz opere. — Koncert ciganske kapele. — RIM 17: Vokalni in instrumentalni koncert. — 18: Plošče. — 20.35: Mešan glasbeni program.

Radio po vsej zemlji

Ko se sedaj ustvarjajo in grade dan za dnem nove postaje, lahko rečemo, da obsega radio že vso površino našega planeta. Po tabeli, ki jo objavlja »World Radior«, je oddajalo otvorenih govor angleškega kralja na pomorski razorožitveni konferenci hkrati 260 postaj. Razdeljena so po vsej površini zemlje; največ jih je seveda v severni Ameriki, kjer se govori angleški in kjer so se najbolj zanimali za konferenco. Posledje lahko rečemo, da se bo po radiu vsak svetovni dogodek oznanil takoj in vsemu svetu hkrati. Baš to dejstvo se podčrtava važnost postaje Društva narodov.

Raj zvočnikov

Dunaj pač zasluži, da ga imenujemo »raj zvočnikov«. Okrog 2000 jih je nameščenih po ulicah, parkih in kavarnah. Vlada je v tem spoznala vir novih dohodkov. Na veliko veselje glasbenikov je naložila na take zvočnike takso, ki pa je izzvala hude proteste pri obstojstvu, trgovcih in radio-amerikih. Zaenkrat še ni znano, katera stran bo zmagala.

STONE POLJŠAK

Ljubljana. Aleksandr. c. 5.

Projektiranje in izvršitev električnih naprav in instalacij. Popravila električnih strojev in aparatov. 134

Ne prešajmo letos sadja!

Ko smo prežali vaški otroci na pol zrele ali pa skoro popolnoma negodne sade, ki so padali s sosedove zgodnje jablane edine svoje vrste v vasi, so nas sosedovi navadno nahučili: »Ali nimate kruha doma?« No, nam to ni dosti zaleglo, ker hrepenenje po sadju je bilo preveliko. Cudili pa smo se, kako morejo primerjati sadje s kruhom.

V šoli sem večkrat opazil, da je dal učenec solcoslu vso svojo malico, velik kos belega kruha; včasih namazanega s sirovim maslom ali obloženega s šunko, za eno, pa ne vselej veliko ali lepo jabolko ali hrusko, za par česnje, češpelj itd. Ampak oni, ki je kupčijo sprožil ali zahteval, je bil navadno bolje situirani z malico ne pa navadno ubožnejši s sadjem.

To pojasnjuje, da otroku sadje prija, da ga njegovo telo potrebuje, zahteva. Otroku potrebuje posebno sladkor, ki mu pomeni toliko, kakor odraslemu maslo. Zaradi tega ljubijo otroci predvsem sladko sadje. Poleg tega pa hrepeni otroško telo močno po fosforju, ki ga rabi za rast kosti in živčevja (možganov, mozga in živcev). Obe ti tvari najhajamo v sadju in sicer v zelo pripravi, lahko prebavljivi in okusni obliki, največ ju je pa v zrelem sadju.

Zrelega sadja potrebuje udeča se mladina v še večji meri, kakor druga.

A tudi za odrasle je sadje koristno, bodisi sirovo ali pa na razne načine kuhano ali pečeno. Zaradi vitaminov je priporočljivo predvsem uživanje sirovega sadja (vitamin se s kuhanjem ali pečenjem uniči). Sadje ni samo dragocena in tečna hrana, temveč služi ob enem kot prirodno (naravno) in ceneno zdravilo. Kdor trpi na zaprtje (kar je često tudi pri učeti, posebno v pubertetni dobi se nahajajoči mladini), naj je mnogo sadja, posebno jabolk, v tej ali oni obliki, posebno v sirovem stanju.

Poseben nagaj je nekoliko zvečer, preden gre spat ali pa jutraj pred zajtrkom. (Zvečer porcija kompot, jutraj pa sirovo jabolko ali hrusko). Isto je priporočljivo za nervozne ljudi. Ako si duševno ali telesno izmučen, ni nič boljše, kakor obrok kompot ali pa sirovo sadež. Za rast in ohranitev zdravih in lepih zob, je sadje jako dobro sredstvo, posebno jabolka, ki jih je mnogo najboljše kar z zobmi in z olupki vred, brez vsakega rezanja. Pri tem se ob enem »zobje brusijo«, to je: čistijo in utrjujejo (pospešuje se dotok krvi). Kdor hoče ohraniti svežo polt in mladost, naj je mnogo, posebno sirovega sadja. Sploh se pri nas sadje premalo ceni. Angleži pojedo pred vsakim koslom jabolko, hrusko, nekoliko grozdja, oranžjo itd.

Iz navedenega sledi, da je kaj važno, da se shrani zdaj, ko sadje dozori, mnogo sadja, in sicer največ ko mogoče, za jed. Prešanje in namakanje sadja za žganjekuho naj bi se posebno letos kolikor mogoče opustilo. Sprejalo ali namočilo naj bi se samo ono sadje, ki ni za nobeno drugo rabo, kajti letos je na eni strani pomanjkanje na jedilnem sadju veliko, na drugi strani bo pa mnogo dobrega vina po nizki ceni in je dobiti dovolj še celo lanskega. Shranimo zato tudi slabše sorte. Prej ali pozneje postane užiten tudi slabši sad, pa naj je še tako trd, hrupav, škrobast ali kisel; celo mnoge vrste lesnik postanejo po ležanju užitne, včasih celo okusne.

Shranitev in prodaja sadja ni koristna le za splošnost, temveč tudi za posestnika sadja samega. 100 kg jabolk nam da kvečme 60 l jabolčnika. Ako odračunamo od tega 10 l za zalivanje mošta in za usedlino (legar) v sodu, ostane 50 l. Ker se dobi staro vino po 5 Din, novega ne moremo računati več kot 4 Din, jabolčnik pa z ozirom na to največ 3 Din za liter. Za 50 l bi dobili torej 150 Din. Ako odračunamo od 100 kg jabolk 20 kg na odpadke (kar je mnogo), jih ostane za prodajo 80 kg, ki vržejo že pri prodajni ceni po 5 Din za kg 400 Din. Razlika znaša torej že v tem primeru 400 Din manj 150 Din = 250 Din. Že pri 100 kilogramih shranjenih jabolk imamo

torej 250 Din dobička. Ako nimamo preše sami, moramo plačati pri sadjevcu še od preše in je razlika še večja.

Pri namakanju nam vrže sadje (posebno jabolka) še manj kot pri prešanju in je torej izguba še večja.

Josip Jekl.

Kmetijski vestnik

Nasveti k bližajoči se trgatvi

Ceprav je zadnje deževje zelo neugodno vplivalo na grozdje, tako da so začele nekaterne sorte, kakor šipon, ranfol, belina, kraljevina gniti, se upi na dobro trgatve prav za prav niso bistveno poslabšali. Če bo sedaj lepo vreme, se bo vse popravilo. Treba je torej solca in še enkrat solca. Letošnja vinska letina bo gotovo prekašala lanko. Res je, da bo gnibla, ki je ponekod nastopila, pridelek zmanjšala. Če bi te nadloge ne bilo, bi bila letošnja letina rekordna.

Da pa bo letošnji vinski pridelek zares prišel do veljave, moramo vpoštevati naslednje važne činitele, ki imajo pri delovanju vina največje vloge. Predvsem je nam omeniti

zoritev grozdja.

Ko se grozdje zmehča in prevleče s tanko voščeno plastjo (grozdje pride v moško), prične zoreti. Tedaj se v grozdju nabira sladkor in kislina prične izginevati. Sladkor se predeluje v listih in se kopiči tako dolgo v grozdju, dokler je listje na trti lepo zdravo in zeleno. Sele, ko listje porumeni, preneha v grozdje dotok sladkorja, kajti peclji olesene, jagode belih sort postanejo potem prosojne in svetle, od črnih pa temnomodre. Kakšne izpremembe se vrše ta čas v grozdju, nas pouči večkratna analiza moštov v posameznih dnevih od konca avgusta pa do sredine oktobra. Velikanska je ta razlika, ki jo mora vsak napredni vinogradnik upoštevati. Naj omenimo samo, da znaša

MLADO JUTRO

Jože Kovac:

Dimnikar

(Po Schönlanke)

»Dimnikarja glej na strehi!«
vsi otroci zakriče.
Kot bi mignil smo utihnili,
vsi strmino vanj molče.

Če bi jaz bil dimnikar,
če bi jaz bil črn možic,
pa bi ti nagajal mi,
bi — poljubil te sred lice!

Manica:

Debela repa

(Gorenjska narodna pripovedka)

Gračinski hlapec je šel na njivo in vsejal repno seme. Pa čisto prečudno, iz vsega semena je pognala ena sama repa, ki je rasla in se tako debelila, da je polagoma zavzela vso njivo. Bila je videti kakor ogromna krogla. Ko je dozorela, je gračak velel pastirju, naj gre in jo izruje. Pastir hiti na njivo, zgrabi za listje, listje se drži repe, repa pa zemlje. Fantič napenja vse moči, vleče in vleče, a zaman. Repa se ne gane.

Ker se pastir dolgo ne vrne, gre za njim pastirica in vidi, kako pastir napenja vse moči, priskoči in se ga opri-me čez pas. Sedaj pastir vnovič poprne za listje, listje za repo, repa za zemljo in — ho-ruk! — toda spet je ves trud zaman. Repa se ne gane.

Zdaj prihiteli hlapec in zgrabi za pastirico, pastirico za pastirja, pastir za listje, listje za repo, repa za zemljo in — ho-ruk! — a repa se še vedno ne premakne.

Nato priteče pomagat še dekla in se prime za hlapec, hlapec za pastirico, pastirica za pastirja, pastir za listje, listje za repo, repa za zemljo in — ho-ruk! — repa pa stoji nadalje kakor pri-lita.

Gračaku se zdi čudno, da se služinčad tako dolgo ne vrne, zato gre sam na njivo. Ko vidi, kako se vsi brezupno trudijo, jim skoči še sam na pomoč. Pjune na roke in zgrabi za dekla, dekla za hlapec, hlapec za pastirico, pastirica za pastirja, pastir za listje, listje za repo, repa za zemljo in se enkrat — ho-ruk! — repa se zamaže, se vzdigne iz zemlje, ruvači pa — bum! — vsi padejo v ogromno luknjo, v kateri je koreninila repa. Le s težavo se izklobovajo ven in gredo domov po se-kire, s katerimi razsekajo bogati pridelek na drobne kose, da ga nato zvo-zijo domov.

Z repo so potem krmili prašiče, ki so se strahotno odebelili. Ko so potem prašiče zaklali, niso vedeli, kam bi z mastjo, nosili so skupaj tri velike kadi in deset sodov, a se vedno je bilo premalo prostora. Nazadnje so pa le spravi-li vso mast — čujte in strnite — v eno — orehovo lupino.

Napolnjeno lupino so spravili na

podstrešje, toda zaradi silne teže je prodrla devet obokanih stropov in končno obvisela na neki — pajčevini. Tam jo je zavohala miška in urno izpraznila lupino. To pa je bilo za požrešno živalico usodno. Pet minut po zaužitju mesti se je — razpočila in gračakovi niso imeli ne masti ne miške več.

A. N. Afanasjev:

Tepeni bebec

(Ruska pravljica.)

Nekoč sta živel starci in starka, ki sta imela edinega sina, pa še ta je bil popoln bebec. Lepega dne mu pravi mati: »Sinček moj, dobro bi bilo, če bi šel malo okoli ljudi in se pri njih nalezel pameti.« — »Počakaj, mati, takoj pojdem.« — Šel je v vas in videl tam dva seljaka, ki sta mlatila grah. Urno je skočil tja in pričel hoditi okoli njiju. — »Ne uganjaj neumnosti!« sta mu dejala muškarca. »Pojdi, odkoder si prišel!« — On pa je hodil in hodil. Tedaj sta se seljaka razsrdila in ga pričela obdelavati s cepcema. Tako temeljito sta ga obdelala, da se je komaj prevlekel domov.

»Kaj jokaš, otrok moj?« ga je vprašala starka. Bebec ji je povedal svojo nesrečo. — »Oj, sinček, kako si neumen! Rekel bi jima bil: »Bog vama daj toliko, dobra moža, da bi nosila, nikdar ne zno-sila, vozila, nikdar ne zvozila!« Dala bi ti graha in bi ga potem lahko doma sku-hali in pojedli.« — Drugi dan gre bebec po vasi in sreča pogreb. Komaj ga je zagledal, že je pričel kričati: »Bog daj, da bi nosili, nikdar ne znošili, vozili, nikdar ne zvozili!« — Spet so ga nabili. Vrnil se je domov in potožil: »Tepli so me, si-romaka, suvali, lasali in za brke vlekli.« — »Zakaj?« ga je vprašala mati. — »Zato in zato, mati.« — In ji je povedal vso svojo zgodbo. — »Ali, otrok moj, moraj bi reči: »Večni mir in pokoj!« se od-kriti, jokati na ves glas in se globoko prikloniti. Nakrmili in napojili bi te do sitega.« — Pa je šel bebec po vasi in vi-del svate; snel je čepico in zaklical na ves glas: »Večni mir in pokoj!« Po teh besedah se je bridko razjokal in so mu solze kar v curkih tekale po licu. — Či-kod se je pa ta vzel?« so dejali pijani seljaki. »Mi vsi smo v rožicah in veselji, ta se pa omeri, kakor da bi mu bil kdo umrl.« — Skočili so z voza in mu počeno prešli kosti. Jokaje se je bebec vrnil domov: »Tepli so me, siromaka, suvali, lasali in za brke vlekli.« »Zakaj, dete?« — Bebec je povedal, zakaj so ga nabili. Mati mu je dejala: »Zaigral bi jim bil in zaplesal z njimi, sinko.« — »Dobro, mati, drugič bom pa tako napravil.« — Odšel je spet v vas in vzel s seboj piščalko. Pa se je zgodilo, da se je nekemu seljaku na koncu vasi vnelo žito. Bebec je hitril nog tekel tja, se postavil pred gorečo žito ter pričel plesati in igrati na svojo piščalko. Seveda so ga spet naklestili. Ves v sol-zah je prišel k materi in pripovedoval, zakaj so ga natepli. Mati ga je poučila: »Dragi sin, vode bi bil vzel in jim pomagal gasiti.« — Ko si je čez tri dni opo-mogel od dobljenih udarcev, se je spet napotil v vas. Sredi vasi je zagledal seljaka, ki je na ražnju pekel vinjlo. Naglo je iztrgal neki ženski polno vedro vode iz rok, skočil k seljaku in mu izlil vodo na ogenj. Pa so ga znova pretepli. Spet se je vrnil k materi in ji povedal, kako

jih je dobil. Mati se je zaklela, da ga ne bo več pustila z doma in od tistih dob se bebec ni več prikazal iz domačega plotu. (Prevedel B. Z.)

Kaj pišejo »Jutrovčki«

Zakaj ljubim Jugoslavijo?

Jugoslavijo ljubim, ker je Jugoslavija naša ljuba domovina in ker so vsi njeni prebivalci svobodni. Ljubim jo, ker v njej lahko govorim v svojem materinem jeziku.

Posebno draga mi je pa zato, ker so morali naši dedi, očetje in bratje toliko pretrpeti zanj. Mnogo krvi je bilo za-njo prelito in mnogo ljudi je žrtvovalo svoje življenje!

Jugoslavijo ljubim še iz nešteto dru-gih razlogov in morda še posebno zato, ker ima tako krasne gozdove, bogata žitna polja mnogo lepih mest in krajev. Sai se je naša domovina še tujcem pri-ljubila in jo pridejo vsako leto obiskat. Kako mila in ljuba je šele nam, njenim zvestim podanikom!

Arko Ivan, učenec VI. razreda v Šodražici.

Najlepše, kar sem doživela na letošnjih počitnicah.

Dobila sem majhnega bratca in sem se ga strašno razveselila. Do zdaj sem bila sama pa mi je bilo zelo dolgočas. To je bilo najlepše, kar sem doživela na letošnjih počitnicah.

Marica Piki, učenka II. razr. Sv. Andraž.

Kaj bi napravila, če bi dobila milijon?

Če bi dobila milijon (moj Bog, koliko denarja je to!) bi kupila mami in sebi lepo belo hišico, kjer bi lahko živeli brez skrbi. Pomagala bi vsem revežem in jim preskrbeli stanovanja in jim dajala hrane, kolikor bi potrebovali. Peljala bi se tudi v Beograd, da bi videla presto-lonaslednika Petra, princa Andrejčka in Tomislava.

Ivanka Zorman, učenka VI. razreda v Guštanju.

Natečaj „Mladega Jutra“

Dne 14. t. m. smo povabili svoje bralce, naj poizkusijo svoje zmožnosti in napišejo kak lep sestavek za »Mlado Jutro«. Da ne bi predolgo izbirali, smo jim dali na izbero tri vprašanja:

„Zakaj ljubim Jugoslavijo?“

„Kaj bi napravila, če bi dobila milijon?“

„Najlepše, kar sem doživela na letošnjih počitnicah?“

Prijatelji »Mladega Jutra« so se v velikem številu odzvali našemu razpisu. Nekatere dobre sestavke smo že priob-čili, drugi pridejo še na vrsto. Pošiljajte bomo sprejemali

do 12. oktobra

S tem dnem končamo sprejemanje se-stavkov ter določimo, kateri izmed naših mladih pisateljev dobe za svoje spise posebno priznanje v obliki

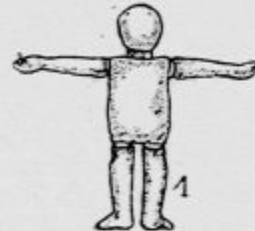
knjižnih nagrad.

Podvizajte se! Do 12. oktobra je še čas, da nam pošljete svoje sestavke. Morda vam bo sreča mila, da si zaslužite lepo knjigo!

Zmes za šalo in zares

Kako si naredim pojaca?

Pojac je kaj zabavna in priljubljena igračka, ki si jo spreten otrok lahko sam napravi. Najprej je treba, da iz-režeš iz platna tiste dele, iz katerih je

sestavljeno telo. Trup je kakih 9 cm vi-soka in 6 cm široka vrečica, ki jo do-bro natlačiš z majhnimi odrezki blaga. K tej vrečki prišiješ noge, kakor kaže slika 1. Blago položiš dvojno, izre-žeš obliko noge, jo sešiješ v cev, jo obrneš in jo natlačiš z majhnimi odrez-ki blaga ali z žimo. Pri tem posla je

dobro, da rabiš za basanje kak peres-nik ali palčico. Nato napraviš glavo. Dobiš jo, če si urežeš okrogel košček platna s premerom kakih 15 cm, ki ga ob robu nabereš, kakor kaže slika 2. Vrečico, ki je tako nastala, natlačiš z majhnimi odrezki blaga in jo nato se-šiješ. Ta sešiti del pride na vrh, tako da ga nazadnje pokrije čepica. Obleko narediš pojacu po četrtnem vzoru,

ki ga kaže slika 3, in mu jo oblečeš preko glave. Obraz poslikaš z vodnimi barvami, ali pa uvežeš oči, usta itd. z barvastno volno. Za čepico vzameš košček blaga, ki je kakih 12 cm širok in 16 cm dolg, ter ga primerno sešiješ. Če hočeš napraviti čepico bolj trdno, ji na-rediš podlogo iz trdega papirja. Oble-ko in čepico okrašaš z majhnimi pom-pončki, krežleje pa napraviš iz blaga kakršnekoli barve.

Za bistre glavice.

Na žagi

Na žagi leži šest debel. Pride žagar-jev sinček in vpraša očeta, kako so se imenovala drevesa. Oče pove:

»jelka
cer
kostanj
mecesen
ajlant in...«

Žaga je prežagala do konca; očka skoči po desko, sinček gleda za njim. »Nu, fantek! V vsakem imenu od na-štetih dreves je po ena črka imena še-stega drevesa. Kako se je imenovalo drevo?»

Rešitev: „Miške“

Miške so se preplašile kostanja, ki je padel z drevesa.

Rešitev ugank.

1. Piščanci in kokljia.
2. Detel.

Za mlade fotografe

Kako fotografiramo strahove

Strah je sicer v sredi votel, okoli ga pa nič ni; a fotografirajo ga časih ven-darje. Ali ste že kdaj videli takšno sliko? Če imate fotografski aparat, si jo lahko napravite takole:

Povabite dva prijatelja, ki bosta pred-stavljala »strah« in »prestrašenega«. Privijte aparat na stojalo in ga name-rite na »prestrašenega«, to pa tako, da ne bo stal v sredi slike, ampak bolj pri strani. Držati se mora prav preplaše-no, tako ga fotografirajte. Med tem, ko on ostane v tej legi, naj smukne v sli-kovni prostor »strah«, ki se je zavil v belo rjuho, da bo tem strašnejši videti. In naj se postavi »prestrašenemu« ravo nasproti. Zdaj fotografirajte še en-krat in osvetlite prav kratko. V sobi 1 do 2 sekundi, zunaj pa eno stotinko se-kunde — na isto ploščo!

Če to sliko razvijemo, bomo videli na njej prestrašenega človeka, ki se mu je prikazal duh, prozoren in nejasen, kakor se »strah« spodobiti.

Navihana kovača

V majhni vasi sta živel dva kovača. Oba sta stanovala ob glavni ce-sti in bila sta pridna od zore do mraka. Ljudje, ki so stanovali v bližnji okolici, pa so bili jezni, zakaj ves dan so morali poslušati njuno razbijanje. Naposled so dobri sosede sklicali so-činsko sejo; posvetovali so se, kaj naj storijo, da jim ne bo treba neprestano poslušati ropotanje in zbijanje kova-čev.

Najstarejši je povzel besedo: »Mi-slim, da bo najbolje, če prosimo kova-ča, da se preselita vsak v drugo hišo; tako bomo imeli mir!«

»Tega ne bosta storila,« so dejali vaščani.

»Nu, če obljubimo vsakemu izmed njiju po dve sto dinarjev nagrade, te-daj se bosta že preselila,« je dejal star-ček, ki je poznal grabežljivost vrlih kovačev.

Naposled so vsi odobrili ta nasvet. Zbrali so štiri sto dinarjev in župan se je napotil h kovačema. Kovača sta ga izprva nezaupno ogledovala, a ko sta slišala, da dobita za njuno prese-litev po dve sto dinarjev nagrade, sta se odločila, da se takoj drugi dan pre-selita vsak v drugo hišo.

Še isti večer so videli vaščani, kako sta kovača pospravljala svoje delav-nice in se pripravljala na selitev. A kako so se vaščani začudili, ko so spet zaslišali drugo jutro razbijanje iz obeh kovačnic.

Kovača sta se bila izselila, kakor sta bila obljubila županu, a zamenjala sta samo delavnici. In ker sta bila oba ve-sela, da sta tako hitro in lahko zaslu-žila dve sto dinarjev, sta z dvojno mo-čjo udarjala po nakovalu, da je odme-valo po vsej vasi.

Uganka

Enonog skače:

tuli in plače

huje in huje,

že omahuje;

kaj bi mu dali?!

Vsi smo spoznali:

dobi — ne dobi —

po tleh se zvali.

J. O. Curwood:

Medved Tir

Ta dolina je bila skoro še lepša od prve. Bila je širja in podobna ogrom-nemu parku. Skoro prav do gorskih vrhov so pobočje pokrivala zelene pre-proke. Nepretrgani gozdovi so jo ob-robili na vseh straneh.

Med obema gozdnima pasovoma je ležala planjava kakor prostan, valovit travnik, bogato posejan s pisanimi cvet-licami in travami. Sredi doline se je vil majhen potoček. Grizli se je spustil na-vzdol. Po kakih štiri sto korakih je kre-nil proti severu in se pomikal kakih petdeset korakov nad gozdnim robom od drevesa do drevesa. V teh višinah je navadno lovil manjšo divjačino. Da-nes pa Tir ni mislil na lov!

Naletel je na nekaj ježevcev; te sla-ščice drugače ni zametaval, a danes jih je ravnodno pustil v miru. Na skalah so se solnčili veeveruhi in svizci ter pol-nili ozračje s svojim zateglim, mehkim žvižganjem. Ko se jim je približal ve-liki medved, so utihnili in se zlekli po skalah. Tir se ni menil zanje. Iz grmov-ja mu je udaril v nos ostr, sveži vonj po loju, v ozki, temni globeli je zavohal jazbeca — komaj da je okrenil glavo. Dve uri je nepretrgoma hodil proti se-veru, preden je krenil skozi gozd k po-toku.

Blato na njegovih ranah se je strdi-lo. Zaradi tega je zabredel Tir do pleč v majhen ribnik, kjer je ostal, dokler ni voda povečini odmočila skorje. Nato je dve uri sledil potočni strugi. Pri tem je večkrat pil. Polagoma so jeli učinko-vati zaužitji leki — počutil se je mnogo bolje in nenadoma je obstal, se okrenil in grozeče zarenčal. Tako je stal dolgo, ne da bi se zganil, le od časa do časa je zagodrnjal predse. Pleča so ga jela spet boleti in ga spomnila njegovih novih sovražnikov — ljudi. Zdaj je spoznal, kaj je sovraštvo. Sovražil jih je! So-vražil vse, kar je bilo v kakršnikoli zve-zi z ljudmi! Spoznal je, da je človek njegov smrtni sovražnik, da se ga mora bati bolj kakor vseh drugih nasproti-kov. Bojazen? Pač, zdaj je spoznal tudi bojazen. On, Tir, je moral bežati! On, vladar v tem kraljestvu, se je moral skrivati. Neprestano se je moral ču-vati. On, veliki, silni grizli, se je moral ogibati bitja, ki je bilo toliko manjše od njega!

Vedno je človek vladal vsem živalim. Tudi medvedu. Človeč s kopjem, člo-več s pastmi, in končno človek s puško! In zdaj je bil tudi Tir prvič nale-tel na človeka. Zdaj je moral izprevi-deti tudi on, da so na zemlji bitja, ki so še močnejša od njega. To se mu je zdelo čudno in ga jezilo. Bolj močna od njega? Ali je bilo to sploh mogoče? Se vedno je Tir sledil gorskemu po-

toku. Šel je počasi, zelo počasi. Okorno in trdo je stopal po prudu in pesku — z nizko sklonjeno glavo in upognjenim vratom in njegova široka pleča so se dvigala in padala ob hropčnem diha-nju.

Obstal je poiz se ozrl po okolici. Saj ta del doline poznal je. In še kako dobro ga poznal! Tukaj živi njegova Iskvao, kras-na, zlatorujava medvedka. Semkaj je hodil ob paritvi in jo čakal, prav ka-kor ona njega. In njeni mladiči so bili najlepši medvedki v vsem gorovju. Za svoje potomce se ni Tir nikoli menil — niti poznal jih ni in jih je prepodil, če so se drznili priti v njegovo bližino. Tir sploh ni maral mladih medvedov, a tu-di pobijal jih ni. Kadar je srečal takega zavaljenčka, ga je s šapo godrnjaje od-rinil, to pa s tako silo, da se je malček nekajkrat prekucnil in vekaje pokazal pete.

Proti tujim medvedjim materam pa se je obnašal viteško, naj so bile še ta-ko grde. Samo enkrat je izjemoma na-pravil drugače. Takrat je bila vdrla ne-ka drzna medvedka s svojimi mladiči v njegovo kraljestvo in ga s svojim ob-našanjem naravnost prisilila, da jo je vrgel ven. Pošteno jo je premikastil! Bežala je, kar so jo nesle noge, in nje-ni mladiči so se žalostno cvileč opote-kali za njo.

Ne, je Tir zagodrnjal sam pri sebi. Otroci niso zame — z njimi so same ne-

potrebne sitnosti!

Kaj pa je zopet to? Duh je tak, kakor da se v bližini potika mlad medvedek! Ozrl se je na okoli. Se tega se mu je manjkalo, danes, ko je že itak slabe vo-lje, in še kako slabe volje! In res! Sa-mo šest korakov pred njim je ležal sa-moten medvedek — iztegnil se je po belem pesku in trepetal kakor preplašen otrok. Tir je nejevoljno opazoval ta kupček nesreče. Če bi šlo vsaj za mla-dega grizlja! A koničasti črni gobček in beli madež na prsih sta kazala, da gre za črnega medveda. In zdaj je pri-šel žalostno cviliti. Veliki medved je tako strašen videti — le kje je mati? Tej bi lahko potožil svoje težave! Za-blodil je bil, lačen je bil in v nogo se mu je bil trn zadril — zdaj je ležal tu in si ni znal pomagati. In pri tem mu je bilo šele tri mesece — le kam je odšla mati! Tako je mislil tudi Tir in se ozrl po medvedki.

»Le kje za vraga tiči prekleta baba?« je jezo zagodrnjal in se okrenil k mla-diču. Ta se je med tem nekoliko ohra-bril — morda pa veliki medved le ni ta-ko hud? — in se spazil po trebulu ne-kaj korakov bliže. Nato je obstal, potem pa se je opogumil še za pol koraka. Ojoj — srdita grožnja se je utrgala iz Tirovih prsi, mladiček je le predobro poznal to govorico! Naj ne hodi bliže, je to pomenilo, ali pa dobi zaušnico, da

se bo trikrat prekucnil. Prestrašeni mla-dič — imenovali ga bomo Muskvu — je iztegnil vse štiri od sebe in obležal kakor mrtev.

Znova se je Tir ozrl na okoli, in ko se je zopet okrenil k mladičku, se je ta že pripilil pol koraka bliže. Grizli je vzdignil desno sapo. Samo še korak, pa sfrčši, je zagodrnjal. Muskva je javkal in trepetal, obiloval si je gobček s plčskim rdečim jezikom in se vkljub grozeče dvignjeni velikanski šapi plazil dalje. Morda se ga bo pa stari godrnjač le usmilil, čeprav je ravno zdaj straho-vito zarenčal. Muskva se je malo odda-hnil, ko je orjak zopet spustil svojo ša-po na tla. Oh, kako se je bal klofute! Tir se je v tretje ozrl po okolici — pre-kleta zanikarnost, stara, da pusti mla-dega tako samega! Le kje tiči?!

Muskva se je okoristil s to priliko in se pripilil prav do Tira. Tedaj je za-pazil na nogi velikega medveda rano. Pozabil je na svoj strah — iztegnil je mali jeziček in nežno obližnil ranjeno mesto. In ta jeziček je bil mekhejši od zameta. Tir se ni ganil in prijetno ugo-dje ga je spreletelo. To je pa prav pri-jazno, je pomislil presenečeno. Sklonil je veliko glavo in povohal mali, mehki kupček usmiljenja pred seboj. Ko je pri-šel Muskva, še vedno preplašen — znova javkati, je pomirjevalno zamom-ljal.

Iz življenja in sveta

Praktična tekma na Angleškem

Ugledna Kraljevska kmetijska družba je priredila tekmo v oranju z motornimi plugi, ki jih vodijo neke deklice, da pokaže, s kako lahkoto se dajo upravljati na videz težki stroji.

Razputinov prednik na carskem dvoru

Pustolovec, ki je ustanovil bratovščino satanistov v Varšavi - Romantično življenje sleparskega okultista in spiritista

Nedavno smo poročali o odkritju zagonetne verske bratovščine v Varšavi, ki je z raznimi orgijami častila satana kot najvišjega gospodarja nebes in zemlje. Oblast je pri odkritju zaprla 84-letnega starca Činskega, načelnika in ustanovitelja tega čudnega versta. Izkazalo se je, da je prerok satanistov, kakor se imenuje temna bratovščina, že čisto imel posla z oblastmi zavoljo raznih sleparstev in je njegovo življenje pravi pustolovski roman, kakršnega bi si težko izmislila celo domišljija filmskega pisatelja. Činski je prvič nastopil javno pred 35 leti v tedaj pruskem mestu Bydgošču. Za ta nastop se je bil leta in leta temeljito pripravil s proučevanjem spiritizma, magnetizma in hipnotizma. Ba je je znal stvari premikati iz veličje dalje in si je s hipnozo nekatere ljudi tako zaslužil, da so mu sledili, kakor lutke brez volje in izvrševali vsa njegova naročila. Po prvem nastopu je nastopil potovanje po Nemčiji s svojo ljubinko, ki mu je služila obenem kot medij. Nemei pa so moža posadili za dve leti v ječo, ker so mu dokazali razna sleparstva. V ječi se je seznanil z nekimi zločinci in ga je vzel k sebi za pomočnika in tajnika. V svobodi se je Činski zopet lotil hipnotizma in je postal ljubljene ženske, imajoč nanje silen vpliv. Grofice Seydlitzovo je tako premotil, da se je hotela poročiti s sleparjem, ki bi bil na ta način prišel do grobnega imetja in bi bil celo v oddaljenem svaštvu s cesarjem Viljemom. Kajti grofica je bila sorodnica cesarjeva. Tik pred poroko pa jo je nena in pastorka zaprla policija, ki jo je poslala Činskemu na vrat njegova prava žena. Pri tem se je izkazalo, da tudi pastor ni bil pravi duhovnik, marveč se je vanj preoblekel njegov tajnik in pomagač, ki si ga je Činski pridobil v prvi ječi. Seveda so oba sleparja zopet zaprla in sta delala pokoro v berlinskem Moabitu. Po prestani kazni je Činski odpotoval v Pariz, kjer

ne pridigo... Napoleon ni kadil, a je nosil. Če je zajel ščepec iz katere koli doze, je bil to izraz najvišjega razpoloženja do njenega lastnika. Schiller je kadil in nosil, dočim je bil njegov prijatelj Goethe strasten sovražnik tobaka. Nekoč je skoro znozel od togote, ker se mu je maščevala odpuščen kuhanica s tem, da mu je s tobakom zakadila vse stanovanje. Bach in Beethoven sta bila strastna kadilca z dolgimi lončeni pipami. Vedno bolj si je podjarmil tobak naše duhovno življenje. Umetniki, pisatelji, znanstveniki in politiki - nekadilci so zdaj pač zelo redki med svojimi tobaku vdanimi drugimi.

Beračenje nese

V Liverpoolu se je usmrtil pred nekoliko dnevi 36-letni poklicni berač Hanson, ki je ostavil pismo, v katerem navaja, da se je naveličal večnih izsiljevanj neke ženske, ki mu je grozila z ovadbo. Hanson je imel odrezano nogo in se je pri svojem postu izdal za vojnega pohabljenca, čeprav ni bil vojne nikoli videl. V istem pismu pismo piše, da je znašel njegov povprečni dnevni zaslužek 4 funte šterlingov (1100 Din!) in da je prosjačenje sploh najbolj izdaten poklic na svetu. Londonski listi poročajo k temu, da bo imel Hanson prav, kajti znani so primeri, da zaslužijo potujoči prodajalci žveplenk 650—750 funtov na leto, neki možakar v Oxford-Streetu, ki berači dvakrat na teden, ima v bližini Londona lepo vilo in se vozi v lastnem avtomobilu — kadar ne dela, drugi tip te vrste pa prebije vsako leto na »dopustu« — v Parizu. Oblasti so proti takšnim elementom brez moči, ker bi bilo po zakonu potrebno, da jih kakšen oškodovanec ovadi — takšnega človeka pa iz razumljivih razlogov ni dobiti.

Drago Schwab da 20%!

ne zamudite ob pričetku sezone jesenskih in zimskih oblačil izkoristiti ugodne prilike!

Samostojni telefon

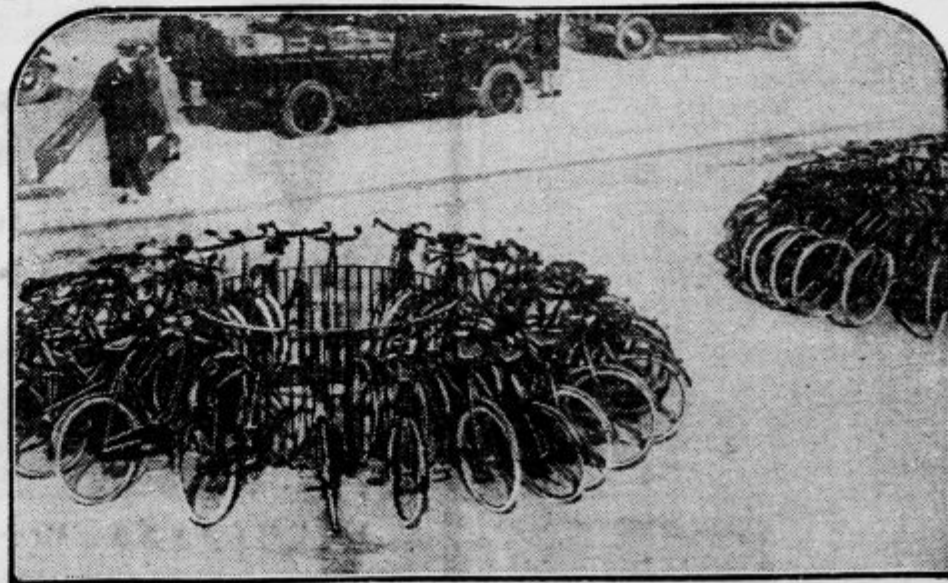
Nemški tehnični listi poročajo, da je bil v Berlinu pred kratkim prijavljen zelo koristen izum. Poleg telefona se montira pisalni stroj, ki se v odsotnosti gospodarja na ponovno zvonjenje avtomatično priklopi k aparatu in s pomočjo vmesnega gramofonskega traka zapiše še dobesedno vse telefonsko poročilo. Tehnični in pridobitni krogi kažejo veliko zanimanje za novi izum, ki bo nedvomno prinesel izumitelju milijonsko imetje.

Prijetnosti plinske vojne

Prebivalci velikega dela Berlina so že več tednov tožili, da jih nadleguje glavobol, žledolčni krči in neumljiva solzavost. Več ljudi je moralo radi tega opustiti redno dnevno delo. Zdravniki so zaman ugibali o vzrokih skrivnostnega pojava, dokler niso pripomogli te dni mnogi primeri ostrega zastrupljenja na ulici pojasniti neumljivo zadevo. Izkazalo se je, da so vadili vojaki v topničarski vojašnici na Scharnhorststrasse tik zraven mestne bolnišnice v kleti, ki je bila napolnjena s tzv. solznim plinom. Seveda so imeli vojaki pri vajah plinske krinke. Toda plin je uhal skozi zidovje in tlak na cesto ter zastrupljal mirno prebivalstvo.

Usodna uloga

V Newyorku igra priljubljena zamorska skupina dramo z usmrtnijo na električnem stolu. Igralca privežejo z jermeni na stol in potem slišijo gledalci brnenje električne struje kakor v pravem Sing-Singu. A ta uloga je zahtevala že dve življenji. Igralec Jackson je umrl na srčni kapi pri prvi poskušnji. Plesalec Cashe, ki ga je hotel nadomestiti, je vzel ulogo na dom. Drugo jutro so ga našli mrtvega. Z odprtjem zvezkom na mizi. Praznoverni zamorci ne marajo »preklete uloge« in bi morala drama v arhiv, da ni sedaj prevzel uloge Fred Marcel, edini beli igralec pri skupini.

Parki za kolesa

V Kodanjo so si izmislili nekaj novega: parke za bicikle, v katerih se ti hranijo pod nadzorstvom očesa postave, kadar imajo njihovi lastniki trenutne opravke v bližnjih poslopih. Tako kolesa ne ovirajo prometa in so varna pred nepoklicanimi skolarji.

Kaj vse mora Društvo narodov

Emir Buharski je bil pred vojno menda najbogatejši azijski vladar. Imel je harem s 110 ženami in 35 milijonov funtov šterlingov premoženja. A pred boljševiki je moral pobegniti v Afganistan. Kot ubog begunc je zdaj naprosil Društvo narodov, naj mu pomaga dobiti odškodnino za izgubljeni prestol in bogastvo. V Foreign Office, britskem zunanjem ministrstvu, kjer se je v tej zadevi zglasil poročevalec londonskega »Sunday Expressa«, so povedali, da zadeva ni tako brezupna, kakor bi se zdelo na prvi pogled. Večkrat se udeležijo dela Društva narodov tudi one države, ki sicer niso njene članice. Tako je bila zastopana Turčija pri mosulskih pogajanjih, sovjetska Rusija pri debati o splošnem razoroženju itd. Torej ni izključeno, da bo povabilo Društvo narodov v Zenevo na razgovor zastopnike sedanje sovjetske buharske vlade ter se z njimi zmenilo, kako in s čem bi lahko pomagali nekdanjemu emirju.

Preudarni samomorilec

Newyorški odvetnik Penn, sin priljubljenega skladatelja, je v napadu ljubosumnosti umoril ženo in pohabil otroka, ki je hotel braniti mater. Obsodili so ga potem na električni stol. Zelo ga je skrbel usoda njegovih nepreskrbljenih sirot. Na zadnje si je z dovoljenjem sodnije zavaroval življenje zoper samomor, ker ne bi sprejela seveda nobena zavarovalnica zavarovanja zoper izvršitev smrtne obsodbe. Prejel je polico. Tedaj je spisal oporoko in pet minut pozneje sprožil najbližji nitroglicerina, ki ga je nosil skritega na vrvi okoli vratu. Strahovita eksplozija je pretresla vso ječo in raztrgala obsojenca na drobne kose. Zdaj bodo dobili njegovi otroci približno 600 tisoč naših dinarjev zavarovalnine.

Popolna iluzija

V majhnem ameriškem kraju so predvajali zvočni film »V stari Arizoni«. V nekem prizoru si cvre rudar, junak dejanja, jajčno jed v ponvi. V dvorani je bilo slišati, kako cvre in prasketa slanina na ognju. Glavni inženjer zvočnega oddelka Western-Electric-Company, ki je bil slučajno v dvorani navzoč, je začuden dvignil nos in planil na oder. Jajčnik se namreč ni samo »slišal«, temveč tudi »vohal«! Inženjer je mislil, da je bil napravil nepoznani skromni monter na deželi milijone vreden izum. A onstran razpetega platna je stal samo majhen električni štedilnik, na katerem je pralil podjetni lastnik malega kinematografa resničen jajčnik! Glavni inženjer je žalostno odšel. Iluzija je bila seveda popolna — a samo zato, ker so se na deželi varnostne oblasti tako malo brigale za požarne predpise.

Avtomobil na grmadi

V navzočnosti policijskega komisarja so sežgali ta teden v ameriški državi New Jersey lep nov avtomobil. Tako je odločilo sodišče. Vozilo je zahtevalo življenje sredi ulice igrajočega se malega dečka. Da se preprečijo slične, vedno bolj številne nesreče, je sklenila država, da bo poleg šoferju odmerjene kazni vpepelila sleherno motorno vozilo, ki bo usmrtilo ali pohabilo pešca.

Chicaško pristanišče

Ameriški finančni državni tajnik Mel-lone je sprejel v izvedbo načrt za umetno poglabitev Reke sv. Lovrenca. Čim se bo to zgodilo, bo postalo Chicago veliko oceansko pristanišče, kamor bodo prihajali prekooceanski parniki. Seveda bo trajalo delo, vstevši izgraditev pristanišča, vsaj dve, tri leta.

Edgar Allan Poe kot risar

V Newyorku so našli tri s svinčnikom narisane portretne študije, o katerih so ugotovili, da jim je bil avtor sloviti pisatelj grozotnih povesti Edgar Allan Poe. Strokovnjaki izjavljajo, da te risbe nimajo samo zgodovinske vrednosti, temveč tudi umetniško.

Kilavo poletje

Po neki statistiki je bilo letošnje parisko poletje najbolj čemerno med poletji zadnjih tridesetih let. Od 21. januarja do 23. septembra je bilo 57 deževnih dni, višina padavin je znašala 254 mm. Za primere vzamemo lansko poletje, ko so imeli v Parizu samo 64 deževnih dni in 86 mm padavin.

Dva sta eno

Gornja, nekoliko neobičajna situacija se je primerila pred kratkim ob srečanju dveh izmed treh živčih parov slamskih dvojčkov. To sta sestri Mary in Margaret Gibbs ter brata Lucio in Simplicio Godini. Zdi se, da jim medsebojna »nevezanost« prav nič ne moti dobre volje.

TIHOTAPSKA SMRT

Iz Jassyja poročajo o nočni žaloigri, ki se je nedavno odigrala na rumunsko-sovjetski meji ob reki Dnjestr. V temni noči sta proti ruskemu bregu plavali dve osebi, ki se na klic straže nista hoteli oglasiti, marveč sta plavali dalje. Straža je zasumila, da gre za tihotapstvo in je streljala. Eden izmed plavačev je takoj izginil v reki, drugi pa je plaval nazaj ter se skril na obrežju. Čez kako uro je ponovil svoj poskus, toda to pot je straža tudi njega ustrelila. Dnjester je prinesel na rumunski breg oba mrtveca in so v enem spoznali rumunskega vojaka, v drugem pa nekega znanega tihotapca, ki je bil že dolgo na sumu, da pomaga rumunskim dezertirjem preko Dnjestra.

Živa bakla v zraku

V bližini pruskega mesta Neubrandenburga je nemški pilot Besten priredil reklamno letanje, da občinstvu vzbudi zanimanje za letalstvo. To se mu je sicer v polni meri posrečilo, ali prav v nasprotnem smislu, nego je želel. Pri skoku s padalom je nesrečni letalec padel na elektrovd visoke napetosti. Hipoma je bil ves mož s padalom v plamenu in množica je otrpla v grozi opazovala gorečo plamenico na močnih žicah. Nekaj delavcev pa je imel toliko duhaprisotnosti, da je z lesenim drogrom rešil letalca iz žic. Pilot je dobil strahovite opekline in skoro ni nade, da bi okrevl.

Nenavadna žrtev opičje vojne

Če smemo verjeti poročilom pariškega tiska, je neki avtomobilist v bližini Setifa (Alžirski) umrl zelo nenavadne smrti. Zašel je s svojim vozilom nepričakovano med dve opičji čredi, ki sta se obmetavali s kamenjem. Toča kamnov se je vsula v avto, eden je zadel avtomobilista v glavo in ga ubil. Isti listi pišejo, da žive opičje v Alžirski v velikih čredah, ki so si med seboj sovražne in podobne bitke so tam nekaj prav vsakdanjega.

Mojster makaronov

Gorenji Italijan je mojster v svoji stroki. Je namreč zmožen snesti cel funt italijanske narodne jedi, makaronov, v piclem času petih minut. S to spretnostjo v požiranj hodi po svetu in si služi lepe denarce.

Odlična dama

uporablja najpopolnejša sredstva moderne kozmetike

Leciderma-preparate

ki se izdelujejo pod nadzorstvom zdravnikov in kemikov. — Ti preparati imajo v sebi »elektine« glavne prvne kožnega tkiva, živčevja in krvnih žil. Obnavljajo kožo, nadalje odpravljajo mozole, solčne in jetrne pege ter ostale madeže kože.

**LECIDERMA-KREMA
LECIDERMA - MILO
LECIDERMA PUDER
LECIDERMA-KREMA**

za prsa

so zdravniško kozmetično na znanstveno podlago oprta sredstva za negovanje obraza in prsa.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah

Mišen inženier

Miss Betty Dean je najmlajši in eden najspodobnejši inženierjev v Novi Mehiki, v ostalem pa ena maloštevilnih žensk v tej deželi, ki so si izbrale inženjerski poklic. Ta čas so ji poverili zgradbo nekega jezusa za veliko električno centralo.

Zora voda

proti sivim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Zak. zašt. Odobrena od zdravstvenega odseka pod št. 1793—20 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh si-guren in trajen. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—

ZORA VODA I. OREL, Zagreb

Radičeva (Duga) ul. 32.

Poslujemo po povzetju, in to samo na čitljive naslove.

W. Mastermann:

Kdo jo je umoril?

Roman

»Niti besedice ne,« se je zlagal Sinclair.

Frangi se je spustil v pomenek s turškim paznikom, ki je odgovoril s ploho besedi. Če ostaneta gospoda na desni strani, se jima ne more nič zgoditi. Pripročil jima je, naj se ne spuščata predaleč in naj s palicama tipljeta po steni.

»Kaj pravi?« je nedolžno vprašal Sinclair.

»Pravi, da naj se drživa zmerom na levo, pa se nama ne bo nič zgodilo.«

Sinclair se je začudil predrznosti tega človeka in njegova sumnja se je vrnila s podvojeno močjo. Ali pa je Frangi slab razumel turški in se je hotel samo pobahati s svojim znanjem jezika? Nekaj trenutkov je okleval. Po uradnem nalogu je bil tukaj, zato ni imel pravice, da bi se izpostavil nepotrebnim nevarnostim; a z druge strani ga je mikalo, da bi se prepričal, kako je s skrivnostnim tovarišem. Zato je pristal in oba sta krenila po izhajnih stopnicah nizdol.

Od zgoraj je prihajala skozi tesne odprtine blede, pošastna svetloba. Tla so bila pokrita z odpadki stoletij. Sinclair je bil nekoč že tukaj in je poznal nevarna mesta, a spremljevalcu tega nalašč ni omenil. V roki je držal električno žepno svetiljko, pripravljen, da vsa trenutke posveti z njo.

Držala sta se ob levi steni. Frangi je neprestano govoril. V njegovem glasu je drhtela živčna vznemirjenost, ki je utegnila pomeniti prav tako strah kakor pričakovanje.

Sinclair je stopal naprej in pri vsakem koraku otipaval tla. Zdajci pa je sunil s palico v praznoto. Obstal je. Nehote se je okrenil in posvetil tovarišu naravnost v obraz. V tej edini sekundi je prestregel pogled, poln peklensk

ske zlobe, in obšlo ga je, kakor da je Grk pravkar hotel planiti nanj. Frangi je vzkliknil in zgrabil Sinclairja za komolec.

»Kaj pa je? Prestrašili ste me!«

Sinclairjevi živci so bili kakor iz jekla. »Tu je ena tistih preklethih lukenj,« je rekel mirno in potisnil spremljevalca nazaj. »Stvar ni popolnoma brez nevarnosti. Mislim, da bi se rajši vrnila in poizkusila drugič z vodnikom.«

Kakor pokojno mu je zvenel glas, tako razburjen je bil v svoji notranjosti. Spremljevalec obraz se mu je zazdel mahoma čudno znan.

»Zakaj niste povedali, da imate svetiljko?« je kislno rekel Grk. »Potem bi bil takoj videl luknjo.«

Sinclair si je še enkrat ogledal kraj. Kar izpreletelo ga je, ko je zrl v strašno luknjo pred seboj. Še korak pa bi bil strmoglavil vanjo!

Pobral je kamen in ga vrgel v globlino; dokaj časa je trajalo, da je razločno čul plusek vode, ko je padel kamen vanjo. Ko se je obrnil, je bil njegov obraz kakor kamen.

»Kdo pade tu dol tistega neha boeti glava. Le mislite si! Strbunkniti v emno vodo in ves obupan plavati po tvoj morda celo ranjen od padca, pa vedeti, da ni rešitve!«

Spremljevalec je molčal.

»Zdi se mi, da imava res dovolj, kaj? Vsaka zabava je samo nekaj časa lepa,« je rekel Sinclair.

Naposled sta vendar že stala zunaj in bel dan jima je slepil oči. Sveži zrak je bil prava slast po tohlobi, ki sta jo vdihovala pod zemljo. Sinclairova sumnja je bila prikipele na višek, a navzven se je delal, kakor da ni ničesar opazil.

»Dajva, obedujva tukaj v Stambu-

lu,« je rekel, »razen če vam je do tega, da bi se vrnil v hotel.«

»Na hotel niti ne mislim. Zelo drago mi bo. In dovolite mi, da se smatram za vašega gostitelja.«

Obedovala sta na hladnem, senčnatem vrtu. Ob njunem znožju se je širila pravljica panorama Bospora. Nasprotnika — zakaj Sinclair se je zdaj že dobro zavedal, da ima posla z nevarnim človekom — sta takorekoč otipavala drug drugega. Površni opazovalec bi bil slišal samo vesel razgovor o nevažnih stvareh, a v resnici je sleherni skušal dognati, kdo je prav za prav sobesednik. Ko sta vstala, je bil Sinclair prepričan o trojem: prvič, da Frangi že ve, kdo je dozdevni »gospod Frazer,« drugič, da Frangi ni pravo ime tega človeka, in tretjič, da je za las manikalo, pa bi bil našel grob v globinah rezervoarja.

Ugibal je kaj bi bilo boljše: ali iti neutegetoma k Stevensu in ga obvestiti, ali delati na svojo pest. Odločil se je za drugo pot, ki je še najbolj prijala njegovemu okusu.

Menda je bilo tudi Frangiju do tega, da bi ostal z detektivom; izmišljal si je izgovor za izgovor, samo da je zavlačeval trenutke razhoda. Predlagal je, da bi si ogledala tuleče dervise in Sinclair je pristal. Navadnemu potniku bi se bila zdela predavanja teh fakirjev, ki so si zabijali žehlje v glavo in ostre nože v meso, ne da bi le za trenutke prekinili svoje enolično, tulienju podobno petje, na vso moč grozotna. A Sinclair je vedel, da se ti ljudje že od mladih nog vežbajo v takih noših in da gre v bistvu samo za glumaške umetnije.

Ko sta se vrnila v hotel, se mu je Frangi zahvalil za družbo.

»Veselite si me, če bi vas mogel predstaviti svoji ženi,« je dejal.

»Ali boste večerjali tu v hotelu?«

»Na žalost imam domene,« se je zlagal Sinclair. Naveličan ga je bil. »A pri drugi priliki me bo veselilo.«

Večerjal je sam nekeje v Teraniji in

pozno je že bilo, ko se je vrnil v hotel. Dolgo uradniško službovanje je bilo razvilo v njem zmisel za natančnost in red, in ko je odprl torbo, v kateri je imel svoja pisma in akte, je kar odskočil. Dobro se je spominjal, da je ležal na vrhu čisto določen spis, ki se je nanašal na neko zadevo na Angleškem, s katero se je zadnje čase ukvarjal. Že prvi pogled ga je prepričal, da mu je nekdo šaril po papirjih. Bili so dozdevno v vzornem redu, a na vrhu je ležal povsem drugi spis.

Na srečo je nosil vse res važne papirje pri sebi. Nepoklicani brskači niso bili izvedeli ničesar pomembnega — izvemši nekaj: zdaj jim je bilo znano, kdo je »gospod Frazer.« In prav za to jim je nemara šlo!

Kar je bilo, je bilo. Sinclair je legel spat s trdnim sklepom, da bo poslej bolj pazil.

15. poglavje Barratovo poslanstvo

Stevens je ravno zajtrkal, ko so mu naznanili Sinclairja.

Ni se mu posrečilo, da bi skril svojo nejevoljo nad obiskom, saj je bil izrecno posvaril detektiva, naj nikar ne hodi k njemu v pisarno. A ko je Sinclair vstopil, je Stevens takoj videl, da je obisk posledica izredno važnega dogodka. Sinclairjev obraz je bil resen in poznalo se mu je, da je malo spal.

»Sedite in postrezite si,« je prisrčno rekel Stevens.

»Skodelico kave, če dovolite, nič drugega. Važne novice imam za vas, Stevens.« Povedal je Stevens, kaj se je bilo zgodilo prejšnji dan in zvečer. »Kakor hitro sem ugotovil, da je nekdo brskal po mojih papirjih, sem takoj izprevidel, da je stvar resna. Zato sem poizl v svojo posteljo, ki bi bil popolnoma podoben spečenju, sam pa sem se skril pod posteljo. Mislim, da sem vključ neudobnemu položaju nekoliko zadremal, kakaj prvo, kar sem slišal, je bil rahel šum. Očividno je bil nekdo obrnil ključ v ključavnici. Dihal-

sem globoko in umerjeno, kakor da trdno spim. Zdaj mi je bilo jasno, da je nekdo v sobi ter čaka in prisluškuje. A treniti se nisem upal niti z najmanjšo mišico. Nepoklicani gost, kdorkoli je bil, je prišel tik moje postelje. Nekaj trenutkov je stal in čakal, a nato se je menda sklonil nad ponarejeno človeško postavo. In zdajci sem začutil močan sunek, od katerega se je vsa postelja stresla. Imel sem toliko prisotnosti duha, da sem globoko zastokal; sunek se je še dvakrat ponovil. Nato je nevaženec naglo smuknil iz sobe in zaklenil vrata za seboj. Oborožen sem bil, a zleži izpod postelje bi bilo pomenilo mojo gotovo smrt. Sicer pa ni bilo najvažnejše to, kdo me je hotel umoriti, ampak vprašanje, kako naj obrnem zločinsko nakano v našo korist. Zato sem si ogledal možica in našel svojo najboljšo pridžamo preluknjano od sunkov z nožem. Po tej ugotovitvi sem mirno legel v posteljo in jel premišljevati o položaju.«

»Vas pa res ni lahko spraviti iz ravnotežja!« Stevens je ne glede na resnost zadeve prasnjal v smeh.

»Moji zaključki so bili tili. Da tiči za vso stvarjo moj prijatelj Frangi, je bilo jasno kakor beli dan. On ve, kdo sem in zakaj sem tu; najbrže misli, da vem več, nego je resnica. Če bi bil pa sredi noči zagnan hrup, bi ga bil našel mirno spečega v postelji, ali bi bil pa izginil. Zato sem si izmišlil drugačen načrt. Smuknu sem skozi okno in se spazil po stranskih ulicah semkaj. Če zdaj v hotelu vprašate po meni, bodo našli vrata zaklenjena. Dali jih boste odpreti po svojih ljudeh in boste nato zapustili hotel, noseč s seboj zagnjeno postavo. V vašem položaju in tukajšnjih prilikah mora biti to povsem lahko. Morilci bodo mislili, da hočete utajiti mojo smrt. Razmere v Carigradu so take, da ne bo noben vrabec začul kaj za menoj.«

»Vaš načrt mi ugaja. Takoj se odpravim. Vrat ne smejo odpreti, dokler ne pridem na lice mesta. Med tem pa ostanite tukaj skriti.«

Za jesensko sezijo

prinašamo novosti po nizkih cenah:

Damska obleka iz volnenega blaga s čipk. ovr.	Din 198.—
Damska obleka iz vzorčastega baržuna . . .	> 245.—
Damska obleka iz volnenega tweeda . . .	> 495.—
Damska obleka iz volnene crepelle . . .	> 495.—
Damski plašč iz volnenega angleškega blaga	> 450.—
Damski plašč s svileno podlogo . . .	> 690.—
Bluza, imitirana surova svila, s svileno pentljo	> 69.—
Bluza iz čiste pralne svile . . .	> 265.—
Pletene vestice iz čiste volne . . .	> 59.—
Pullover, reklamna cena . . .	> 69.—
Jopica, vrhnja, vzorčasta . . .	> 290.—
Jopica »golf« . . .	> 230.—
Pletena obleka, reklamna cena . . .	> 198.—
Kombineža hlače, Ia batist, s čipkami . . .	> 25.—
Kombineža, krilna, s čipkami . . .	> 28.—
Hlače, svileni trikot . . . Din 28.— in	> 23.—
Halje iz vzorčaste flanele . . .	> 175.—
Bareti filc, vse barve . . .	> 23.—
Rokavice glave v modnih barvah . . .	> 59.—
Rokavice pralne, usnjene . . .	> 65.—
Rokavice tricot, podložene . . .	> 19.—
Nogavice svilene, trpežne . . .	> 19.—

Svila enobarvna z 10 %, modna z 25 % popusta!

Oglejte si brezobvezno našo zalogo!

OCVIRKI

prešani, od slanice, posebno priporočljivo za krmo goveje živine in prešicev. — Cena 2 Din 1 kg.

Stalno na zalogi v večjih množinah pri tvrdki

Evald Ponovič, mesna industrija, Ljubljana. 13189

Lepo posestvo naproda

35 johov veliko, obstoječe iz rodovitnih njiv travnikov, sadonosnika, vinograde in gozda, na skoro čisto ravni legi, ¾ ure od železniške postaje oddaljeno. Velika zidana hiša, velik hlev s skednjem ter kozolec, vse v dobrem stanju, za ceno 120.000 Din naproda. Kupec se lahko vseli v stanovanje takoj. Živine lahko prehrani 10 do 12 glav. Polovico letošnjega pridekla, seno, koruzo, krompir, fižol, vino se po jako ugodni ceni tudi prepušti. 13241

Vprašati lastnika:

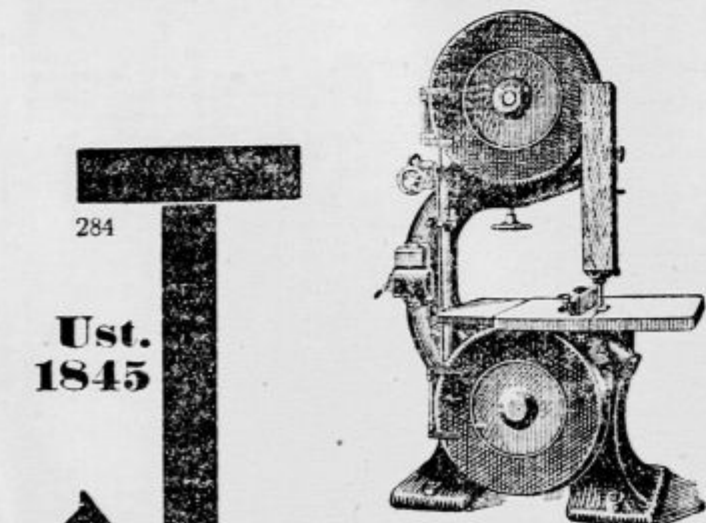
KARL CIMPERSEK, Sevnica ob Savi.

Amerikanski delovni tempo in nemško natančnost

nudijo stroji za obdelovanje lesa znamke

„TEICHERT“

Mnogokrat posnemani, a nikdar doseženi. Vodilna nemška znamka med stroji brez jermenja. Dragocene novosti za racionalni delovni način. Ugodni plačilni pogoji. Zmerne cene.

Teichert & Sohn
Liegnitz 34

Inž. pisarne: 1. Praga II. Geza Zoltan, Vodickova 20. 2. Liberec (Češkosl.) Uhr & Grate, Kl. Färbergasse 4. 3. Beograd, Robert Fleischer, ul. Zrinskoga 58. 4. Bodenbach a. d. Elbe, Anton Kowarsch. 5. Ljubljana, Ludvig Hertz, Stari trg 26.

Garantirana konstrukcija!

Prostor za posteljnino.

FRANC JAGER

TAPETNIŠTVO

Ljubljana, Sv. Petra nasip 29.

Priporoča svoje najmoderneje spalne fotelje, vseh vrst modroce, otomane itd. 12890

Najmodernejša oblika!

Praktikantinjo

absolventinjo trgovske šole, ki se upa v najkrajšem času uvesti v vsa pisarniška dela, sprejmemo. Pogoji: nemški in hrvatski jezik, perfektno v govoru in pisavi, stenografija, knjigovodstvo. Pozneje zaupno mesto. Ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Nastop 1. oktobra.« 13274-a

Ivan Novak

STROJNO MIZARSTVO IN ZALOGA POHISTVA

VIŽMARJE

13280 ŠT. VID NAD LJUBLJANO

se priporoča za izvršitev stavbnih in pohištvenih del. DELO SOLIDNO. POSTREŽBA TOČNA. CENE ZMERNE.

Prevozni triciklji

se izdelujejo za trgovce, peke in mesarje v različnih modelih. — Ceniki franco. Prodaja na obroke.

»Tribuna« F. B. L., Ljubljana. 5

Originalen ruski juht

orispel in se od danes naprej, dokler zaloga traja, izdelujejo vsakovrstni strapac-čevlji po naročilu. Nepremičljivost zagarantrana

Prodaja čevljev »PRI POLLAKU«

Dunajska cesta 23. dvorišče 1327

Šoferska šola

I. Gabersček, bivši komisar za šoferske izpite,

Ljubljana, Bebelsova cesta 52.

13745 Prihodni redni tečaj prične 1. oktobra t. l.

IZVANREDNA PRILIKA!

Želena slušinska patent postelja zložitiva, s tapčiranom madracom, zelo praktična za vsako hito, hotele, nočne klube in postelje za osebe stane samo Din 390.— Razpošiljam po polno-nom povzetju.

Lesena patent postelja, zložitiva, s tapčiranom madracom, zelo praktična, stane samo Din 280.—

Ležalnik za sušenje — (Liegestuhl) najnovije vrste, stane samo Din 150.—

Madrac punjen z volnom stane samo Din 750.— L. BROZVIČ, ZAGREB, ILICA 82.

262

Pristopajte k Vodnikovi družbi!

Glasba osrečuje ...!

Če je ališite, prav posebno pa, če se sami z njo bavite! NI TREBA, DA JE VAS DOM BREZ GODBE! Če stopite z nami v stik in si izberete kakšen poceni instrument. Zahtevajte neobvezno ponudbo in brezplačni veliki katalog. Dobavimo vam direktno iz tovarne v Nemčiji, od nosno prodajne podružnice v Mariboru. Pišite takoj na naslov:

MEINEL & HEROLD

MARIBOR ŠT. 101-B

Vse potrebne trgovske knjige, štrake, mape, noteze, herbarije, odjemalne knjižice, bloke, zvezke itd.

nudim po skrajno ugodnih cenah! NA DEBELO — NA DROBNO

Anton Janežič

LJUBLJANA, Florjanska ul. 14.

Knjigovoznica in čitalnica trgovskih knjig.

Dolgoletni samostojni vodja

velikega industrijskega podjetja, z bogatimi izkušnjami in popolno izobrazbo, dober organizator in poznavalec razmer, pri elitnih trgovskih krogih Jugoslavije dobro vpleten in akreditiran, želi svoje sedanje mesto s sličnim PREMENITI. — Prevzame tudi glavno zastopstvo serioznega predmeta in je zmožen nuditi jamstvo. Cenj. ponudbe se naj blagovoljivo naslovijo pod »Izborna moč« na oglasni oddelek »Jutra.« 13178

Dekliško vzgojevališče

»LEOPOLDINUM«

v Eggenbergu pri Gradcu

OTVORI 1. novembra 1930 oddelek za inozemke, da se prične nemškemu jeziku. Poleg nemščine se poučuje še: francoščina, angleščina, glasba, strojeopisje, stenografija, šivanje belega perila in oblek in vse vrste ženskih ročnih del.

Prospekte in pojasnila daje »Leopoldinum«, Eggenberg pri Gradcu. 13230

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglaševanje, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelke »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglaševalec pripravljen na plačilo pristojbine za širšo 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Malim oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacije tičeče se malih oglasov naj priloži v znakih 2 Din sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglaševanje trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za širšo 5 Din. Vse pristojbine je upoštevati ob enem z naročilom, sicer se oglaševalec pridržuje. St. č. 1842. Pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

in druge informacije, tičeče se oglasov, se dobijo tudi v podružnici »JUTRA« v

Trbovljah

v hiši g. dr. Baumgartnerja.

Male oglase in inserate naročate v naši podružnici.

Službo dob

Dostojno dekle

za vsa hišna dela razen kuhanja sprejem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 4043-1

Pisarniškega praktikanca (injo)

z znanjem jezikov in ab-solutno (injo) trgovske akademije sprejem. Po-nudbe osobno in pisмено na tovarno pislov. Ferdi-nand Elfer, Ljubljana, Dunajska cesta št. 75. 40452-1

Učenko

sprejme modistinja. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 40524-1

Natakarice in

služkinje

Posteno in zanesljivo na-takarico z nekaj kavicje ter pridno in pošteno slu-žkinjo, zmožno kuhanja sprejem v Sp. Šiški, Cer-netova ulica št. 31. 40541-1

Postreznico

za 1-2 uri na dan sprej-mem k trem odraslim ose-bam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 40533-1

Trg. pomočnik

deber prodajalec in izlo-žbeni aranžer se sprejme. Ponudbe na Oglasi oddel-ek »Jutra« 40478-1

G. Th. Rotman:

Sambo in Joko

Vesela levja zgodba.

56. Kaj delata med tem Sambo in njegov pri-jatelj? Mirno pustita redarja tam, kjer sta, in se prav tiho ukradeta skozi zadnja vrata. Tam pa čaka kakor nalašč doktorjev av-tomobil. Voznik se je naveličal fanka in zas-pal. Kar noter, šepne Sambo in obe-žival: sedeta v voz.

57. Voz se pri tem stresu in voznik se zbudi: menč, da je vstopil doktor, počene avto-mobil, ne da bi se ozrl, in odpelje. Sambo in Joko sta vsi iz uma od veselja! A lahko si mislite, kako se čudijo ljudje na ulici, ko drevi avtomobil s tem nenavadnim to-rom mimo njih!

58. Nazadnje pa šofer vendarle zapazi, da za njegovim hrbtom ni vse v redu. Ljudje na ulici ga gledajo tako prepadeno in zavze-lo. Kaj naj to pomeni? Oprezno se ozre in - brrrrr! Pomagajte! Pomagajte! Ves prestra-šen skoči siromak sredi vožnje z avtomobi-lom!

Vajenca

poštenega, sprejem takoj. Pi-larja Ivan Figar, Ljublja-na. 40500-1

Lesno-strugarja

sprejem. Tribuna F. B. L., Ljubljana, Karlovska c. 4. 40473-1

Čevljar. pomočnika

z dobro šolsko izobrazbo, s hrano in stanovanjem v hi-ši sprejme takoj Jakob Vir-jent, Vransko. 40523-1

Posredovalnica

Mrak, Ljubljana, Sv. Petra c. 8., potrebuje več deklet. Telef. 3288. 40523-1

Kovaškega vajenca

sprejem. Drugo po dogo-voru. Matevž Zrnc, kovač, Stročice 17. 40503-1

Starejša kuharica

isče mesta kot gospodinja same k boljšemu gospo-dinjstvu. Ponudbe na Ogl. odd. »Ju-tra« pod »Varčna kuharica« 40524-1

Kolarskega mojstra

dobrega delavca, posebno v koleh, ali pa kolarskega pomočnika, ki ima čez tri leta dobra spretnost, sprej-me kot mojstra. Potrebno nekaj denarja za nabavo le-žal. J. Janičič, Gorina, Muta. 30973-1

Učenca

sprejme v slabičarno Raj-ster v Kočevju. 40049-1

Klekarice

v Ljubljani in bližini oko-lije dobijo delo pri Osred-nji šipkarski zadrugi. Ljub-ljana, Kongresni trg št. 2. 40561-1

Čevljar. vajenca

kmetički staršev, s okrobo v hiši sprejme Knez Fran-c, Čevljar, Trbovlje 1/18. 40419-1

Služkinjo za vse

k dvema osebam sprejme i. T. Smotnar, Maribor, Magdalena 15. 40436-1

Gospodične

s spretno roko za vezenje na okvirju, v trajno delo sprejme. Ponudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Vodja« 40433-1

Šefportirja

s kaveljico 3000 Din sprej-me za provizijo hotel v Zagrebu. Ponudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Šefportirja« 40603-1

Perfekt. modistinja

sprejme. Ponudbe na Ogl. oddelku »Jutra« pod »Šifro« 1000 Din. 40584-1

Učenko

za damsko krojaštvo sprej-me modni atelje M. Š. a. r. c. Ljubljana, vila »Trnovska«, Rutarjeva ulica - med Tri-vojem in Vrtačo. 40587-1

2 gostiln. kuharici

samski, srednjih let, ki ho-četa opravljati tudi druga hišna dela sprejem. Pis-mene ponudbe ali osebna predstava: gostilna Šibenik. Meste pri Ljubljani. Poko-pališka ulica 14. 40346-1

Vajenca

poštenih kmetički staršev sprejem v trgovino meša-mo blaga in steklarstva. Vsa okroba v hiši. Nastop s 15. oktobrom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 40590-1

Več šivilj

prvovrstnih sprejem za damsko perilo, obleke in plašče ter prikovalke, ki bi bila zmožna samostojno voditi. Ponudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Šifro« »Gorenjsko 92«. 40392-1

Služkinjo

pošteno, zdravo in znanjo, ki zna kuhati mešičansko hrano in ima veselje do pospravljanja finih ob, v starosti 20-35 let, sprej-me kot boljši družini. Pri-držuje se vsakega pogoja. Naslov pove Ogl. oddelku »Jutra« 40115-1

Kuharico

in sobarico

dobri in zanesljivi, ki su-žita te deli časa v dobri hiši, srednjih let, sprej-me kot boljši družini. Proti mesečni plači 400 do 500 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 40190-1

Dekle

za vsa hišna dela sprejme trilateralna družina. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 40564-1

Hišnik - mizar

30-40 let star, oženjen, brez otrok, dobi takoj me-sto. Ponudbe na podružni-co »Jutra« v Celju pod »Šifro« »Hišnik 912«. 40291-1

Šofer

absolutno tizen in zanes-ljiv, z daljšo prakso in zmožen popravil, dobi ta-koj mesto k avtomobilu. Po-nudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Značko« »Inter-national 1500«. 40351-1

Šofer

z daljšo prakso in zmožen popravil, dobi ta-koj mesto k avtomobilu. Po-nudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Značko« »Inter-national 1500«. 40351-1

Šofer

z daljšo prakso in zmožen popravil, dobi ta-koj mesto k avtomobilu. Po-nudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Značko« »Inter-national 1500«. 40351-1

Mesarskega vajenca

poštenega, sprejem takoj. Na-slov v Ogl. odd. »Jutra« 40504-1

Šiviljo

sprejem za salen. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 40550-1

Kovaškega vajenca

sprejme takoj Alojzij Zidar, vas pod Gaber, pošta št. 341. Vid pri Šiški. 40022-1

Čevljar. vajenca

z dobro šolsko izobrazbo, s hrano in stanovanjem v hi-ši sprejme takoj Jakob Vir-jent, Vransko. 40523-1

Učenko

sprejme modni salon dam-skega krojaštva Eliza Hiltz v Kolodvorski ulici št. 341. 40572-1

Ključavničarskega vajenca

sprejem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 40549-1

Izurnjeno pletiljo

na osemljudni stroj sprej-me na Opekarski c. št. 32. 40559-1

Postreznico

za ves dan isče družina 2 oseb. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 40566-1

Klekarice

v Ljubljani in bližini oko-lije dobijo delo pri Osred-nji šipkarski zadrugi. Ljub-ljana, Kongresni trg št. 2. 40561-1

Čevljar. vajenca

kmetički staršev, s okrobo v hiši sprejme Knez Fran-c, Čevljar, Trbovlje 1/18. 40419-1

Služkinjo za vse

k dvema osebam sprejme i. T. Smotnar, Maribor, Magdalena 15. 40436-1

Gospodične

s spretno roko za vezenje na okvirju, v trajno delo sprej-me. Ponudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Vodja« 40433-1

Šefportirja

s kaveljico 3000 Din sprej-me za provizijo hotel v Zagrebu. Ponudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Šefportirja« 40603-1

Perfekt. modistinja

sprejme. Ponudbe na Ogl. oddelku »Jutra« pod »Šifro« 1000 Din. 40584-1

Učenko

za damsko krojaštvo sprej-me modni atelje M. Š. a. r. c. Ljubljana, vila »Trnovska«, Rutarjeva ulica - med Tri-vojem in Vrtačo. 40587-1

2 gostiln. kuharici

samski, srednjih let, ki ho-četa opravljati tudi druga hišna dela sprejem. Pis-mene ponudbe ali osebna predstava: gostilna Šibenik. Meste pri Ljubljani. Poko-pališka ulica 14. 40346-1

Vajenca

poštenih kmetički staršev sprejem v trgovino meša-mo blaga in steklarstva. Vsa okroba v hiši. Nastop s 15. oktobrom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 40590-1

Več šivilj

prvovrstnih sprejem za damsko perilo, obleke in plašče ter prikovalke, ki bi bila zmožna samostojno voditi. Ponudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Šifro« »Gorenjsko 92«. 40392-1

Služkinjo

pošteno, zdravo in znanjo, ki zna kuhati mešičansko hrano in ima veselje do pospravljanja finih ob, v starosti 20-35 let, sprej-me kot boljši družini. Pri-držuje se vsakega pogoja. Naslov pove Ogl. oddelku »Jutra« 40115-1

Kuharico

in sobarico

dobri in zanesljivi, ki su-žita te deli časa v dobri hiši, srednjih let, sprej-me kot boljši družini. Proti mesečni plači 400 do 500 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 40190-1

Dekle

za vsa hišna dela sprejme trilateralna družina. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 40564-1

Hišnik - mizar

30-40 let star, oženjen, brez otrok, dobi takoj me-sto. Ponudbe na podružni-co »Jutra« v Celju pod »Šifro« »Hišnik 912«. 40291-1

Šofer

absolutno tizen in zanes-ljiv, z daljšo prakso in zmožen popravil, dobi ta-koj mesto k avtomobilu. Po-nudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Značko« »Inter-national 1500«. 40351-1

Šofer

z daljšo prakso in zmožen popravil, dobi ta-koj mesto k avtomobilu. Po-nudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Značko« »Inter-national 1500«. 40351-1

Šofer

z daljšo prakso in zmožen popravil, dobi ta-koj mesto k avtomobilu. Po-nudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Značko« »Inter-national 1500«. 40351-1

Pedikerja

sprejme takoj Dianko ko-pališče v Zagrebu, Ilica 8. 40333-1

Skladiščnika

izrednega, medani strok, ki 18.6.6. podjetje v Ljubljani. Ponudbe s pre-si pripravi in navedbo plače na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Šifro« »Strogo zanesljiva«. 39993-1

Spretno hišno

v večletni sprejme pri-služni sprejem na Rimski cesti 18-11. 39921-1

1-2 učenca

sprejem v večjo trgovino na delu. Prednost imajo čvrsti, poštini in talentirni fantje, revnih staršev, s de-želi ali sroti brez staršev. Popolna okroba v hiši. Na-tančne lastnosti ponudbe je poslati na Oglasi oddel-ek »Jutra« pod »Značko« »Učenec 001«. 40001-1

Tapet. pomočnika in vajenca

sprejme Rudolf Radovan, Mestni trg 13. 40019-1

Strojnik

trezen, samostojen in ver-ziran v vsakovrstnih po-pravih, dobi takoj službo po vsaki iskalni. Ponudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Šifro« »Milan Modic, Nova vas pri Rakeku. 40066-1

Kroj. pomočnika

za boljše delo sprej-me takoj Ant. Vrbač, kro-javsko za uniforme in civil-ne obleke. Ljubljana. Vi-dovdanska cesta št. 30. 40423-1

Kovaškega vajenca

sprejme takoj Anton Gregl, Celje, Ljubljanska cesta 40439-1

Učenko

za belo pomočnik sprej-me. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 40525-1

Brivski pomočnik

starejši, bubistuer in en-dler, soliden. Dobi trajno zaposlitev. Ponudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Šifro« »Vodja«. 40533-1

Modistinja

prvovrstno mod sprej-me v modni salon modni salon Stubby-Maško 40612-1

Urar. vajenca

sprejme ararska delavnica v Ljubljani, Florjanska ulica 31. Znanje nemščine priporočljivo. 40553-1

Vajenko

za damsko krojaštvo sprej-me takoj. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 40553-1

2 slikar. in peskar. pomočnika

sprejme takoj Stiplošek v Ljubljani, Krakovska ul. 5. 40644-1

Vajenko

za šiviljsko obrt sprejem v Zelenci jami, Srediska ulica 4. 40667-1

Advokatski pripravnik

s polno sodbo in delno pi-sarniško prakso, dobi me-sto s 1. oktobrom t. l. Ad-vokat dr. Lovrenčič Ivan, Ljubljana, Tavčarjeva 12. 40676-1

Več krznarskih pomočnikov

prvovrstnih, večših za fin-cenit, proti dobri plači ta-koj sprejem. Ponudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Šifro« »Moda 30«. 40180-2

Gospodična šivilja

gre šivat na dom po nizi-čni cen. Dela po največjih vzorcih. Dopise na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Šifro« »Moda 30«. 40180-2

Gospodinja

starejša, z večletnimi sprej-valci, gre k samostoj-ne gospodinjstvu ali v avto-mobil. Ponudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Značko« »Gospodinja«. 40216-2

Blaginčarka

želi s 1. oktobrom ali tudi pojezno mesto v kavarni ali restavraciji. - Pis-mene ponudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Značko« »Blaginčarka 1«. 39941-4

Šofer - ključavničar

z dobro absolutno delo-vodsko šolo, zanesljiv in perfektno vest nemščine, vsakodnevno, želi preme-niti mesto. Cenjeno de-elo na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Šifro« »Šofer«. 40274-2

Trgovski vajenec

z dojemljivo prakso, želi premeniti mesto v večjo trgovino. Ponudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Šifro« »Vajenec«. 40033-2

Pekovski pomočnik

mlad in trezen, večš del, isče službo. Ponudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Šifro« »Pekovski pomočnik«. 40325-2

Gdč. vzgojiteljica

ki govori slov., hrvaški in nemški jezik ter zna tudi šivati in bi event. pospravl-jati tudi sebe. Iščo mesto k otrokom. - Ponudbe na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Šifro« »Gdč. vzgojiteljica«. 40347-2

Fanta

starejša 15 let odam kot varni sirot brez staršev v učenje ključavničarske ali mehanikar obrti. Iščo me-sto v hrano in stanova-njem. Dopise na naslov: Jopj Komar v Osluševih pošta Velika Nedelja. 40323-2

Uradnica

ki vsled prestane bolezni slabo sili, zmožna sloven-skega, deloma nemškega, srbohrvatskega jezika, knji-govodstva, vseh pisarniških del, zanesljiva hitra rač-narica v kubičaciji okrog lega, rezanega, tesanega lesa, s 3 letno prakso, želi primerno stalno delo, vodenja blaginje in ispa-ši lesa in industriji. - Žagi kjerkoli. Ponudbe na Ogl. odd. »Jutra« pod »Vest-na in poštena«. 40329-2

Službo sobarice

ali kaj ališnega k odrami ku-želi ločenca srednjih let. Ponudbe na Ogl. odd. »Ju-tra« pod »Inteligenca«. 40514-2

Izučeni železninar

33 let star, želji namože-nja v trgovini, trgovskem ali tvorničnem podjetju. - Dopise na Oglasi oddelku »Jutra« pod »Nastopi lahko takejo«. 40516-2

Opremljeno sobo
lepo, za dve osebi, v bližini Vrtače, oddam. Vojk. odd. »Jutra«. 40450-23

2 meblovane sobe
s posebnim vzhodom, lepe, oddam. Mirje. 35-11. 40462-33

Na stanovanje
in hrano sprejemno gospodinjstvo. Istotam se sprejme vsa gospodinja. Dobro domaćo hrano. Polje se v oči. odd. »Jutra«. 40446-33

Veliko sobo
s medlenkom in pritlični odtom od strani brez oken. Vprašati pri oglaševalcu. »Jutra«. 40451-23

Sostanovalec
sprejemem takoj. Hrenova ulica 17-1, 3. vrata, desno. 40516-33

Lepo sobo
novopremljeno, na Alekandrovi cesti oddam distigirani dami. Naslov v oglaševalcu. »Jutra«. 40533-23

Separirano sobico
srazno išče gospod. Ponudbe na oglaševalcu. »Jutra«. pod značko »300«. 40535-23

Opremljeno sobo
s kopalnico oddam v Grahovici ulici št. 5 — kraj vlade. 40537-23

Več opremljenih sob
sraznih, s parketi in posebnim vzhodom in stropom, eventualno s prav dobro domaćo hrano in vsa okrobo po cenah oddam v najkrajšem času otvorenju gostilni »Jadrane«. Sp. Šiška, Černetova ulica št. 31. 40539-23

1 ali 2 gospodinjci
sprejemam na stanovanje. Naslov v oglaševalcu. »Jutra«. 40489-23

Sobo
visokoprijetno nove vile, v bližini banke uprave, oddam za 1. oktober solidnem gospodinu ali gospodinjci. Kopalnica. Vprašati Grahovico c. 7. 40501-23

Sobo in hrano
oddam drema gospodinjci. Naslov v oglaševalcu. »Jutra«. 40483-23

Opremljeno sobo
separirano s stopnic oddam v Ciril-Metodovi ulici 19/14. 40488-23

Sobo
za takoj, s posebnim vzhodom, električno razsvetljavo in vsa okrobo. Ponudbe pod »Centrum Ljubljane« na Oglaševalcu. »Jutra«. 40470-23

Miren akademik
išče po ceni sobo. Gre tudi kot sostanovalec. Ponudbe pod »Takoj sobe« na Oglaševalcu. »Jutra«. 40470-23

Prazno sobo
separirano oddam boljši osebi. Devinska ul. 7. (Trnov) Dolinar. 40500-23

Sostanovalec
sprejemem z vsa okrobo. Cena zmerna. Vprašate se da Sv. Petra nasipu 11. nadst. 40529-23

Sobo in vili
Na Kodeljevo 13, nasproti Leončiča, oddam. 40536-23

Sostanovalec
sprejemem v separirano sobo. Amalija Korobov, Vičdovanska c. 3. 40528-23

Dekle ali šiviljo
sprejemam na stanovanje s 1. oktobrom po dogovoru. Naslov pove Ogl. odd. »Jutra«. 40521-23

Opremljeno sobo
blizu glavne ceste v Dravljah 112 oddam 1 ali 2 osebam. 40506-23

Prazno sobo
oddam ženski. Ulica na Grad 5-1. 40508-23

Gospodinjstvo
uradnik ali visokošolski sprejemem v lepo sobo s posebnim vzhodom in električno razsvetljavo oddam solidnemu gospodinu s 1. oktobrom. Naslov pove Ogl. odd. »Jutra«. 40511-23

Prazno sobo
v pritličju, svetlo in s strogo separiranim vzhodom, za parno izšče. Ponudbe na oglaševalcu. »Jutra«. pod šifro »Pisarnica«. 40541-23

Pletiljo
dobro izurjeno sprejme Hribar, Dolenjska cesta 22. 40211-23

2 sobi za pisarno
oddam sredi mesta. Naslov v oglaševalcu. »Jutra«. 36663-23

Sobo
čisto in novopremljeno, v centru mesta, blizu glavne ceste, s posebnim vzhodom in električno razsvetljavo oddam solidnemu gospodinu s 1. oktobrom. Naslov pove Ogl. odd. »Jutra«. — Pogleda se lahko v ponedeljek med 10. in 1. ali med 2. in 4. uro. 40530-23

Dijaška stanovanja

2 gšč. ali dijakinji
sprejemam na hrano in stanovanje. Naslov pove Ogl. odd. »Jutra«. 40607-23

K svoji hčerki
kreativni študent primerno dijakinjo nižjih razredov kot sostanovalec. Iščo boljše hiše, z vsa okrobo. Naslov pove Ogl. odd. »Jutra«. 30618-23

Dopisi

Lepi blondinki
želita dopisovati z inteligentno pod »Sona, Ada« na oglaševalcu. »Jutra«. 40687-24

Gospodinjstvo
v modrem plašču, katera se je peljala v soboto z zvezničarjem iz Ljubljane, naprosila veliki gospod v bel bluzi, ako je mogoče, za cenjeni naslov pod šifro »Lits« na oglaševalcu. »Jutra«. 40617-24

Obritnik
želi znanja radi žentive s šiviljo ali kuharico v starosti 20—26 let z nekaj premoženja. Ponudbe pod »Srečna bodočnost« na upravo »Jutra«. 40618-24

Hišni posestnik
v Ljubljani, star 30 let, s stalno službo, želi poročiti boljšo mladenko, čedno, zunanjo, staro 20—30 let, s primerno doto do Din 100.000. — Prednost imajo Stajarske z boljšega posestva. Samo resne ponudbe s sliko in naslovom na oglaševalcu. »Jutra«. pod šifro »Zazeljena sreča 100«. 40640-24

Starejši gospod
osamljen, soliden, išče v kolodvorskem okraju preprosto prazno stanovanje, najraje v pritličju ali pa za to primeren prostor, v svrhu adaptacije na njegovo potrebo. — Ponudbe na oglaševalcu. »Jutra«. pod »Staropokojence«. 40663-23

Dekleta, pustite vrhniškega kapelnika
ki ni niti malo po in si želi na »Jutra« pod značko »Sprememba na motorju« in vozile se boste z motorjem na razne izlete. Priložite sliko! Diskrecija — športna zadeva! 40684-24

Boljša samostojna dama
visoke postave, srednjih let, želi primernega partnerja za obisk plesnih vaj. Pismene ponudbe po možnosti s sliko pod »Pomanjkanje znanstva« na oglaševalcu. »Jutra«. 40405-24

Radi pomanjkanja znanja
se želim seznaniti z gospodom neomadeževane preteklosti, starost od 30 do 35 let v svrhu žentive. Prednost državnim uradnikom. Ponudbe na oglaševalcu. »Jutra«. pod »Samostojna dama«. 40449-24

Žaljubljen
bi se rad, če je to sploh mogoče, eleganten, dobro situiran, mlad gospod, ki je popolnoma neveden v ravnanju in poznanju s ženskami. Zato želim znanje z gospodinjci, ki bi me hoteli uvesti v ženski svet in mi znala začarati, da bi se kronično zaljubil. — Prednost delavcem. Ponudbe pod T. P. V. 63 na Ogl. odd. »Jutra«. 40454-24

Krka
Prejel. Cetek nazaj. M. pridi — samo zate živi Tem. 40509-24

Katera
za mostojna trgovca ali obrtnika bi hotela s svojim plemenitim srcem srečati z zakonom 38 let izkušne ne-srečnice? Cenj. dopise na naslov: Karl Godec, Grahovica. 40540-24

Mladenci
25 let star, želi znanja s solidno gospodinjco, ki govori tudi nemško. — Samo resne ponudbe prosim pod »Gospodinjstvo« na oglaševalcu. »Jutra«. 40505-24

Tri mlade dame
visoko izobražene, žele znanja s enakimi inteligentnimi gospodini na področju »Jutra« na jesen pod značko »Inteligent«. 40522-24

Urad. vdova
želi otrok, s premoženjem, želi znanja s 50—60 let starim gospodom, ki ima stalno službo, ali vpokojencem. Le resne ponudbe na oglaševalcu. »Jutra« pod šifro »Srečna bodočnost«. 40318

Mirosluben 48
Prosim, dvignite pismo. 40570-24

27.
Prejel, hvala! V vlakcu razlaga obliko? Naroči ta knjigo »Dobra in slaba« (160 navodil za odpravljanje madežev) za 12 Din pri »Laboru«, Zagreb VI. Pomagala Ti bo! Pridi 1. oktobra. Poljubni. 40342-24

Št. III!
Nisem pisala razglednice — jaz že oddana. »Verica«. 40530-24

Celje
Na svidenje v ponedeljek jutraj ob 11. uri v kavarni »Zvezda«. 40508-24

Katera
gospodinjstvo, vdova ali ločena iz Ljubljane, drobne potrebe, bi hotela znanje s 36 let starim dobro situiranim nezadovoljnim zakonom. — Dopise na oglaševalcu. »Jutra« pod »Prijeteljsko«. 40581-24

Avugst - september
Dvignite ponovno pismo. 40630-24

Mlad torničar
podjeten in čeden, resnega značaja, želi poznavati radi žentive z ljubko mladenko, staro do 23 let, trgovoško usposobljeno, ki ima nekaj gotovine. Cenj. dopise na oglaševalcu. »Jutra« pod »Dom sreče«. 40334-24

Samovanja

naveličan
želim znanja z gospodinjco ali vdovo, staro do 38 let. Prednost imajo znanjem vsaj nekaj nemščine. Cenj. dopise če mogoče s sliko na naslov: »Glückliche« E. 40 B. Mariadorf b. Aachen. Deutschland. — Piše se lahko tudi nemškemu jeziku. Tajnost zadržana. 40411-24

Zaupanje
Prosim, dvignite odgovor v oglaševalcu pod Vašo šifro. 40630-24

Mara
Oprostite, pozno prejel. Prosim v torek ob 14.7. uri pred cerkvijo. 40621-24

Oblik
Vedno mislim na Tebe. — Piši kar naravnost — saj je prav! — Vedno Tvoj Skn... 40634-24

Žentive

Starejša gospodinjca
neomadeževane preteklosti, trgovsko izobražena, da bi takoj poročila gospodinjco, ki ima stalno službo, želi poročiti starejšega gospoda s premoženjem, od 60 do 70 let, za kar bi mu bil hvaležna do smrti. Ponudbe se prosim pod značko »Hvaležna do smrti« na oglaševalcu. »Jutra«. 40441-25

Trgovca
star 33 let, soliden, v lepem kraju Dolenjske, bi takoj poročil gospodinjco, staro 30—35 let, s premoženjem, v svrhu povečanja trgovine. Le resne ponudbe s sliko na oglaševalcu. »Jutra« pod šifro »Dobra gospodinja«. Tajnost zadržana. 30559-25

Katera
vdova, gospodinjca ali ločenka, stara nad 45 let, s nekaj gotovino, želi v svrhu žentive znanja s 36 let starim vdovcem. Dopise na oglaševalcu. »Jutra« pod šifro »Kassier in Beograd«. 40537-25

Kolarski moister
srednjih let, s 25.000 Din gotovine, se želi priženiti na posestvo — ali pa išče družico brez otrok, s 30.000 Din gotovine, staro 35—45 let. Naslov pove Ogl. odd. »Jutra«. 40509-25

Uradnik
Slovenec, 29 let star, neženec, s prav vsami do brini vršinami in vsa stroja, ki govorijo, jezikov, s prihrankom Din 100.000, se želi takoj priženiti na dobro vpeljano, ne-zadolženo trgovino, vlepsestvo ali gostilno. Ponudbe na oglaševalcu. »Jutra« pod šifro »Idealen soprog«. 39247-25

Pletilec
nogavic in telovnikov, 35 let star, lastnik hišice, želi znanja z dekletom ali žentivo brez otrok v starosti 30—35 let, ki ima isto obrt in se nekaj gotovine in bi bila voljna stopiti z menoj v skupno življenje. Žentive sledi takoj. Nujne ponudbe na naslov: Josip Kranec, Trešnjevka 11. Grahovica 8. 40530-25

Ulasbila

Klavir
dobro ohranjen, poceni na prodaj. Boris Samsa, Litija. 40481-26

Klavirji
Velika izbira klavirjev. Strokovnjaki popravijo in čisto uglaševanje. Nizke cene, tudi na obroke. Solidna postrežba. Tovarna klavirjev Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva 5, Rimska c. 2. 40522-26

Staro violino
(mojstersko delo) kupim. — Ponudbe na naslov, ki ga pove oglaševalcu. »Jutra«. 40588-26

Klavirji!
Svarim pred nakupom na videzno blago — cenam klavirje! Kupujte za obroke od Din 400.— prve svetovne fabrike: Bösendorfer, Steinway, Forster, Böhm, Stangl originalni klavirji, ki so neposredno najboljši! Prodaja jih izključno le sodni izvedenci in bivši učitelji »Glaube« Matice. ALFONZ BREZNIK. Mestni trg št. 3. Velikanska izbira vseh vrst glasbil in glasbenih najcenejša izposojevalnica. 193

Pianine, orglje
harmonije, piščali in vse tilatorje za orglje izdeluje največje Anton Dornič, izdelovalci orgelj, Radovljica. 40688-26

Živali

Foksterije
mlade, čistokrvne poceni prodam. Naslov v oglaševalcu. »Jutra«. 40531-27

Italijanski hrt
politen, čistokrvn za 600 Din naprodaj. — Pojasnila daje Klimek, Bled. 40520-27

Dva para konj
vdaten in čeden, resnega značaja, želi poznavati radi žentive z ljubko mladenko, staro do 23 let, trgovoško usposobljeno, ki ima nekaj gotovine. Cenj. dopise na oglaševalcu. »Jutra« pod »Dom sreče«. 40334-24

Kanarčki
dobri pevci po 100 Din komad napredaj v Mostah, Ciglarjeva 10. 40525-27

4 mlade mačke
(majhne) oddam brezplačno dobrih ljudem. Opekarska cesta 32. 40360-27

Troje konj
prvovrstnih jezdih, ozir. ekvipažnih poceni prodam. Na ogled ob 3. uri popoldne v Ulici stare pravde 4. 40206-27

»Foxyer« psico
čiste angleške ali belgijske pasme, čistokrvno, nad eno leto staro kupi Karl Havelka, posestnik in gostilničar v Krškem. 40213-27

Zajce
čistokrvne »Chinchila« pasme, na razstavi s prvo nagrado odlikovani, s največjimi kletkami vred ugodno proda Čamerik, Dunajska cesta 36. 40270-27

Papagajčke
mlade, par po 110 Din — dokler traja zaloga, nudi Vekoslav Begović, Vitanje. 40680-27

Kravo
montafonske pasme, oplojene v zadnjih mesecih — proda Oskrbništvo graščine Neukloster, Sv. Peter v Savinjski dolini. 40691-27

»Zgubljen«

Psica jazbecarka
3 mesece stara, ki sišči na takoj poročil gospodinjco, staro 30—35 let, s premoženjem, v svrhu povečanja trgovine. Le resne ponudbe s sliko na oglaševalcu. »Jutra« pod šifro »Dobra gospodinja«. Tajnost zadržana. 30559-25

Stroje

Kupim stroje:
(dobro ohranjene ali nove) trčno žago 500—600 mm. »Abricht« maschine 400 mm, stružnice za les na krog, lesiljba, 2.000—2.500 mm ter aparat za struženje ovalnih predmetov. — Vsi stroji po možnosti s predležaji za transmissijski pogon. — Oziraj se bom na prvovrstne stroje ter naj ugodnejše ponudbe, katere je pošliti na oglaševalcu. »Jutra« pod »Universal«. 40665-29

Motor
Langen Wolf »Otto«, stabil. ležek, 6 Ka., na bencin ali surovo olje, 2 leti rabljen, pripraven za pogon mizar-skih ali ključavničarskih delavnic, event. za večjo kmetijo, za 6500 Din takoj, proda Martin Jamšek, Sevnica ob Savi 178. 40018-29

Stroje za gumbnice
(Knopflochmaschine) poceni proda Fr. Vokac, Krekov trg 10. 40562-29

Lanz-lokomobila
grajena leta 1924, 17/25 HP, 10 Atm., s 12 m³ ogrevalne površine, v zelo dobri stanju, s popolnoma novo pripravo za kurjenje z žagovino (Treppenrost-Feuerung) ugodno napredaj. Na ogled vsaki čas na žagi graščine Bošnjak pri Sevnici. 40316-29

Pletilni stroj
dobro ohranjen, št. 7140, 7150 ali 7160 cm kupim. — Ponudbe z navedbo najnižje cene na naslov: Marija Oblak, Horjul 64 pri Vrhniki. 40448-29

Čevljar. šival. stroj
»Singer«, v dobrem stanju ugodno prodam. Ponudbe na področju »Jutra« na Jesenih pod šifro »Poceni«. 40320-29

Šivilja
Sternad Leopoldina namazanja cenj. damam, da sem se preselila. Obenem se najpogosteje priporočam. Vrtna ulica 3, poleg Cozeve ceste. 40442-30

Modroge
14. afrik. modroge blago. 940 Din. spodnje modroge, nrečje, posteljne ruže, črnojele kupite pri Rudolf Sever, Marjino trg št. 2. — Zahtevajte vzorec! 68 s

Amaterska dela
(razvijanje in kopiranje) in foto-materijal je najcenejši pri foto Josko Smuc, Wolfova 12, podružnica Bied. vila Tonia. 242

Urska popravila
izvršuje nalcenice in nalozice. Franc Wölling, urar. Gosposvetska c. 12. 40531-27

Sadje

Slive za žganje
2 vagona proda Celestina Glavnik, Ljubljana, Pogačarjev trg 1. 40666-34

Oporek
dobro pljuščobni rekonvalescenti, kateri so bili že v sanatoriju. Planinski kraj. Cena nizka. Pišite na oglaševalcu. »Jutra« pod šifro »Lezanje«. 40227-40

Informacije

Preklic
Podpisani Klopčič Franc iz Moravšt. št. 19, proklamujem in obznanjujem žentive, ki sem jih iznesel o Moravšt. posejilnici, registr. zadržaj z nem. razvezo in njenem uradnjstvu, da mejemu sinu niso izplačali obresti. Moravšt. dne 20. septembra 1930. — Klopčič Franc. 40549-34

Pridelki

Prodaj
Več tisoč kg krepke zdravega gozdnega kraljice, kakor tudi nekaj nemške de-telje in slame. J. Kanduš, Mengoš. 40383-33

Fižol
ribičan, koka, kupuje Podbevec, Sušak, Drenšnova 7. 40354-33

Kislo zelje
že letosnje, prvovrstno, v vsaki množini vedno na razpolago po najnižji ceni. Josip Oražem, Moste pri Ljubljani. 40389-33

Gostilničarji, pozor!
Prisno ljutomersko staro vino, izborne kvalitete, po Din 5 liter razprodaja Gjur Valjak, Maribor, kino »Union«. 40088-33

Vrednot

7 let antični nakit
ročno poslikan porcelan — vdelan v zlat obrob. po ugodni ceni naprodaj. Na slovo pove oglaševalcu. »Jutra«. 40418-35

Vsakovrstno zlato
kupa po najvišjih cenah Černe — juvelir Ljubljana, Wolfova ul. 38. 40537-38

Razno

Lepi lasje
moža in žene kras. Pošljite oglaševalcu. 13150-37

peči

Velika zaloga samo
Ing. GUZELJ Ljubljana - Šiška Beljaška ul. 4, Celovška cesta 58. Telefon 3352

VREČE
nove in rabljene vseh vrst ter juto za embalažo ima vedno v zalogi Mirko Mikar Ljubljana, Slomškova ulica 11. 40448-29

Šivilja
Sternad Leopoldina namazanja cenj. damam, da sem se preselila. Obenem se najpogosteje priporočam. Vrtna ulica 3, poleg Cozeve ceste. 40442-30

Modroge
14. afrik. modroge blago. 940 Din. spodnje modroge, nrečje, posteljne ruže, črnojele kupite pri Rudolf Sever, Marjino trg št. 2. — Zahtevajte vzorec! 68 s

Amaterska dela
(razvijanje in kopiranje) in foto-materijal je najcenejši pri foto Josko Smuc, Wolfova 12, podružnica Bied. vila Tonia. 242

Urska popravila
izvršuje nalcenice in nalozice. Franc Wölling, urar. Gosposvetska c. 12. 40531-27

Sadje

Slive za žganje
2 vagona proda Celestina Glavnik, Ljubljana, Pogačarjev trg 1. 40666-34

Oporek
dobro pljuščobni rekonvalescenti, kateri so bili že v sanatoriju. Planinski kraj. Cena nizka. Pišite na oglaševalcu. »Jutra« pod šifro »Lezanje«. 40227-40

Informacije

Preklic
Podpisani Klopčič Franc iz Moravšt. št. 19, proklamujem in obznanjujem žentive, ki sem jih iznesel o Moravšt. posejilnici, registr. zadržaj z nem. razvezo in njenem uradnjstvu, da mejemu sinu niso izplačali obresti. Moravšt. dne 20. septembra 1930. — Klopčič Franc. 40549-34

Pridelki

Prodaj
Več tisoč kg krepke zdravega gozdnega kraljice, kakor tudi nekaj nemške de-telje in slame. J. Kanduš, Mengoš. 40383-33

Fižol
ribičan, koka, kupuje Podbevec, Sušak, Drenšnova 7. 40354-33

Kislo zelje
že letosnje, prvovrstno, v vsaki množini vedno na razpolago po najnižji ceni. Josip Oražem, Moste pri Ljubljani. 40389-33

Gostilničarji, pozor!
Prisno ljutomersko staro vino, izborne kvalitete, po Din 5 liter razprodaja Gjur Valjak, Maribor, kino »Union«. 40088-33

MOJE DAME!

Priporočamo Vam za Vaš teint naše pudre in kreme

'ETOILE NOIRE' in 'NARTA'

Izvolite še danes napraviti poizkus, pa boste prijetno iznenadeni po rezultatih.

Naše najboljše priporočilo je stoletni obstanek naše trdnice.

Dobiva se povsod in v Ljubljani: A. Florjančič, drogerija. Alex. Gjud, salon za dame.

Dobiva se povsod.

Dobiva se povsod.

Gellé Frères

Paris 6, Avenue de l'Opera.

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza, sušica, kašelj, suhi kašelj, sluzasti kašelj, nočno potenje, bronhijalni katar, katar grla, zaslinjavanje, bruhanje krvi, izpljuvanje krvi, tesnoba, astmatično hropenje, bodljaji itd. so ozdravljivi.

NA TISOČE OZDRAVLJENIH.

ZAHTEVAJTE TAKOJ MOJO KNJIGO!

„NOVA UMETNOST HRANJENJA“.

Pred uporabo.

ki je že mnoge re-

Po uporabi.

Popolnoma zastopj

dobite mojo knjigo, iz katere zamorete črpati mnogo potrebnega. Kogar torej bolezen muči, kdor se zeli na nagel način temeljito in brez nevarnosti znebiti svojih bolezni, naj še danes piše!

Naglašam ponovno, da dobite moje pojasnilo **POVSEM ZASTONJ**, brez vsake obveze z Vaše strani, ter bo Vaš zdravnik sigurno pristal na ta od prvih profesorjev kot izvrstno pripoznan

NOVI NAČIN VAŠEGA HRANJENJA.

Zaradi tega je v Vašem interesu, da takoj pišete, pa Vas bo moje tamošnje zastopstvo vsak čas najbolje postreglo.

Črpajte pouk in ojačeno voljo do življenja iz knjige izkušenega zdravnika. Ona vsebuje okrepilo in življensko uteho in se obrača do vseh bolnikov, ki se zanimajo za sedanje stanje **ZNANSTVENEGA ZDRAVLJENJA PLJUC.**

Georg Fulgner, Berlin — Neukölln, Ringbahnstrasse No. 24. Abt. 619. 13237

Veliki katalog

za jesen in zimo kakor tudi vzorce manufakturnega blaga dobite

brezplačno

ako ga čim prej zahtevate od trg. in odpreme trdnice

Kastner & Ofner,
ZAGREB, Illica 4.
13204

SUNE GOBE

iz litijskega in škofjeloškega okraja in štajerske provenijence, sedanjosti rasti,

divji kostanj, želod

vagonske pošiljke in na drobno kupuje

V. H. Rohrmann,
LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 27.

Potnika

galanterijske in papirne stroke, večšega hrvaškega, slovenskega in nemškega jezika, **SPREJME** takoj veliko, staro podjetje. Prednost imajo potniki, ki imajo šoferski izpit.

Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zagreb 1115«. 13257

T KSILOLITNI ILAK

157

za kuhinje, kopalnice, veže, trgovske lokale, hotele, urade, industrijo i. t. d.

ni mrzel, se lahko čisti, je trajan in ne drag.

Polaga:

MATERIAL
d. z. o. z.

LJUBLJANA, Dunajska c. 36.
Telef. 27—16. Brzjav: Material

Ležalne stole

do 140 cm povzeto 150 Din

Spalne fotelje

patent. divane otomane, garniture modroce postelne mreže, železne zložljive postelje in tapetneške izdelke nudi nalcenale

Rudolf Radovan

tapetnik 141

Mestni trg štev. 13.

Ako želite kupiti

na obroke

obrniti se na

Kreditno zadruzo

detajltnih trgovcev

r. z. z. o. z. v Ljubljani,

Cigaletova 1. zbiranje sodnije

282

Ohranite svoj ljubeznivi smehlaj!

Vaš smehlaj bo vedno mikaven, ako pokažete sijajno bele, zdrave in čiste zobe.

Rabite vedno samo **Erasmic Savon Dentifrice**.

Dobrodišči vonj osvežuje Vaša usta in odvrne škodo od Vaših zob.

ERASMIC SAVON DENTIFRICE

Praktična novost!

Gostilničari! — Gospodinj!

Patentirana 294

plošča za brzo pečenje

izpeče vsako meso v nekaj minutah Velik prihranek masti, časa in truda

Stane samo Din 25.—

Naproti v vsaki trgovini z železnino.

Jesenska in

zimska oblačila

izdeluje po najnovejši modi in po nepretranih cenah

Josip Novak
modno krojaštvo

Ljubljana, Breg št. 2. 12863

Svetovno znane originalne

WECK-ove ČAŠE

in aparati za vkuhanje se dobe v sledečih veletrgovinah: Celje: Jos. Jagodič; Maribor: Karl Lotz in Pinter & Lenard.

Glavna zaloga za Jugoslavijo: »FRUCTUS«
Ljubljana, Krekov trg 10. 60a

Državna hipotekarna banka

daje posojila

na obveznice ratne štete po 350.— dinarjev od komada z 7% letnimi obrestmi brez katerihkoli drugih stroškov.

Sprejema hranilne vloge

ter plača 6% letne obresti.

POTNIKI

železničarji in dijaki so z aktovkami, kovčgi in podobnim najsolidnejše ter najceneje postreženi pri

A. PREKUH,

LJUBLJANA, STARI TRG ŠT. 26.
ki izdeluje vse to čisto po poljubnih željah ter prevzema popravila. 312

Tvrdba

12347

Josip Pogačnik
v Radovljici

izdeluje obleke po angleški in francoski modi ter ima vedno v zalogi češko in angleško blago za jesen in za zimo.

Dijakom ob začetku šolskega leta v vednost!

Vsak dijak, ki kupi v

knjigarni Tiskovne zadruge
v Ljubljani,

Cim večji je kupni znesek večja je izbira.

vsaj za Din 100.— si lahko izbere lepo leposlovno knjigo.
Izrabite to priliko in kupite šolske knjige v zgoraj imenovani knjigarni!

